

PARLAMENTUL
EUROPEAN

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

COMISIA
EUROPEANĂ

COMPENDIU COMUN

**PENTRU PREZENTAREA
ȘI
REDACTAREA**

**ACTELOR CARE FAC OBIECTUL
PROCEDURII LEGISLATIVE ORDINARE**

Ediția octombrie 2023

CUVÂNT INTRODUCATIV

Atunci când redactează acte care fac obiectul procedurii legislative ordinare, Parlamentul European, Consiliul și Comisia pot consulta Ghidul Practic Comun (GPC)¹, pe care l-au agreat împreună. Totuși, întrucât GPC are în vedere toate actele juridice ale Uniunii, acesta are un spectru de aplicare foarte larg. Mai mult, GPC conține îndrumări de bază privind redactarea actelor juridice însă nu enunță reguli detaliate de redactare și nu conține decât puține formulări standard. Astfel, s-a considerat util ca GPC să fie însoțit de un document care să conțină îndrumări privind prezentarea și redactarea standard a actelor care fac obiectul procedurii legislative ordinare. Acesta este scopul acestui Compendiu comun, care a fost redactat de către serviciile juridice și juridico-lingvistice ale celor trei instituții. Compendiul comun va facilita cooperarea între Parlamentul European, Consiliu și Comisie în cadrul procedurii legislative ordinare, în spiritul Declarației comune a acestora din 13 iunie 2007².

Compendiul comun a fost redactat de către serviciile administrative astfel încât nu este obligatoriu pentru organismele politice care participă la procesul legislativ. Unicul scop al Compendiului, în special în privința formulărilor de redactare standard propuse, este de a furniza celor care redactează o „panoplie de instrumente” în care aceștia pot să găsească soluții potrivite.

De asemenea, Compendiul comun are în vedere versiunea finală a actelor legislative, astfel cum sunt acestea adoptate la sfârșitul procedurii legislative ordinare. Forma de redactare a versiunilor anterioare ale textelor, în special propunerea Comisiei, poate să difere în diverse privințe, de exemplu înainte să fi fost parcurse diversele stadii ale procedurii legislative.

Formulările utilizate în actele autonome ale instituțiilor care nu sunt adoptate în conformitate cu procedura legislativă ordinară pot să difere față de cele propuse prin prezentul Compendiu comun.

¹ „Ghidul practic comun al Parlamentului European, al Consiliului și al Comisiei pentru uzul persoanelor care participă la redactarea legislației Uniunii Europene”.
Versiunea actualizată 2014 se regăsește în Anexa I.

² Declarația comună a Parlamentului European, Consiliului și Comisiei privind aspectele practice în cadrul procedurii de codecizie (articolul 251 din Tratatul CE) (JO C 145, 30.6.2007, p. 5).

CUPRINS

A.	PARTEA A — MODEL DE ACT	1
B.	PARTEA B — STRUCTURA STANDARD A PĂRȚII DISPOZITIVE	9
C.	PARTEA C — FORMULĂRI STANDARD	11
C.1.	FORMULĂRI REFERITOARE LA ACTELE DELEGATE	11
C.1.1.	Considerent	11
C.1.2.	Articole	12
C.1.2.1.	Articol sau articole care deleagă competențe	12
C.1.2.2.	Articol referitor la delegarea de competențe	13
C.1.2.3.	Articol suplimentar care se adaugă atunci când se aplică procedura de urgență	14
C.2.	FORMULĂRI REFERITOARE LA ACTELE DE PUNERE ÎN APLICARE	15
C.2.1.	Acte de punere în aplicare care fac obiectul controlului statelor membre	15
C.2.1.1.	Considerente	15
C.2.1.1.1.	Considerent care trebuie să fie întotdeauna prevăzut atunci când actul juridic de bază prevede competențe de executare care fac obiectul controlului statelor membre	15
C.2.1.1.2.	Considerente care trebuie să fie prezente în anumite cazuri	16
C.2.1.2.	Articole	16
C.2.2.	Acte de punere în aplicare care nu fac obiectul controlului statelor membre	19
C.3.	FORMULĂRI SPECIFICE ACTELOR DE CODIFICARE	21
C.3.1.	Titlu	21
C.3.2.	Considerente	22
C.3.2.1.	Primul considerent	22
C.3.2.2.	Ultimul considerent în cazul codificării unei directive	22
C.3.3.	Articole	23
C.3.3.1.	Articolul privind abrogarea unui regulament sau a unei decizii	23
C.3.3.2.	Articolul privind abrogarea unei directive	23
C.3.4.	Anexe proprii actelor de codificare	24
C.3.4.1.	În actele de codificare a unui regulament sau a unei decizii	24

C.3.4.2.	În directive de codificare	24
C.3.4.3.	În toate actele de codificare	25
C.4.	FORMULĂRI PROPRII ACTELOR DE REFORMARE	26
C.4.1.	Titlu	26
C.4.2.	Considerente și articole standard specifice actelor de reformare a directivelor	26
C.4.2.1.	Primul considerent	26
C.4.2.2.	Considerente finale	27
C.4.2.3.	Articolele care precedă articolul final care desemnează destinatarii	28
C.4.3.	Considerente și articole standard proprii actelor de reformare a regulamentelor și deciziilor	31
C.4.3.1.	Primul considerent	31
C.4.3.2.	Articolul care precedă articolul final privind intrarea în vigoare	32
C.4.4.	Anexe	32
C.4.4.1.	În actele de reformare a unei directive	32
C.4.4.2.	În actele de reformare a unui regulament modificat sau a unei decizii modificate	34
C.4.4.3.	În toate actele de reformare	34
C.5.	FORMULĂRI REFERITOARE LA PRINCIPIILE PROPORȚIONALITĂȚII ȘI SUBSIDIARITĂȚII	35
C.5.1.	Subsidiaritate și proporționalitate	35
C.5.2.	Proporționalitate	36
C.5.3.	Derogare de la cerința de a aștepta împlinirea termenului pentru avizele motivate ale parlamentelor naționale	36

C.6.	FORMULĂRI REFERITOARE LA CONSULTĂRI CARE NU SUNT PREVĂZUTE ÎN TRATATE	37
C.7.	FORMULĂRI DE STABILIRE A DEFINIȚIILOR	37
C.8.	FORMULĂRI SPECIFICE ACTELOR DE MODIFICARE	38
C.8.1.	Formulări introductive	38
C.8.1.1.	În cazul unor modificări multiple ale unui act:	38
C.8.1.2.	În cazul unor modificări multiple ale unei subdiviziuni de text:	39
C.8.2.	Înlocuirea unor dispoziții	39
C.8.3.	Introducerea unor (noi) dispoziții	40
C.8.3.1.	Formulări	40
C.8.3.2.	Numerotare	41
C.8.4.	Adăugarea unor dispoziții	41
C.8.4.1.	Formulări	41
C.8.4.2.	Numerotare	42
C.8.5.	Eliminarea unor dispoziții	42
C.8.5.1.	Formulări	42
C.8.5.2.	Numerotare	43
C.8.6.	În caz de modificare a uneia sau mai multor anexe	43
C.8.6.1.	Prezentare standard (modificările anexelor)	43
C.8.6.2.	Regula specială de prezentare în cazul unei modificări simple (printr-o modificare directă a articolelor)	45
C.8.7.	Modificări care nu se aplică unei anumite versiuni lingvistice	45
C.9.	FORMULĂRI PENTRU ABROGĂRI ȘI PROROGĂRI	46
C.9.1.	Abrogarea	46
C.9.2.	Prorogarea	46

C.10.	FORMULĂRI REFERITOARE LA INTRAREA ÎN VIGOARE ȘI APLICAREA ÎN TIMP	46
C.10.1.	Intrarea în vigoare	46
C.10.2.	Aplicarea în timp	47
C.11.	FORMULĂRI REFERITOARE LA APLICABILITATEA DIRECTĂ ȘI DESTINATARI	48
C.11.1.	Aplicabilitatea directă a regulamentelor	48
C.11.2.	Destinatarii directivelor	48
C.11.3.	Destinatarii deciziilor	49
C.12.	FORMULARE SPECIFICĂ ACTELOR „SCHENGEN” ȘI ALTOR ACTE APARTINÂND PĂRȚII A TREIA TITLUL V DIN TFUE	49
C.12.1.	Acte „Schengen”	49
C.12.1.1.	Islanda și Norvegia – participare la aplicare	49
C.12.1.2.	Elveția – participare la aplicare în temeiul oricărui articol din TFUE, altul decât articolele 82 – 89 (fostul titlu IV din partea a treia a TCE)	50
C.12.1.3.	Elveția – participare la aplicare în temeiul unuia dintre articolele 82 – 89 TFUE (fostul titlu VI din TUE)	51
C.12.1.4.	Liechtenstein – participare la aplicare în temeiul oricărui articol din TFUE altul decât articolele 82 – 89 (fostul titlu IV din partea a treia a TCE)	52
C.12.1.5.	Liechtenstein – participare la aplicare în temeiul unuia dintre articolele 82 – 89 TFUE (fostul titlu VI din TUE)	53
C.12.1.6.	Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția – participare în cadrul comitetelor	54
C.12.1.7.	Danemarca – neparticipare (cu posibilitatea de a participa)	54

C.12.1.8.Irlanda – participare	54
C.12.1.9.Irlanda – neparticipare	55
C.12.1.10. Statele membre noi cu privire la care acquis-ul Schengen nu a intrat în vigoare pe deplin	55
C.12.2. Alte acte ce țin de partea a treia titlul V din TFUE (acte care nu constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen)	55
C.12.2.1.Danemarca – considerent privind poziția specială	55
C.12.2.2.Irlanda – considerent privind poziția specială: neparticipare	56
C.12.2.3.Irlanda – considerent privind poziția specială: participare	56
C.12.2.4.Acte care înlocuiesc un act existent deja obligatoriu pentru Irlanda (reformare de facto)	56
C.13. FORMULAREA PRIVIND TRANSPUNEREA DIRECTIVELOR	57
C.13.1. Aplicarea de către fiecare stat membru într-un termen determinat (o perioadă fixă sau o dată)	57
C.13.2. Aplicarea de la aceeași dată în toate statele membre	58
C.13.3. Adoptarea, publicarea și aplicarea de către fiecare stat membru într-un termen fix sau până la o dată fixă	58
C.13.4. Statele membre care au deja dispoziții conforme cu cerințele directivei	58
C.13.5. Simplul drept de a lua măsuri	59
C.13.6. Legătura dintre dispozițiile unei directive și măsurile naționale de transpunere	59
C.14. FORMULĂRI PRIVIND SANCTIUNILE LA NIVEL NAȚIONAL	59
C.14.1. Într-un regulament	59
C.14.2. Într-o directivă	59

D.	PARTEA D — REGULI DE REDACTARE SUPLIMENTARE	60
D.1.	REDACTAREA TITLULUI	60
D.1.1.	Considerații generale	60
D.1.2.	Domeniul în cauză	60
D.1.3.	Numerotare	60
D.1.4.	Titlul complet	61
D.1.4.1.	Concizie	61
D.1.4.2.	Actele de modificare sau de abrogare	61
D.1.4.3.	Acte de codificare și de reformare	62
D.1.4.4.	Regulamente de modificare a Statutului funcționarilor	63
D.2.	REDACTAREA REFERIRILOR	63
D.2.1.	Considerații generale	63
D.2.2.	Referiri privind temeiul juridic	63
D.2.3.	Referiri privind proiectul de act trimis către legiuitor	63
D.2.4.	Referirea privind transmiterea către parlamentele naționale	64
D.2.5.	Referiri privind consultările	64
D.2.5.1.	Consultări care nu iau forma avizelor	64
D.2.5.2.	Atunci când sunt emise mai multe avize	64
D.2.5.3.	Consultarea facultativă prevăzută de tratate	65
D.2.5.4.	Consultare neprevăzută în tratate	65
D.2.6.	Referirea privind procedura legislativă	65
D.2.6.1.	Adoptarea în primă lectură	65
D.2.6.2.	Adoptarea în a doua lectură	66
D.2.6.3.	Adoptarea în a treia lectură	66

D.3.	REDACTAREA CONSIDERENTELOR	67
D.4.	REDACTAREA PĂRȚII DISPOZITIVE	67
D.4.1.	Considerații generale	67
D.4.2.	Structura standard	67
D.4.3.	Subdiviziuni	68
D.4.4.	Enumerări	69
D.4.4.1.	Enumerările într-o propoziție fără parte introductivă	69
D.4.4.2.	Enumerări precedate, în general, de o parte introductivă	69
D.4.4.3.	Enumerări în tabele	71
D.4.5.	Titluri și cuprins	71
D.5.	REDACTAREA ANEXELOR	71
D.5.1.	Considerații generale	71
D.5.2.	Formă, stil și numerotare	71
D.5.3.	Cuprinsul	73
D.6.	TRIMITERI INTERNE	73
D.6.1.	Considerații generale	73
D.6.2.	Trimiteri generale la un act	73
D.6.3.	Trimiteri la referiri	73
D.6.4.	Trimiteri la considerente	73
D.6.5.	Trimiteri la o subdiviziune a părții dispozitive	73
D.6.5.1.	Terminologia ce urmează a fi folosită	73
D.6.5.2.	Structura trimiterilor	74
D.6.5.3.	Trimiteri multiple	75
D.6.5.4.	Expresii care trebuie evitate în cadrul unei citări	76
D.6.6.	Trimiteri la anexe	77

D.7.	TRIMITERI EXTERNE	78
D.7.1.	Considerații generale	78
D.7.2.	Trimiterile la actele de drept primar	78
D.7.2.1.	Tratate	78
D.7.2.2.	Protocoale	80
D.7.2.3.	Acte de aderare	80
D.7.3.	Menționarea altor acte normative	81
D.7.3.1.	Identificarea actului la care se face trimitere	81
D.7.3.2.	Identificarea unui considerent la care se face trimitere	84
D.7.3.3.	Identificarea unei unități din partea dispozitivă la care se face trimitere	84
D.7.3.4.	Identificarea unui anexe la care se face trimitere	84
D.7.4.	Menționarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției europene a drepturilor omului (CEDO)	85
D.7.5.	Menționarea rezoluțiilor și deciziilor Parlamentului European	85
D.7.6.	Menționarea rezoluțiilor Consiliului	85
D.7.7.	Menționarea comunicărilor Comisiei	85
D.7.8.	Menționarea hotărârilor Curții de Justiție	86
D.7.9.	Menționarea acordurilor internaționale	87
D.7.10.	Menționarea actelor organizațiilor internaționale	88
D.7.11.	Menționarea actelor neobligatorii	88
D.7.12.	Menționarea <i>Jurnalului Oficial al Uniunii Europene</i>	88
D.8.	TRIMITERILE DINAMICE ȘI STATICE	88
D.8.1.	Trimiterile dinamice	88
D.8.2.	Trimiterile statice	89

D.9.	MENȚIONAREA ENTITĂȚILOR	90
D.9.1.	Menționarea Uniunii și a Comunității Euratom	90
D.9.2.	Menționarea instituțiilor și organelor Uniunii	90
D.9.3.	Menționarea statelor membre	92
D.9.4.	Citarea statelor terțe	92
D.10.	MENȚIONAREA DATELOR ȘI TERMENELOR	92
D.10.1.	Considerații generale	92
D.10.2.	Cazul actelor de modificare	94
D.10.3.	Începutul perioadei	95
D.10.4.	Sfârșitul perioadei	95
D.10.5.	Termenele (expirarea termenului)	95
D.11.	MENȚIONAREA LIMBILOR	96
D.12.	NOTE DE SUBSOL ȘI INSTRUCȚIUNI PENTRU OFICIUL PENTRU PUBLICAȚII	96

ANEXA I	Ghid practic comun al Parlamentului European, al Consiliului și al Comisiei pentru uzul persoanelor care participă la redactarea legislației Uniunii Europene
ANEXA II	Structura generală a unui act care face obiectul procedurii legislative ordinare

Marcaj utilizat în manualul comun

Pentru facilitarea lecturii textului este folosit următorul marcaj: fontul utilizat pe parcursul întregului Compendiu este „Verdana”, cu excepția formulărilor standard, care sunt introduse în actele normative, acestea din urmă fiind cu fontul „Times New Roman”.

Suplimentar, Compendiul utilizează următorul marcaj pentru formulările standard:

...	Formulare opțională fără exemplificare
[xxxx]	Formulare opțională cu exemplificare
[xxxx/xxxx]	Opțiuni limitate
[xxxx/xxxx/....]	Opțiuni oferite, alte opțiuni fiind posibile
xxxxx(xx)	Opțiuni specifice unei limbi, precum masculin/feminin sau singular/plural
[xxxxxxxxxxxxx]	Explicații (în Verdana)

A. PARTEA A — MODEL DE ACT

Textul actului	Comentariu
REGULAMENTUL [(UE)/(UE, Euratom)] [2015]/[1] AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din ... [privind ...]	A.1. Titlul unui regulament: Reguli generale aplicabile: a se vedea punctul 8 din Ghidul practic comun (GPC) și punctul D.1. Reguli și formulări speciale: – acte de modificare: a se vedea punctele 8.3 , 18.9 și 18.10 din GPC și punctul D.1.4.2 – acte de codificare: a se vedea punctul C.3.1 – acte de reformare: a se vedea punctul C.4.1.
DIRECTIVA (UE) [2015]/[1] A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din ... [privind ...]	A.2. Titlul unei directive: Reguli general aplicabile: a se vedea punctul 8 din GPC și punctul D.1. Reguli și formulări speciale: – acte de modificare: a se vedea punctele 8.3 , 18.9 și 18.10 din GPC și punctul D.1.4.2 – acte de codificare: a se vedea punctul C.3.1 – acte de reformare: a se vedea punctul C.4.1
DECIZIA (UE) [2015]/[1] A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din ... [privind ...]	A.3. Titlul unei decizii: Reguli general aplicabile: a se vedea punctul 8 din GPC și punctul D.1. Reguli și formulări speciale: – acte de modificare: a se vedea punctele 8.3 , 18.9 și 18.10 din GPC și punctul D.1.4.2 – acte de codificare: a se vedea punctul C.3.1 – acte de reformare: a se vedea punctul C.4.1

Textul actului	Comentariu
(codificare)	B. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele de codificare. A se vedea punctul C.3.1.
(reformare)	C. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele de reformare. A se vedea punctul C.4.1.
(Text cu relevanță pentru SEE)	D. Mențiune ce trebuie prevăzută atunci când domeniul de reglementare al actului este guvernat de Acordul privind Spațiul Economic European.
PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,	E. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele.
Având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul (articolele) ...,	F. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele. A se indica temeiul juridic al actului din TFUE. Reguli aplicabile: a se vedea punctele 9.1, 9.3, 9.4, 9.6, 9.8 și 9.13 din GPC și punctul D.2.2.
Având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul (articolele) ...,	G. Mențiune ce trebuie prevăzută doar în cazul în care actul are două temeuri juridice, unul din TFUE, iar altul din Tratatul Euratom. A se indica temeiul juridic al actului din Tratatul Euratom. Reguli aplicabile: a se vedea punctele 9.1, 9.3, 9.4, 9.6, 9.8 și 9.13 din GPC și punctul D.2.2.

Textul actului	Comentariu
Având în vedere propunerea Comisiei Europene,	H.1. Mențiune ce trebuie prevăzută atunci când procedura legislativă ordinară a fost inițiată la propunerea Comisiei.
Având în vedere inițiativa ... [numele statelor membre],	H.2. Mențiune ce trebuie prevăzută atunci când procedura legislativă ordinară a fost demarată la inițiativa unei părți din statele membre (temeiuri juridice posibile: capitolele 4 și 5 referitoare la cooperarea judiciară în materie penală și cooperarea polițienească din titlul V partea a treia din TFUE).
Având în vedere solicitarea Curții de Justiție,	H.3. Mențiune ce trebuie prevăzută atunci când procedura legislativă ordinară a fost inițiată în urma unei solicitări a Curții de Justiție (temei juridic posibil articolele 257 și 281 din TFUE, precum și Statutul Curții).
Având în vedere recomandarea Băncii Centrale Europene,	H.4. Mențiune ce trebuie prevăzută atunci când procedura legislativă ordinară a fost inițiată în urma unei recomandări a Băncii Centrale Europene (temei juridic posibil: articolul 129 alineatul (3) din TFUE).
După transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,	I. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele (inclusiv în actele aparținând domeniului exclusiv de competențe ale Uniunii Europene).

Textul actului	Comentariu
Având în vedere avizul Comisiei Europene,	J. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care Comisia a emis un aviz în temeiul articolului 294 alineatul (15) al doilea paragraf din TFUE. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctul 9.10 din GPC. În cazul în care consultarea nu a fost urmată de emiterea unui aviz, formularea referinței trebuie adaptată: a se vedea punctul D.2.5.1. Pentru alte reguli aplicabile, a se vedea punctele D.2.5.2, D.2.5.3 și D.2.5.4.
Având în vedere avizul Curții de Justiție,	K. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care Curtea de Justiție a emis un aviz, astfel cum este prevăzut în temeiul juridic al actului. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctul 9.10 din GPC. În cazul în care consultarea nu a fost urmată de emiterea unui aviz, formularea referinței trebuie adaptată: a se vedea punctul D.2.5.1. Pentru alte reguli aplicabile, a se vedea punctele D.2.5.2, D.2.5.3 și D.2.5.4.

Textul actului	Comentariu
Având în vedere avizul Băncii Centrale Europene,	L. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care Banca Centrală Europeană a emis un aviz astfel cum este prevăzut în temeiul juridic al actului sau la articolul 127 alineatul (4) din TFUE. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctul 9.10 din GPC. În cazul în care consultarea nu a fost urmată de emiterea unui aviz, formularea referinței trebuie adaptată: a se vedea punctul D.2.5.1. Pentru alte reguli aplicabile, a se vedea punctele D.2.5.2, D.2.5.3 și D.2.5.4.
Având în vedere avizul Curții de Conturi,	M. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care Curtea de Conturi a emis un aviz astfel cum este prevăzut în temeiul juridic al actului sau la articolul 287 alineatul (4) al doilea paragraf din TFUE. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctul 9.10 din GPC. În cazul în care consultarea nu a fost urmată de emiterea unui aviz, formularea referinței trebuie adaptată: a se vedea punctul D.2.5.1. Pentru alte reguli aplicabile, a se vedea punctele D.2.5.2, D.2.5.3 și D.2.5.4.

Textul actului	Comentariu
Având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,	N. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care Comitetul Economic și Social European a emis un aviz astfel cum este prevăzut în temeiul juridic al actului sau la articolul 304 din TFUE. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctul 9.10 din GPC. În cazul în care consultarea nu a fost urmată de emiterea unui aviz, formularea referinței trebuie adaptată: a se vedea punctul D.2.5.1. Pentru alte reguli aplicabile, a se vedea punctele D.2.5.2, D.2.5.3 și D.2.5.4.
Având în vedere avizul Comitetului Regiunilor,	O. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care Comitetul Regiunilor a emis un aviz astfel cum este prevăzut în temeiul juridic al actului sau la articolul 307 din TFUE. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctul 9.10 din GPC. În cazul în care consultarea nu a fost urmată de emiterea unui aviz, formularea referinței trebuie adaptată: a se vedea punctul D.2.5.1. Pentru alte reguli aplicabile, a se vedea punctele D.2.5.2, D.2.5.3 și D.2.5.4.
Hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,	P.1. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care actul a fost adoptat în prima sau a doua lectură. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctele D.2.6.1 și D.2.6.2.
Hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, având în vedere proiectul comun aprobat de comitetul de conciliere la ...,	P.2. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care actul a fost adoptat în a treia lectură. Pentru nota de subsol care însoțește această referință, a se vedea punctul D.2.6.3.

Textul actului	Comentariu
Întrucât:	Q. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele.
(1) ... (2) (...) ...,	R. Toate actele conțin unul sau mai multe considerente. Reguli generale aplicabile considerentelor: a se vedea punctele 10 și 11 din GPC și punctul D.3. Reguli și mențiuni speciale: – acte delegate: a se vedea punctul C.1.1 – acte de punere în aplicare: a se vedea punctele C.2.1.1 și punctele C.2.2 – acte de codificare: a se vedea punctul C.3.2 – acte de reformare: a se vedea punctele C.4.2.1 și C.4.2.2 referitoare la directive și punctul C.4.3.1 referitor la regulamente și decizii – proporționalitate și subsidiaritate: a se vedea punctul 10.15 din GPC și punctul C.5 – consultări care nu sunt prevăzute de tratate: a se vedea punctul C.6 – acte de modificare: a se vedea punctele 18.11 și 18.12 din GPC – acte aparținând acquis-ului „Schengen” și alte acte menționate în titlul V din partea a treia a TFUE: a se vedea punctul C.12.
ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:	S.1. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate regulamentele.
ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:	S.2. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate directivele.

Textul actului	Comentariu
ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:	S.3. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate deciziile.
<i>Articolul 1</i> <i>Articolul 2</i> 	T. Dacă actul are un singur articol, se va înlocui cu sintagma „Articol unic”. Articolele pot fi grupate în părți, titluri, capitole și secțiuni și pot fi împărțite în alineate numerotate, paragrafe, puncte și liniuțe: a se vedea punctele 4.4, 4.5, 7.3 și 15.4 din GPC și punctul D.4.3. Pentru structura standard a părții dispozitive, a se vedea partea B. Pentru regulile generale aplicabile părții dispozitive: a se vedea punctele 12 - 15 din GPC și punctul D.4.
Adoptat(ă) la ..., ...	U. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele. A nu se completa înaintea cunoașterii locului și a datei semnării de către președinții Parlamentului și Consiliului.
<i>Pentru Parlamentul European</i> <i>Președintele/Președinta</i>	<i>Pentru Consiliu</i> <i>Președintele</i>
ANEXĂ ...	V. Mențiune ce trebuie prevăzută în toate actele. W. Mențiune ce trebuie prevăzută în cazul în care actul are una sau mai multe anexe. Reguli generale aplicabile anexelor: a se vedea punctul 22 din GPC și punctul D.5. Reguli și formulări speciale: – acte de codificare: a se vedea punctul C.3.4 – acte de reformare: a se vedea punctul C.4.4 – acte de modificare: a se vedea punctul C.9.6

B. PARTEA B — STRUCTURA STANDARD A PĂRȚII DISPOZITIVE

În limita posibilului, partea dispozitivă ar trebui să aibă o structură standard. Materiile reglementate sunt tratate în mod normal în ordinea indicată în tabelul următor. Nu toate elementele indicate în tabel sunt prezente în fiecare act: acestea sunt prevăzute în actul în cauză numai dacă este cazul.

Element	Comentariu
1. Obiect	„Obiectul” reprezintă ceea ce este reglementat în actul respectiv. A se vedea punctul 13 din GPC.
2. Domeniu de aplicare	„Domeniul de aplicare” desemnează categoriile de situații de fapt și de drept, precum și persoanele cărora li se aplică actul. A se vedea punctele 4.2.1 și 13 din GPC.
3. Definiții	A se vedea regulile menționate la punctele 6 și 14 din GPC și formularea prezentată la punctul C.7.
4. Drepturi și obligații	Dispozițiile referitoare la drepturi și obligații constituie partea propriu-zis dispozitivă a actului, iar forma acestora depinde de obiectivul actului și de gradul de complexitate a sistemului reglementat. A se vedea punctul 15 din GPC.
5. Acte delegate	A se vedea regulile și formulările prezentate la punctul C.1.2.
6. Acte de punere în aplicare	A se vedea regulile și formulările prezentate la punctul C.2.1.2.
7. Reguli procedurale	
8. Sancțiuni la nivel național/în dreptul intern	A se vedea formulările prezentate la punctul C.14.
9. Căi de atac disponibile/ Garantarea căilor de atac	

Element	Comentariu
10. Dispoziții de modificare a actelor anterioare	A se vedea regulile și formulările prezentate la punctele 18 și 19 din GPC, precum și la punctul C.8 .
11. Abrogarea sau prorogarea actelor anterioare	A se vedea: • regulile prezentate la punctul 21 din GPC, • formulările prezentate la punctul C.9, • formulările proprii actelor de codificare, prezentate la punctul C.3.3, • formulările proprii actelor de reformare, prezentate la punctele C.4.2.3 și C.4.3.2. Pentru nevoia de motivare a actelor de abrogare, a se vedea punctul 10.6 din GPC.
12. Dispoziții tranzitorii	A se vedea punctul 15.1 din GPC.
13. Asistență reciprocă și comunicarea de informații	
14. Evaluarea și revizuirea viitoare a unui act	
15. Transpunerea	A se vedea: • regulile prezentate la punctele 20.13 și 20.14 din GPC, • formularea generală prezentată la punctul C.13, • formularea proprie actelor de reformare, prezentată la punctul C.4.2.3.
16. Intrarea în vigoare și aplicarea în timp a actului	A se vedea: • regulile prezentate la punctele 20.1 - 20.12 din GPC, • formularea generală prezentată la punctul C.10, • formularea proprie actelor de reformare a unei directive, prezentată la punctul C.4.2.3.
17. Aplicabilitatea directă sau destinatarul actului	A se vedea formularea prezentată la punctul C.11 .

C. PARTEA C — FORMULĂRI STANDARD

C.1. FORMULĂRI REFERITOARE LA ACTELE DELEGATE³

C.1.1. Considerent:

„(...) În vederea ... [obiectivul urmărit], competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește ... [conținutul și domeniul de aplicare]. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare*. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

* JO L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.”

În cazul în care actul legislativ dispune delegarea a numeroase competențe, se poate ameliora claritatea primei teze a considerentului prin utilizarea prezentării cu liniuțe, fiecare liniuță stabilind conținutul și domeniul de aplicare al fiecărei delegări. În cazul utilizării unei astfel de prezentări, ultimele două teze ale considerentului formează un al doilea paragraf.

³

Cadrul juridic:

- Articolul 290 din [TFUE](#)
- Înțelegerea comună dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind actele delegate, anexată la Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare (JO L 123, 12.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).
- Punctul 3 din Înțelegerea comună menționată anterior și punctul [10.16](#) din GPC prevăd utilizarea, pe cât posibil, a acestor formulări standard.

C.1.2. Articole

Dispozițiile necesare pentru delegarea de competențe cuprind două elemente:

- delegarea de competențe propriu-zisă (a se vedea punctul C.1.2.1);
- detalierea procedurii de urmat în cazul exercitării competențelor delegate (a se vedea punctele C.1.2.2 și C.1.2.3).

Dispozițiile de delegare de competențe se introduc fie în proximitatea dispozițiilor de fond relevante, fie la sfârșitul unei subdiviziuni de nivel superior (parte, titlu, capitol sau secțiune), fie la sfârșitul unui act. În orice caz, trebuie avut în vedere să nu fie delegată aceeași competență de mai multe ori.

Dispozițiile de detaliere a procedurii se introduc la sfârșitul actului.

C.1.2.1. Articol sau articole care deleagă competențe

„Comisia [adoptă/este împuternicită să adopte] acte delegate în conformitate cu articolul [A] în ceea ce privește ... [conținutul și domeniul de aplicare].”⁴

Paragraf suplimentar care se adaugă atunci când se aplică procedura de urgență:

„În cazul ... [conținutul și domeniul de aplicare], atunci când este necesar din motive imperioase de urgență, actelor delegate adoptate în temeiul prezentului articol li se aplică procedura prevăzută la articolul [B].”

⁴ Este necesar să se facă diferența între delegarea competenței de a completa actul legislativ și delegarea competenței de a-l modifica; a se vedea în special hotărârea Curții de Justiție din 17 martie 2016 în cauza *Parlamentul European/Comisia Europeană*, [C-286/14](#), ECLI:EU:C:2016:183.

C.1.2.2. Articol referitor la delegarea de competențe

„Articolul [A] Exercitarea delegării de competențe

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

- (2) *[durata]*

Opțiunea 1:

Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul (articolele) ... se conferă Comisiei pe o perioadă nedeterminată de la ... [data intrării în vigoare a actului legislativ de bază sau o altă dată stabilită de colegiitori].

Opțiunea 2:

Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul (articolele) ... se conferă Comisiei pe o perioadă de ... ani de la ... [data intrării în vigoare a actului legislativ de bază sau o altă dată stabilită de colegiitori]. Comisia elaborează un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de ... ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

Opțiunea 3:

Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul (articolele) ... se conferă Comisiei pe o perioadă de ... ani de la ... [data intrării în vigoare a actului legislativ de bază sau o altă dată stabilită de colegiitori].

- (3) Delegarea de competențe menționată la (articolul) articolele ... poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legislație.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului (articolelor) ... intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de [două luni] de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliul sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu [două luni] la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.”⁵

C.1.2.3. Articol suplimentar care se adaugă atunci când se aplică procedura de urgență

„Articolul [B] Procedura de urgență

- (1) Actele delegate adoptate în temeiul prezentului articol intră imediat în vigoare și se aplică atât timp cât nu se formulează nicio obiecție în conformitate cu alineatul (2). Notificarea unui act delegat transmisă Parlamentului European și Consiliului prezintă motivele pentru care s-a recurs la procedura de urgență.
- (2) Atât Parlamentul European, cât și Consiliul pot formula obiecții cu privire la un act delegat în conformitate cu procedura menționată la articolul [A] alineatul [6]. Într-un astfel de caz, Comisia abrogă actul imediat ce Parlamentul European sau Consiliul își notifică decizia de a formula obiecții.”

⁵ În cazul în care trebuie să fie menționate mai multe dispoziții ca temei juridic în pasajul „(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului (articolelor) ... intră în vigoare numai ...”, autorul ar trebui să aleagă cu atenție modul în care exprimă relația dintre respectivele dispoziții (de exemplu, „...în temeiul articolelor 4 și 6”, „...în temeiul articolului 4 sau al articolului 6”, „în temeiul articolelor 4 și 5 sau al articolului 6”). În anumite cazuri, folosirea subiectului „act delegat” la forma de plural se poate dovedi a fi o soluție simplă și adecvată (de exemplu, „(6) Actele delegate adoptate în temeiul articolului 4 sau articolului 6 intră în vigoare numai...”).

C.2. FORMULĂRI REFERITOARE LA ACTELE DE PUNERE ÎN APLICARE⁶

C.2.1. Acte de punere în aplicare care fac obiectul controlului statelor membre

Aceste modele sunt destinate să ajute la redactarea dispozițiilor privind actele de punere în aplicare adoptate în conformitate cu [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#), și, prin urmare, nu au caracter obligatoriu. Diferitele elemente ale modelelor pot fi utilizate și combinate de la caz la caz.

C.2.1.1. Considerente

C.2.1.1.1. Considerent care trebuie să fie întotdeauna prevăzut atunci când actul juridic de bază prevede competențe de executare care fac obiectul controlului statelor membre⁷

„(...) [De la caz la caz, legiuitorul poate introduce o justificare suplimentară privind necesitatea unor condiții uniforme.] În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare [[a prezentului/prezentei ... [actul juridic de bază]/a ... [dispozițiile relevante din actul juridic de bază]], ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei. Respectivetele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului*.

* Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”

⁶ Cadrul juridic:

- Articolul 291 din [TFUE](#)
- [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁷ În anumite cazuri legiuitorul conferă Comisiei competențe de executare care nu fac obiectul controlului statelor membre; în astfel de cazuri considerentul (sau un considerent separat) ar trebui să reflecte acest aspect fără a se face trimitere la [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#) (a se vedea punctul [C.2.2](#)).

C.2.1.1.2. Considerente care trebuie să fie prezente în anumite cazuri

A. Alegerea procedurii

„(...) Pentru adoptarea ... [actele de punere în aplicare relevante], ar trebui să fie utilizată procedura [de consultare/de examinare] [pentru a/având în vedere că respectivele acte] ... [justificarea excepției de la articolul 2 alineatul (2) sau articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 182/2011 luând în considerare natura sau impactul actului de punere în aplicare].”

B. Acte de punere în aplicare imediat aplicabile

„(...) Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile atunci când, în cazuri justificate corespunzător privind ... [competențele de executare astfel cum sunt descrise în dispozițiile relevante ale actului juridic de bază], acestea sunt necesare din motive imperioase de urgență.”

C.2.1.2. Articole

Dispozițiile necesare pentru a conferi competențe de executare cuprind două elemente:

- conferirea de competențe de executare propriu-zisă;
- detalierea procedurii de urmat în cazul exercitării acestei competențe.

Dispozițiile de conferire de competențe de executare se introduc fie în proximitatea dispozițiilor de fond relevante, fie la sfârșitul unei subdiviziuni de nivel superior (parte, titlu, capitol sau secțiune), fie la sfârșitul unui act. În orice caz, trebuie avut în vedere să nu fie conferită aceeași competență în două sau mai multe locuri.

Dispozițiile de detaliere a procedurii se introduc la sfârșitul actului.

1. Articolul X

A. Articol obligatoriu (articol prin care se conferă competențe de executare Comisiei⁸)

„Articolul [X]

... [descrierea actelor de punere în aplicare]. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura [de consultare/de examinare] menționată la articolul [Y] alineatul [(y)].”

B. Articol facultativ (care prevede și acte de punere în aplicare imediat aplicabile)

„Articolul [X]

... [descrierea actelor de punere în aplicare]. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura [de consultare/de examinare] menționată la articolul [Y] alineatul (y).

Din motive imperioase de urgență justificate corespunzător [privind ...], Comisia adoptă acte de punere în aplicare imediat aplicabile în conformitate cu procedura menționată la articolul [Y] alineatul (z).”⁹

În cazul în care legiuitorul decide să recurgă la posibilitatea menționată la articolul 8 alineatul (2) din [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#), de a prevedea în actul juridic de bază o altă perioadă maximă de valabilitate a actelor de punere în aplicare imediat aplicabile, s-ar putea recurge la următorul mod de redactare al celui de-al doilea paragraf:

„Articolul [X]

... [descrierea actelor de punere în aplicare]. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura [de consultare/de examinare] menționată la articolul [Y] alineatul (y).

Din motive imperioase de urgență justificate corespunzător [privind ...], Comisia adoptă acte de punere în aplicare imediat aplicabile în conformitate cu procedura menționată la articolul [Y] alineatul (z). Respectivetele acte rămân în vigoare pentru o perioadă care nu depășește ...”

⁸ O astfel de dispoziție se introduce pentru fiecare competență de executare.

⁹ În acest caz, respectivetele acte de punere în aplicare imediat aplicabile vor rămâne în vigoare pentru o perioadă care nu depășește șase luni.

2. Articolul Y

„Articolul [Y]

Procedura comitetului

[Formularea care se utilizează în cazul în care comitetul a fost deja înființat în temeiul legislației în vigoare:]

- (1) Comisia este asistată de ... [denumirea comitetului] înființat prin ... [actul juridic prin care a fost înființat comitetul]. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

[Formularea care se utilizează în cazul în care se face referire la un comitet nou:]

- (1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

[În cazul în care în actul juridic de bază este prevăzută procedura de consultare:]

- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

[În cazul în care legiuitorul decide să recurgă la posibilitatea menționată la articolul 3 alineatul (5) al doilea paragraf din [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#), o variantă de redactare, printre cele care s-ar putea utiliza în dispoziția respectivă, ar putea fi:]

În cazul în care avizul comitetului urmează să fie obținut prin procedură scrisă, respectiva procedură se încheie fără rezultat atunci când, în termenul stabilit pentru emiterea avizului, președintele comitetului decide în acest sens sau [... [numărul membrilor]/o majoritate de ... [se menționează majoritatea: simplă, două treimi etc.]] dintre membrii comitetului solicită acest lucru.

[În cazul în care în actul juridic de bază este prevăzută procedura de examinare:]

- (3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

[În cazul în care legiuitorul decide să recurgă la posibilitatea menționată la articolul 3 alineatul (5) al doilea paragraf din [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#), o variantă de redactare, printre cele care s-ar putea utiliza în dispoziția respectivă, ar putea fi:]

În cazul în care avizul comitetului urmează să fie obținut prin procedură scrisă, respectiva procedură se încheie fără rezultat atunci când, în termenul stabilit pentru emiterea avizului, președintele comitetului decide în acest sens sau [... [numărul membrilor]/o majoritate de ... [se menționează majoritatea: simplă, două treimi etc.]] dintre membrii comitetului solicită acest lucru.

[În cazul în care legiuitorul decide să recurgă la posibilitatea menționată la articolul 5 alineatul (4) al doilea paragraf litera (b) din [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#), de a prevedea în actul juridic de bază că proiectul de act de punere în aplicare urmează să nu fie adoptat în cazul în care nu se emite un aviz, se adaugă următorul paragraf:]

În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

[În cazul în care în actul juridic de bază este prevăzută procedura de urgență:]

- (4) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu (articolul 4) (articolul 5) din respectivul regulament.”

C.2.2. Acte de punere în aplicare care nu fac obiectul controlului statelor membre

În anumite cazuri, în actul juridic de bază, legiuitorul îi conferă Comisiei competențe de executare care nu sunt supuse controlului statelor membre¹⁰; în asemenea cazuri ar trebui introduse unul sau mai multe considerente specifice care să reflecte acest fapt și să nu se facă trimitere la [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#) în ceea ce privește competențe care nu fac obiectul controlului statelor membre.

¹⁰ De exemplu, acte de punere în aplicare privind aspecte din domeniul concurenței în sectorul agricol, cereri de oferte etc.

Următorul model este destinat utilizării împreună cu modelele privind actele de punere în aplicare care sunt supuse controlului statelor membre.

CONSIDERENTE

Considerente care trebuie întotdeauna prevăzute:

- (1) atunci când **niciuna** dintre competențele de executare conferite Comisiei prin actul juridic de bază **nu face obiectul** controlului statelor membre:

„(...) [De la caz la caz, legiuitorul poate include o justificare suplimentară privind necesitatea unor condiții uniforme] În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare [a prezentului/prezentei ... [actul juridic de bază]/a ... [dispozițiile relevante din actul juridic de bază]], ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei.”

- (2) atunci când **unele** dintre competențele de executare conferite Comisiei prin actul juridic de bază **nu fac obiectul** controlului statelor membre, în timp ce **altele fac obiectul** controlului statelor membre:

„(...) [De la caz la caz, legiuitorul poate include o justificare suplimentară privind necesitatea unor condiții uniforme] În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare [a prezentului/prezentei ... [actul juridic de bază]/a ... [dispozițiile relevante din actul juridic de bază]], ar trebui să fie conferite competențe de executare Comisiei.

- (...) Competențele de executare referitoare la ... [dispozițiile relevante din actul juridic de bază care îi conferă Comisiei competențe de executare care fac obiectul controlului statelor membre] ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului*.

* Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”

C.3. FORMULĂRI SPECIFICE ACTELOR DE CODIFICARE¹¹

C.3.1. Titlu

1. După titlul actului de codificare se adaugă o mențiune care indică faptul că este vorba de un act de codificare¹².

Exemplu:

**„Regulamentul [(UE)/(UE, Euratom)] [2015]/[1] AL PARLAMENTULUI
EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din ...
[privind ...]
(codificare)”**

2. Titlul actului de codificare poate fi actualizat, dacă este necesar.

De exemplu:

Directiva 78/933/CEE a Consiliului din 17 octombrie 1978 **de apropiere a legislațiilor statelor membre** cu privire la instalarea de echipamente de iluminare și semnalizare luminoasă pe tractoarele agricole sau forestiere pe roți

a fost codificată prin:

Directiva 2009/61/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 cu privire la instalarea de echipamente de iluminare și semnalizare luminoasă pe tractoarele agricole sau forestiere pe roți

¹¹ Cadru juridic: [Acordul interinstituțional din 20 decembrie 1994 — Metoda de lucru accelerată pentru codificarea oficială a textelor legislative](#) (JO C 102, 4.4.1996, p. 2).

¹² Mențiunea „(codificare)” **nu** face parte din titlu.

C.3.2. Considerente

C.3.2.1. Primul considerent

„(1) [Regulamentul/Directiva/Decizia] ...^{*} a fost modificat(ă) în mod substanțial [de mai multe ori]^{**}. Din motive de claritate și de raționalizare, este necesar să se codifice respectivul regulament (respectiva directivă) (respectiva decizie).

^{*} [titlul complet al regulamentului/directivei/deciziei] (JO L ...).

^{**} A se vedea anexa [N] [partea A].”

N.B. Dacă titlul actului care face obiectul codificării a fost modificat, nota de subsol corespondentă se formulează după cum urmează:

„^{*} [Regulamentul/Directiva/Decizia] ... (JO L ...). Titlul original era «...». Acesta a fost modificat prin [actul de modificare] (JO L ...).”

C.3.2.2. Ultimul considerent în cazul codificării unei directive

„(...) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere în dreptul intern [și data (datele) de aplicare] a directivelor menționate în anexa [N] partea B,”

N.B. Alte considerente standard care apar deja în actul care trebuie codificat sau sunt în mod normal prezente într-un act nou trebuie, de asemenea, să fie incluse în actul de codificare, dacă este cazul. De asemenea, poate fi necesar ca acestea să fie adaptate sau actualizate.

C.3.3. Articole

C.3.3.1. Articolul privind abrogarea unui regulament sau a unei decizii

„Articolul ...

[Regulamentul/Decizia] ... se abrogă.

Trimiterile la regulamentul (decizia) abrogat(ă) se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament (prezenta decizie) și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa [O].”

C.3.3.2. Articolul privind abrogarea unei directive

„Articolul ...

Directiva ..., astfel cum a fost modificată prin directiva (directivele) (actele) menționată (menționate) în anexa [N] partea A, se abrogă fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul intern [și data (datele) de aplicare] a directivelor menționate în anexa [N] partea B.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa [O].”

N.B. Nu pot fi introduse articole standard noi într-un act de codificare, dar este posibilă actualizarea articolelor standard existente.

C.3.4. Anexe proprii actelor de codificare

C.3.4.1. În actele de codificare a unui regulament sau a unei decizii

„ANEXA [N]

[Regulamentul /Decizia] abrogat(ă)
cu [lista modificărilor sale ulterioare / modificarea sa]

Regulamentul (Decizia) ... al/a Consiliului (al/a Parlamentului European și al/a Consiliului) (JO L ...)	
Regulamentul (Decizia) ... al/a Consiliului (al/a Parlamentului European și al/a Consiliului) (JO L ...)	[Numai ...]
Actul de aderare ...	[Numai ...]”

C.3.4.2. În directive de codificare

„ANEXA [N]

Partea A

Directiva abrogată
cu [lista modificărilor sale ulterioare/modificarea sa]
(menționată/menționate la articolul ...)

Directiva ... a Consiliului (a Parlamentului European și a Consiliului) (JO L ...)	
Directiva ... a Consiliului (a Parlamentului European și a Consiliului) (JO L ...)	[Numai ...]
Actul de aderare ...	[Numai ...]

Partea B

Termene de transpunere în dreptul intern [și data (datele) de aplicare]

(menționate la articolul ...)

Directiva	Termen de transpunere	[Data de aplicare]
		...”

C.3.4.3. În toate actele de codificare

„ANEXA [O]

Tabel de corespondență

Regulamentul (Decizia) (Directiva)... Prezentul (Prezenta) regulament (decizie) (directivă)

Articolul ... [(...)]

Articolul ... [(...)]

Articolul ... [(...)]

Articolul ... [(...)]

...

[Anexa ...]

[Anexa ...]

-

[Anexa ...]

-

[Anexa ...]”

C.4. FORMULĂRI PROPRII ACTELOR DE REFORMARE¹³

C.4.1. Titlu

După titlul actului de reformare, se adaugă o mențiune care indică faptul că este vorba de o reformare¹⁴.

Exemplu:

**„REGULAMENT [(UE)/(UE, Euratom)] [2015]/[1] AL PARLAMENTULUI
EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din ...
privind ...
(reformare)”**

C.4.2. Considerente și articole standard specifice actelor de reformare a directivelor

C.4.2.1. Primul considerent

(a) Dacă directiva care face obiectul reformării a fost modificată:

„(1) Directiva [(UE)/(UE, Euratom)] [2015]/[1] ...^{*} a fost modificată în mod substanțial [de mai multe ori]^{**}. Întrucât se impun noi modificări, este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea directivei menționate.

^{*} Directiva ... (JO L ...).

^{**} A se vedea anexa [N] partea A.”

¹³ Cadru juridic: [Acordul interinstitucional din 28 noiembrie 2001 privind utilizarea mai structurată a tehnicii de reformare a actelor legislative](#) (JO C 77, 28.3.2002, p. 1).

¹⁴ Mențiunea „(reformare)” **nu** face parte din titlu.

(b) Dacă directiva care face obiectul reformării nu a fost modificată:

„(1) Directiva [(UE)/(UE, Euratom)] [2015]/[1] urmează să facă obiectul mai multor modificări. Este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea directivei menționate.

* Directiva ... (JO L ...).”

C.4.2.2. Considerente finale

Penultimul considerent

„(...) Obligația de a transpune prezenta directivă în dreptul intern ar trebui să fie limitată la dispozițiile care reprezintă o modificare de substanță față de directiva (directivele) anterioară (anterioare). Transpunerea dispozițiilor care nu au făcut obiectul unor modificări se efectuează în temeiul directivei (directivelor) anterioare.”

Ultimul considerent

„(...) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în dreptul intern [și data (datele) de aplicare] a directivei (directivelor) menționată (menționate) în anexa [N] [partea B],”

C.4.2.3. Articolele care precedă articolul final care desemnează destinatarii

*„Articolul [X]¹⁵
Transpunere*

Modelul A *(atunci când nu este esențial ca dispozițiile naționale să se aplice de la aceeași dată în toate statele membre)*

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolului (articolelor) ... și anexei (anexelor) ...¹⁶ până la ... [ziua/luna/anul]. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul dispozițiilor respective.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare, la directiva (directivele) abrogată (abrogate) prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri și de formulare a acestei mențiuni.

- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

¹⁵ În actele de reformare, această formulare înlocuiește formulările curente indicate la punctul C.13. Formularea utilizată în propunerea Comisiei poate fi ușor diferită.

¹⁶ A se menționa articolele și anexele care au fost modificate în substanță față de directiva (directivele) abrogată (abrogate).

Modelul B *(atunci când este esențial ca dispozițiile naționale să se aplice de la aceeași dată în toate statele membre)*

- (1) Statele membre adoptă și publică până la ... [ziua/luna/anul] actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma articolului (articolelor) ... și anexei (anexelor) ...¹⁷. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul dispozițiilor respective.

Statele membre aplică dispozițiile respective de la ...[ziua/luna/anul].

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare, la directiva (directivele) abrogată (abrogate) prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri și de formulare a acestei mențiuni.

- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

¹⁷ A se menționa articolele și anexele care au fost modificate în substanță față de directiva (directivele) abrogată (abrogate).

Articolul [Y]
Abrogarea

Directiva (Directivele) ...[, astfel cum a(u) fost modificată (modificate) prin directiva menționată (directivele menționate) la anexa [N] [partea A,] se abrogă¹⁸ de la ...¹⁹, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenul (termenele) de transpunere în dreptul intern [și data (datele) de aplicare] a directivei (directivele) menționate în anexa [N] [partea B].

²⁰ Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa [O].

Articolul [Z]
Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezenta directivă intră în vigoare [în ziua următoare datei] [în a douăzecea zi de la data] publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul (Articolele) ... și anexa (anexele) ...²¹ se aplică de la ...²².”

¹⁸ A se introduce formularea „În privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie” în cazul unui act de reformare sau de modificare a unui act existent dintre cele prevăzute în Partea a treia, Titlul V TFUE și care este deja obligatoriu în privința Irlandei (a se vedea punctul [C.12.2](#) referitor la introducerea unui considerent specific pentru Irlanda).

¹⁹ În cazul în care se aplică modelul A al articolului [X], se menționează ziua următoare datei care figurează la articolul [X] alineatul (1) primul paragraf.
În cazul în care se aplică modelul B al articolului [X], se menționează data care figurează la articolul [X] alineatul (1) al doilea paragraf.

²⁰ A se introduce formularea „În privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie” în cazul unui act de reformare sau de modificare a unui act existent dintre cele prevăzute în Partea a treia, Titlul V TFUE și care este deja obligatoriu în privința Irlandei (a se vedea punctul [C.12.2](#) referitor la introducerea unui considerent specific pentru Irlanda).

²¹ A se menționa articolele și anexele **neschimbate** față de directiva abrogată (directivele abrogate).

²² În cazul în care se aplică modelul A al articolului [X], se menționează ziua următoare datei care figurează la articolul [X] alineatul (1) primul paragraf.
În cazul în care se aplică modelul B al articolului [X], se menționează data care figurează la articolul [X] alineatul (1) al doilea paragraf.

C.4.3. Considerente și articole standard proprii actelor de reformare a regulamentelor și deciziilor

C.4.3.1. Primul considerent

(a) Dacă regulamentul sau decizia care face obiectul reformării a fost modificat(ă):

„(1) [Regulamentul/Decizia] [(UE)/(UE, Euratom)] [2015]/[1] ...^{*} a fost modificat (modificată) în mod substanțial [de mai multe ori]^{**}. Întrucât se impun noi modificări, este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea regulamentului (deciziei) menționat(e).

^{*} [Regulamentul /Decizia] ... (JO L ...).

^{**} A se vedea anexa [N].”

(b) Dacă regulamentul sau decizia care face obiectul reformării nu a fost modificat (modificată):

„(1) [Regulamentul/Decizia] [(UE)/(UE, Euratom)] [2015]/[1] urmează să facă obiectul mai multor modificări ...^{*}. Este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea regulamentului (deciziei) menționat(e).

^{*} [Regulamentul/Decizia] ... (JO L ...).”

C.4.3.2. Articolul care precedă articolul final privind intrarea în vigoare

„Articolul [Y]
Abrogarea

[Regulamentul (Regulamentele)/Decizia (Deciziile)] ... se abrogă.

Trimiterile la [regulamentul (regulamentele) decizia (deciziile)] abrogat (abrogată) (abrogate) se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament (la prezenta decizie) și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa [O].”

C.4.4. Anexe

C.4.4.1. În actele de reformare a unei directive

(a) care a fost modificată

„ANEXA [N]

Partea A

Directiva abrogată
cu [lista modificărilor sale ulterioare/modificarea sa]
(menționată/menționate la articolul [Y])

Directiva ... a Consiliului (a Parlamentului European și a Consiliului) (JO L ...)	
Directiva ... a Consiliului (a Parlamentului European și a Consiliului) (JO L ...)	[Numai ...]
[Actul de aderare ...]	[Numai ...]

Partea B

Termene de transpunere în dreptul intern [și data (datele) de aplicare]

(menționată/menționate la articolul [Y])

Directiva	Termen de transpunere	[Data de aplicare]
		...

(b) care nu a fost modificată

„ANEXA [N]

Termenul de transpunere în dreptul intern [și data (datele) de aplicare]

(menționată/menționate la articolul [Y])

Directiva	Termen de transpunere	[Data de aplicare]
		...

C.4.4.2. În actele de reformare a unui regulament modificat sau a unei decizii modificate

„ANEXA [N]

[Regulamentul/Decizia] abrogat/abrogată
cu [lista modificărilor sale ulterioare/modificarea sa]

[Regulamentul/Decizia] ... [al/a Consiliului]/ [al/a Parlamentului European și al/a Consiliului] (JO L ...)	
[Regulamentul/Decizia] ... [al/a] [Consiliului]/ [al/a Parlamentului European și al/a Consiliului] (JO L ...)	[Numai ...]
[Actul de aderare ...]	[Numai ...]”

C.4.4.3. În toate actele de reformare

„ANEXA [O]

Tabel de corespondență

[Regulamentul/Decizia/Directiva] ...	Prezentul/Prezenta [regulament/ decizie/directivă]
Articolul ... [(...)]	Articolul ... [(...)]
Articolul ... [(...)]	Articolul ... [(...)]
...	
[Anexa ...]	[Anexa ...]
—	[Anexa ...]
—	[Anexa ...]”

C.5. FORMULĂRI REFERITOARE LA PRINCIPIILE PROPORȚIONALITĂȚII ȘI SUBSIDIARITĂȚII

C.5.1. Subsidiaritate și proporționalitate

Considerent standard:

„(...) Întrucât obiectivele prezentului (prezentei) ... (regulament/directivă/decizie) ... [dacă este cazul, a se menționa obiectivele] nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre ... [a se prezenta motivele], dar, având în vedere ... [a se menționa amploarea sau efectele acțiunii], ... acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul (prezenta) ... (regulament/directivă/decizie) nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.”

Partea fixă a acestui considerent reproduce în mod esențial formularea dispozițiilor relevante din TUE. În considerentul efectiv, este necesar să se precizeze în mod specific motivele pentru care obiectivele urmărite prin actul legislativ în cauză vor fi mai bine îndeplinite la nivelul Uniunii.²³ Așadar, pasajele din considerent prevăzute pentru menționarea acestor motive cu text liber trebuie completate cu grijă.

De asemenea, motivele respective pot fi indicate în alte considerente. În acest caz, ar putea fi util ca în considerentul standard să se includă o trimitere expresă către aceste alte considerente (de exemplu: „pentru motivele menționate anterior”).²⁴

²³ În ceea ce privește motivarea respectării principiului subsidiarității de către un act, a se vedea, de asemenea, mai ales:

- principiile menționate la punctul [10.15](#) din GPC;
- hotărârea Curții de Justiție din 4 mai 2016, Polonia/Parlamentul și Consiliul, C-358/14, ECLI:EU:C:2016:323, punctele 111 - 125, precum și avizul avocatului general în această cauză, ECLI:EU:C:2015:848, punctele 172 - 188.

²⁴ În situațiile în care parlamentele naționale au emis avize motivate reprezentând un număr de voturi mai mare sau egal cu pragul prevăzut în articolul 7 alineatul (3) din Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, trebuie adăugate considerente specifice pentru explicarea deciziei de continua examinarea proiectului.

C.5.2. Proportionalitate²⁵

Considerent standard:

„(...) În conformitate cu principiul proporționalității, este necesar și oportun, în vederea realizării obiectivului fundamental ... [a se menționa obiectivul general], să se reglementeze ... [a se menționa măsurile specifice reglementate prin actul în cauză]. Prezentul(a) (regulament/directivă/decizie) ... nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor urmărite, în conformitate cu articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană.”

C.5.3. Derogare de la cerința de a aștepta împlinirea termenului pentru avizele motivate ale parlamentelor naționale

Considerent standard:

„(...) Având în vedere ... [a se menționa motivele urgenței dosarului], se consideră oportun să se invoce excepția de la termenul de opt săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.”

Alte formulări pot fi utilizate în cazuri specifice.

În astfel de cazuri, trebuie păstrat considerentul standard cu privire la transmiterea proiectului de act parlamentelor naționale.

²⁵ În ceea ce privește motivarea proporționalității unui act, a se vedea de asemenea principiile menționate la punctul [10.15](#) din GPC.

C.6. FORMULĂRI REFERITOARE LA CONSULTĂRI CARE NU SUNT PREVĂZUTE ÎN TRATATE

Considerent standard:

„(...) [Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor/ Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor și Comitetul european pentru protecția datelor/...] [a/au] fost [consultată/consultate] în conformitate cu [articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725/ articolul 42 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2018/1725/ ...] și [a/au] emis [un aviz/avizele lor/...] la ... [data avizului/avizelor] [*].

[_____

* [JO C .../...]”

A se vedea în această privință punctul D.2.5.4.

C.7. FORMULĂRI DE STABILIRE A DEFINIȚIILOR

Definițiile sunt de regulă stabilite într-un articol separat (a se vedea punctul [14](#) din GPC), care are în general următoarea formă de redactare:

„Articolul [3]

Definiții

În sensul prezentului [regulament/directivă/decizie], se aplică următoarele definiții:

1. «...» înseamnă ...; [definiție statică]
2. «...» înseamnă ... în sensul definiției de la [articolul 4 alineatul (1) punctul 43 din Regulamentul (UE) Nr 575/2013]; [definiție dinamică]

...”

Punctele se numerotează cu cifre arabe urmate de punct. În cazul în care este necesară introducerea unor subdiviziuni suplimentare, se utilizează litere minuscule între paranteze pentru al doilea nivel și cifre romane scrise cu minuscule între paranteze pentru al treilea nivel.

„În sensul prezentului [regulament/directivă/decizie], se aplică următoarele definiții:

1. ...

(a) ...

(i) ... ”

Pentru prezentarea unor definiții în cazuri specifice pot fi folosite alte metode.

În anumite cazuri, definițiile sunt aplicabile numai în cadrul unor subdiviziuni superioare ale unui act (parte, titlu, capitol sau secțiune). Aceste definiții ar trebui să se regăsească de preferință în articolul de stabilire a definițiilor, însă acestea pot fi introduse la începutul subdiviziunii în cauză printr-o formulă precum: „În sensul prezentei [subdiviziuni], «...» înseamnă ...”. Indiferent de metoda aleasă, definițiile de acest tip ridică anumite probleme, precum utilitatea restrângerii la o anumită subdiviziune în cazul în care expresia definită nu figurează într-adevăr decât în acea subdiviziune sau stabilirea înțeleșului expresiei definite atunci când aceasta este utilizată și într-o altă subdiviziune etc.

C.8. FORMULĂRI SPECIFICE ACTELOR DE MODIFICARE

C.8.1. Formulări introductive

C.8.1.1. În cazul unor modificări multiple ale unui act:

„[Regulamentul /Directiva /Decizia] ... se modifică după cum urmează:

1. La articolul [3][alineatul (1)],

2. La articolul [4],

...”

C.8.1.2. În cazul unor modificări multiple ale unei subdiviziuni de text:
Punctele se numerotează cu cifre arabe urmate de punct pentru primul nivel, litere minuscule între paranteze pentru al doilea nivel și cifre romane scrise cu minuscule între paranteze pentru al treilea nivel.

„([1.]) [Articolul.../alineatul .../[primul] paragraf/...] se modifică după cum urmează:

(a) ...

(i) ...”

A se vedea și exemplul de combinație a unor modificări multiple aduse unui act și unei subdiviziuni a unui act de la punctul [18.1](#) din GPC.

C.8.2. Înlocuirea unor dispoziții²⁶

— „Articolul [3] [din Regulamentul ...] se înlocuiește cu următorul text:

«Articolul [3]

...».”

— „La articolul [3] [din Regulamentul ...], [alineatul (1)] [primul paragraf][partea introductivă][formularea...] se înlocuiește cu următorul text:

« [1.] ...».”²⁷

²⁶ În cazul în care noul text face trimitere la un act publicat în Jurnalul Oficial care nu a fost citat încă în actul supus modificării, simbolul notei de subsol ia forma unui asterisc (*) și indicația următoare este plasată **direct sub noul text**, înaintea ultimelor ghilimele:

„... [noul text]* ...

* (JO L ...).”

²⁷ În cazul în care se înlocuiește primul paragraf al unui alineat numerotat, numărul respectivului alineat nu este reprodus în noul text. De exemplu:

„La articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul ..., primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:
«Comisia ia toate măsurile necesare».”

- „La [articolul 3] [din Regulamentul ...], [cuvântul (cuvintele)/termenul (termenii)/noțiunea (noțiunile)/sintagma (sintagmele)] «...» se înlocuiește cu [cuvântul (cuvintele)/termenul (termenii) /noțiunea (noțiunile)/sintagma (sintagmele)] «...».”²⁸
- „La [articolul 3] [din Regulamentul ...], data de «...» se înlocuiește cu «...».”

C.8.3. Introducerea unor (noi) dispoziții

C.8.3.1. Formulări

- „Se introduce următorul articol ²⁹ [în Regulamentul ...]:
«Articolul [10a]
...».”
- „Se introduce următorul articol [în capitolul VI din Regulamentul ...]³⁰:
«Articolul [10a]
...».”
- „[La articolul 3] [din Regulamentul ...], se introduce următoarea liniuță [după [a doua] liniuță/înainte de prima liniuță]:³¹
«— ...».”
- „[La articolul 3] [din Regulamentul ...], [termenul (termenii)/cuvântul (cuvintele)] «...» [este/sunt] introdus (introduși) (introduse)[după [termenul/cuvântul] «...»/între [termenul/cuvântul] «...» și [termenul/cuvântul] «...»].”³²

²⁸ Pentru dezavantajele inerente înlocuirii unor cuvinte sau termeni, a se vedea vedea punctul [18.13.1](#) din GPC.

²⁹ În cazul unor modificări complexe, o trimitere la numărul dispoziției de introdus poate facilita lectura actului de modificare și sarcina consolidării.

³⁰ Această formulare se utilizează numai atunci când este necesar să se menționeze subdiviziunea textului în care va fi introdus noul articolul.

³¹ Introducerea unei liniuțe poate afecta trimiterile interne sau externe la liniuțele următoare. De aceea, o astfel de introducere necesită o atenție deosebită.

³² Pentru dezavantajele inerente introducerii unor cuvinte sau termeni, a se vedea punctul [18.13.1](#) din GPC.

C.8.3.2. Numerotare

Atunci când în partea dispozitivă a unui act existent sunt introduse articole, alineate numerotate sau alte subdiviziuni identificate printr-un număr sau literă, acestora le sunt alocate numărul sau litera subdiviziunii precedente de același nivel plus litera „a”, „b”, „c”, „d” etc. (de exemplu, „Articolul 1a”)³³. În cazuri excepționale, când, înaintea unei subdiviziuni de același nivel care le precedă, sunt introduse articole, alineate, sau alte subdiviziuni numerotate, acestea sunt desemnate ca „Articolul -1”, „Articolul -1a”, „alineatul (-1)”, „alineatul (-1a)”, „litera (-a)”, „litera (-aa)”, etc.³⁴

Atunci când sunt introduse articole, alineate numerotate, sau alte subdiviziuni care sunt identificate printr-un număr sau o literă, articolele, alineatele sau alte subdiviziuni care le urmează **nu ar trebui renumerotate** întrucât alte acte ar putea să conțină trimiteri la acestea (a se vedea punctul [18.2.](#) din GPC). Numai în cadrul unei codificări sau al unei reformări se procedează la o nouă renumerotare.

C.8.4. Adăugarea unor dispoziții

C.8.4.1. Formulări

— „La articolul [3] [din Regulamentul ...] se adaugă următorul alineat³⁵:

«[(4)]...».

— „La articolul [3] [din Regulamentul ...] se adaugă următorul paragraf:

«...».

³³ O a doua literă suplimentară este necesară în cazul în care aceeași metodă de numerotare a fost deja utilizată în subdiviziunea precedentă de la același nivel. De exemplu, un nou articol introdus între articolul 1a și articolul 1b se numește „Articolul 1aa”.

³⁴ Cazurile de introducere mai complexe pot fi rezolvate și prin utilizarea semnului „-”. De exemplu, introducerea unui articol 1-a între articolul 1 și articolul 1a.

³⁵ În cazul modificărilor complexe, o trimitere la numărul dispozițiilor ce urmează a fi adăugate poate facilita citirea actului modificat și sarcina de consolidare.

C.8.4.2. Numerotare

Atunci când în partea dispozitivă a unui act existent sunt adăugate articole, alineate numerotate sau alte subdiviziuni identificate printr-un număr sau o literă, acestora le sunt alocate numărul sau litera superioară subdiviziunii de același nivel căreia îi urmează.³⁶

C.8.5. Eliminarea unor dispoziții³⁷

C.8.5.1. Formulări

Pentru a elimina o dispoziție sau o parte a unei dispoziții, se pot utiliza următoarele formulări:

- „[În Regulamentul ...] articolul [3] se elimină.”
- „La articolul [3] [din Regulamentul ...], [alineatul .../[primul] paragraf/...] se elimină.”
- „La articolul [3] [din Regulamentul ...], [prima] teză se elimină.”
- „La articolul [3] [din Regulamentul ...], [termenii/cuvintele] «...» se elimină.”³⁸

De asemenea, pentru a elimina o subdiviziune superioară (parte, titlu, capitol, secțiune), se pot utiliza, în principiu, formulări precum „[În Regulamentul ...] Capitolul [III] se elimină.”. Cu toate acestea, în anumite cazuri, o astfel de formulare ar putea crea incertitudine cu privire la măsura în care eliminarea vizează subdiviziunea superioară împreună cu toate articolele pe care le conține sau doar subdiviziunea, fără a afecta conținutul. În astfel de cazuri, pentru a clarifica obiectul eliminării și pentru a spori securitatea juridică, ar putea fi utilizată una dintre următoarele formulări:

- „[Capitolul] [III], conținând articolele [12-15], se elimină.”
- „[Capitolul] [III], ca subdiviziune, se elimină, iar articolele [12-15], pe care le conținea [acesta], fac parte din [Capitolul] [II].”

³⁶ În cazuri excepționale, dacă numărul superior a fost atribuit anterior unei dispoziții ce a fost între timp eliminată, subdiviziunilor adăugate le sunt alocate numărul sau litera subdiviziunii precedente de același nivel, urmat(ă) , după caz, de „a”, „b”, „c”, „d”, „e” etc. (a se vedea punctul [18.2](#) din GPC).

³⁷ În ceea ce privește nevoia de a prezenta motivele eliminărilor din considerente, a se vedea punctul [10.6](#) din GPC.

³⁸ În ceea ce privește dezavantajele asociate eliminării unor cuvinte sau expresii, a se vedea punctul [18.13.1](#) din GPC.

C.8.5.2. Numerotare

Atunci când sunt eliminate articole, alineate numerotate, alte subdiviziuni de bază sau subdiviziuni inferioare care sunt identificate printr-un număr sau o literă, sau când sunt eliminate subdiviziuni superioare, **se va evita renumerotarea** articolelor, alineatelor, a altor subdiviziuni de bază, a subdiviziunilor inferioare sau a subdiviziunilor superioare care le urmează întrucât alte acte ar putea să conțină trimiteri la acestea (a se vedea punctul [18.2](#) din GPC). Numai în cadrul unei codificări sau al unei reformări se procedează la o nouă renumerotare.

C.8.6. În caz de modificare a uneia sau mai multor anexe

C.8.6.1. Prezentare standard (modificările anexelor)

— Modificări specifice ale anexelor

Formulare ce se introduce în articolele actului de modificare:

„[Anexa (Anexele)/Anexa .../Anexele ...] [la Regulamentul ...] se modifică în conformitate cu [anexa/anexa ...] la prezentul regulament.”

Formulare ce se introduce în anexa actului de modificare:

„[ANEXĂ/ANEXA ...]

[Anexa (Anexele)/ Anexa .../Anexele ...] la [Regulamentul ...] se modifică după cum urmează:

1.”

— Înlocuirea în întregime a anexei:

Formulare care se introduce în articolele actului de modificare:

„[Anexa/Anexa ...] [la Regulamentul ...] se înlocuiește cu textul prevăzut în [anexa/anexa ...] la prezentul [regulament].”

Formulare care se introduce în anexa actului de modificare:

„[ANEXĂ/ANEXA ...]

«[ANEXĂ/ANEXA ...]

....».”

— Introducerea unei noi anexe:

Formulare care se introduce în articolele actului de modificare:

„[În Regulamentul ...] textul prevăzut în [anexa/anexa ...] la prezentul [regulament] se introduce ca anexa”

Formulare care se introduce în anexa actului de modificare:

„[ANEXĂ/ANEXA ...]

«ANEXA ...

....».”

Punctul C.8.3.2 ar trebui să se aplice *mutatis mutandis* pentru numerotarea noii anexe și a anexelor următoare.

— Adăugarea unei noi anexe:

Formulare care se introduce în articolele actului de modificare:

„[Regulamentul ...] se modifică după cum urmează:

[(...)] anexa unică se numerotează ca anexa I;]

(...) textul prevăzut în [anexa/anexa ...] la prezentul [regulament] se adaugă ca anexa”

Formulare care se introduce în anexa actului de modificare:

„[ANEXĂ/ANEXA ...]

«[ANEXĂ/ANEXA ...]

....».”

Punctul C.8.4.2 ar trebui să se aplice *mutatis mutandis* pentru numerotarea noii anexe.

C.8.6.2. Regula specială de prezentare în cazul unei modificări simple (printr-o modificare directă a articolelor)

— „Anexa ... [la Regulamentul ...] se modifică după cum urmează:

«1. ...».”

— „[Regulamentul ...] se modifică după cum urmează:

1. ...

...

[4.] [Titlul] anexei ... se înlocuiește cu titlul următor:

«...».”

C.8.7. Modificări care nu se aplică unei anumite versiuni lingvistice

Uneori, anumite dispoziții ale unui act de modificare sunt lipsite de obiect într-o limbă, pentru că în limba respectivă actul care ar trebui modificat este deja corect sau corespunde deja modificării propuse.

Într-un astfel de caz se păstrează în limba respectivă numerotarea dispoziției de modificare fără obiect, aceasta fiind urmată de indicația „(*Nu privește versiunea în limba [română].*)”.

C.9. FORMULĂRI PENTRU ABROGĂRI ȘI PROROGĂRI

C.9.1. Abrogarea³⁹

Abrogarea produce efecte de la data intrării în vigoare a actului de abrogare:

— „[Regulamentul ...] se abrogă.”

Abrogarea produce efecte de la o altă dată:

— „[Regulamentul ...] se abrogă de la”

C.9.2. Prorogarea

— „[La articolul ...] [din Regulamentul ...], data de ... se înlocuiește cu”

C.10. FORMULĂRI REFERITOARE LA INTRAREA ÎN VIGOARE ȘI APLICAREA ÎN TIMP^{40 41 42}

C.10.1. Intrarea în vigoare

– „[Prezentul regulament] intră în vigoare [în a (douăzecea) zi de la data] [la data] [în ziua următoare datei] publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*⁴³.”

– „[Prezentul regulament] intră în vigoare la”

³⁹ În ceea ce privește nevoia de a prezenta motivele abrogării în considerente, a se vedea punctul [10.6](#) din GPC.

Pentru actele de codificare, a se vedea modelele specifice prevăzute la punctul C.3.3. Pentru actele de reformare, a se vedea modelele specifice prevăzute la punctul [C.4.2.3.](#) și C.4.3.2.

A se vedea, de asemenea, punctul D.10 în legătură cu trimiterile la date și termene.

⁴⁰ Pentru reformarea directivelor, a se vedea formularea specială prevăzută la punctul C.4.2.3.

⁴¹ Termenul „inclusiv” este inutil în toate modelele prevăzute la punctul [C.10](#).

⁴² Stabilirea unei date de intrare în vigoare sau a unei date de aplicare care corespunde primei zile dintr-un an, dintr-un trimestru sau cel puțin dintr-o lună calendaristică poate facilita aplicarea actului de către destinatarii săi.

⁴³ Dacă aplicarea este retroactivă, se utilizează formularea „intră în vigoare **la data** publicării ...”.

C.10.2. Aplicarea în timp

În cazul în care perioada de aplicare a unui act sau a anumitor dispoziții ale acestuia nu este o perioadă nelimitată începând cu data intrării în vigoare (aplicare retroactivă⁴⁴, amânată sau limitată), ar trebui utilizată una dintre următoarele formulări în cadrul ultimului articol:

- „[Prezentul regulament] se aplică [(de la...) (până la ...) (de la ... la ...)].”
- „[Articolul 3] se aplică [(de la...) (până la ...) (de la ... la .../...)].”
- „[Prezentul regulament] intră în vigoare [în a (...) zi de la data] [la data] [în ziua următoare datei] publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.]

[Acesta se aplică (de la ...) (până la) (de la ... la ...).]

„Cu toate acestea, [articolul 3] se aplică de la”
- „[Prezentul regulament] expiră/încetează să producă efecte la”
- „[Articolul 3] încetează să se aplice la”

Alternativ, în cadrul altor articole decât ultimul, poate fi utilizată următoarea formulare:

- „... în perioada ...”
- „de la ... până la ...”
- „de la ...”

⁴⁴ Motivele aplicării retroactive ar trebui menționate în considerente, cu cea mai mare prudență (punctul [10.14](#) din GPC).

C.11. FORMULĂRI REFERITOARE LA APLICABILITATEA DIRECTĂ ȘI DESTINATARI

C.11.1. Aplicabilitatea directă a regulamentelor

Regulamente care sunt obligatorii în toate statele membre și se aplică în toate statele membre:

„Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.”

Regulamente care sunt obligatorii și se aplică exclusiv în anumite state membre (spre exemplu, statele membre participante la zona euro):

„Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.”

Aceste paragrafe nu fac parte din ultimul articol al regulamentului, fiind amplasate între ultimul articol și expresia „Adoptat la ...”.

C.11.2. Destinatarii directivelor

Directiva este adresată tuturor statelor membre:

„Articolul ...

[Destinatari]

Prezenta directivă se adresează statelor membre.”

În cazul în care directiva este adresată exclusiv anumitor state membre (de exemplu, statelor membre participante la zona euro):

„Articolul ...

[Destinatari]

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.”

C.11.3. Destinatarii deciziilor

Deciziile adoptate în conformitate cu procedura legislativă ordinară pot menționa că sunt adresate fie tuturor statelor membre, fie anumitor state membre sau pot să nu menționeze niciun destinatar.

În cazul în care decizia este adresată tuturor statelor membre:

„Articolul ...

[Destinatari]

Prezenta decizie se adresează statelor membre.”

În cazul în care decizia este adresată exclusiv anumitor state membre (de exemplu, statelor membre participante la zona euro):

„Articolul ...

[Destinatari]

Prezenta decizie se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.”

C.12. FORMULARE SPECIFICĂ ACTELOR „SCHENGEN” ȘI ALTOR ACTE APARTINÂND PĂRȚII A TREIA TITLUL V DIN TFUE

C.12.1. Acte „Schengen”

C.12.1.1. Islanda și Norvegia – participare la aplicare

„(...) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului încheiat de Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind asocierea acestora din urmă la implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen^{*}, care se află sub incidența articolului 1 punctul ... din Decizia 1999/437/CE a Consiliului^{**}.

^{*} JO L 176, 10.7.1999, p. 36,
ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

^{**} Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).”

C.12.1.2. Elveția – participare la aplicare în temeiul oricărui articol din TFUE, altul decât articolele 82 – 89 (fostul titlu IV din partea a treia a TCE)

„(...) În ceea ce privește Elveția, prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen^{*}, care se află sub incidența articolului 1 punctul ... din Decizia 1999/437/CE a Consiliului^{**}, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului^{***}.⁴⁵

* JO L 53, 27.02.2008, p. 52.

** Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Decizia 2008/146/CE a Consiliului din 28 ianuarie 2008 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen (JO L 53, 27.2.2008, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

⁴⁵ Chiar și după fuziunea fostului titlu IV din partea a treia din TCE și a titlului VI din TUE, cele două decizii privind asocierea Elveției rămân aplicabile și cele două cazuri trebuie separate. Același lucru este valabil pentru Liechtenstein.

C.12.1.3. Elveția – participare la aplicare în temeiul unuia dintre articolele 82 – 89 TFUE (fostul titlu VI din TUE)

„(...) În ceea ce privește Elveția, prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen^{*}, care se află sub incidența articolului 1 punctul...din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/149/JAI a Consiliului.^{***46}

^{*} JO L 53, 27.2.2008, p. 52.

^{**} Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

^{***} Decizia 2008/149/JAI a Consiliului din 28 ianuarie 2008 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen (JO L 53, 27.2.2008, p. 50, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/149/oj>).”

⁴⁶ În mod normal nu este necesară o trimitere specifică la Decizia 1999/437/CE deoarece aceasta este deja cuprinsă într-un considerent privind Islanda și Norvegia.

C.12.1.4. Liechtenstein – participare la aplicare în temeiul oricărui articol din TFUE altul decât articolele 82 – 89 (fostul titlu IV din partea a treia a TCE)

„(...) În ceea ce privește Liechtenstein, prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în practică, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen*, care se află sub incidența articolului 1 punctul ... din Decizia 1999/437/CE**, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului***.

* JO L 160, 18.6.2011, p. 21.

** Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor (JO L 160, 18.6.2011, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).”

C.12.1.5. Liechtenstein – participare la aplicare în temeiul unuia dintre articolele 82 – 89 TFUE (fostul titlu VI din TUE)

„(...) În ceea ce privește Liechtenstein, prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în practică, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen*, care se află sub incidența articolului 1 punctul ... din Decizia 1999/437/CE**, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/349/UE a Consiliului***. ⁴⁷

* JO L 160, 18.6.2011, p. 3.

** Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Decizia 2011/349/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în special în ceea ce privește cooperarea judiciară în materie penală și cooperarea polițienească (JO L 160, 18.6.2011, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/349/oj>).”

⁴⁷ În mod normal nu este necesară o trimitere specifică la Decizia 1999/437/CE deoarece aceasta este deja cuprinsă într-un considerent privind Islanda și Norvegia.

C.12.1.6. Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția – participare în cadrul comitetelor

„(...) Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția sunt asociate la activitatea comitetelor care asistă Comisia în exercitarea competențelor sale de executare în ceea ce privește punerea în aplicare, asigurarea respectării și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în conformitate cu înțelegerea din 22 septembrie 2011* între Uniunea Europeană și respectivele state asociate.

* Înțelegerea între Uniunea Europeană și Republica Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Confederația Elvețiană privind participarea acestor state la lucrările comitetelor care asistă Comisia Europeană în exercitarea competențelor sale de executare în vederea punerii în aplicare, asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen (JO L 103, 13.4.2012, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2012/193/oj).”

C.12.1.7. Danemarca – neparticipare (cu posibilitatea de a participa)

„(...) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului (prezentei) [regulament/directivă/decizie], acesta (aceasta) nu este obligatoriu (obligatorie) pentru respectivul stat membru și nu i se aplică. Deoarece prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen, Danemarca decide, în conformitate cu articolul 4 din protocolul respectiv, în termen de șase luni de la data la care Consiliul decide cu privire la prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] dacă îl (o) va pune în aplicare în dreptul său intern.”⁴⁸

C.12.1.8. Irlanda – participare

„(...) Irlanda participă la prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie], în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din Protocolul nr. 19 privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și cu articolul 6 alineatul (2) din Decizia 2002/192/CE a Consiliului*.

* Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).”

⁴⁸ Acest considerent va fi revizuit de îndată ce Danemarca prezintă notificarea prevăzută la articolul 8 alineatul (1) din Protocolul nr. 22.

C.12.1.9. Irlanda – neparticipare

„(...) Prezentul (prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului*; prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentului (prezentei) [regulament/directivă/decizie], acesta (aceasta) nu este obligatoriu (obligatorie) pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.”⁴⁹

* Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen (JO L 64, 7.3.2002, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).”

C.12.1.10. Statele membre noi cu privire la care acquis-ul Schengen nu a intrat în vigoare pe deplin⁵⁰

„(...) Prezentul (Prezenta) [regulament/directivă/decizie] constituie un act care se întemeiază pe acquis-ul Schengen sau care se raportează la acesta în înțelesul [articoului 3 alineatul (1) din Actul de aderare din 2003, al articolului 4 alineatul (1) din Actul de aderare din 2005 și, respectiv, al articolului 4 alineatul (1) din Actul de aderare din 2011 / articolului 3 alineatul (2) din Actul de aderare din 2003, al articolului 4 alineatul (2) din Actul de aderare din 2005 și, respectiv, al articolului 4 alineatul (2) din Actul de aderare din 2011].”

C.12.2. Alte acte ce țin de partea a treia titlul V din TFUE (acte care nu constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen)

C.12.2.1. Danemarca – considerent privind poziția specială

„(...) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului (prezentei) [regulament/directivă/decizie], acesta (aceasta) nu este obligatoriu (obligatorie) pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.”⁵¹

⁴⁹ Nu se propune un considerent standard pentru cazurile care se încadrează în situația descrisă la articolul 5 alineatele (2) - (5) din Protocolul nr. 19.

⁵⁰ Aceste considerente vor deveni redundante de îndată ce statul membru în cauză participă integral la acquis-ul Schengen.

⁵¹ Acest considerent va fi revizuit de îndată ce Danemarca prezintă notificarea prevăzută la articolul 8 alineatul (1) din Protocolul nr. 22.

C.12.2.2. Irlanda – considerent privind poziția specială: neparticipare

„(...) În conformitate cu articolele 1 și 2 [și cu articolul 4a alineatul (1)⁵²] din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Irlanda nu participă la adoptarea prezentului (prezentei) [regulament/directivă/decizie], acesta (aceasta) nu este obligatoriu (obligatorie) pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.”

C.12.2.3. Irlanda – considerent privind poziția specială: participare

„(...) În conformitate cu articolul 3 [și cu articolul 4a alineatul (1)⁵³] din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Irlanda a notificat (, prin scrisoarea din ...) intenția sa de a participa la adoptarea și la aplicarea prezentului (prezentei) [regulament/directivă/decizie].”

C.12.2.4. Acte care înlocuiesc un act existent deja obligatoriu pentru Irlanda (reformare de facto)

(a) Titlu

„DIRECTIVA (UE) [2015]/[1]

A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din ...

privind ... și de înlocuire a [Deciziei-cadru .../Directivei ...]”

⁵² Formulare ce urmează a fi introdusă în cazul unui act care modifică, înlocuiește sau abrogă (prin înlocuire, astfel cum este cazul reformării) un act existent care este obligatoriu pentru Irlanda.

⁵³ Formulare ce urmează a fi introdusă în cazul în care este vorba de un act care modifică, înlocuiește sau abrogă (prin înlocuire, ca în cazul reformării) un act existent care este obligatoriu pentru Irlanda.

- (b) Considerente specifice (a se introduce către finalul preambulului și înaintea considerentelor privind participarea sau neparticiparea)

„(...) Prezenta directivă are ca scop modificarea sau extinderea dispozițiilor Deciziei-cadru .../Directivei ...]. Având în vedere că modificările care urmează a fi efectuate sunt semnificative atât prin numărul lor, cât și prin caracterul lor, este oportun, pentru mai multă claritate, să se înlocuiască Decizia-cadru .../Directiva în întregime în ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie.”

- (c) Articol final privind înlocuirea

„Articolul [X]

[Înlocuirea [Deciziei cadru .../Directivei ...]]

[Decizia-cadru .../Directiva ...] se înlocuiește în privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre respective în privința datei de transpunere a respectivei [decizii-cadru/directive] în dreptul intern.

În ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, trimerile la [Decizia-cadru .../Directiva ...] se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.”

C.13. FORMULAREA PRIVIND TRANSPUNEREA DIRECTIVELOR⁵⁴

Modelele următoare acoperă cele mai uzuale cazuri. Formularea ce urmează a fi folosită pentru a prevedea transpunerea unei directive poate varia în funcție de caracteristicile proprii directivei.⁵⁵

- C.13.1. Aplicarea de către fiecare stat membru într-un termen determinat (o perioadă fixă sau o dată)

„Articolul ...

- (1) Statele membre [asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare/iau măsurile necesare] pentru a se conforma prezentei directive [până la .../ de la.../în termen de ... de la data intrării în vigoare a acesteia]. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a unei astfel de trimiteri.

⁵⁴ Pentru reformare, a se vedea formularea specifică transpunerii prevăzută la punctul [C.4.2.3](#).

⁵⁵ Formularea din propunerea Comisiei poate fi de asemenea ușor diferită.

- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele [dispozițiilor/principalelor dispoziții] de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă. [Comisia informează celelalte state membre cu privire la aceasta.]”

C.13.2. Aplicarea de la aceeași dată în toate statele membre

„Articolul ...

- (1) [După consultarea Comisiei,] [Statele/statele] membre adoptă și publică până la ... dispozițiile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Statele membre aplică dispozițiile respective de la

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

- (2) De la intrarea în vigoare a prezentei directive, statele membre asigură informarea Comisiei în timp util pentru ca aceasta să își prezinte observațiile cu privire la orice proiect de act cu putere de lege sau de act administrativ pe care intenționează să îl adopte în domeniul reglementat de prezenta directivă.”

C.13.3. Adoptarea, publicarea și aplicarea de către fiecare stat membru într-un termen fix sau până la o dată fixă

„Articolul ...

Statele membre adoptă și publică până la ... actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.”

C.13.4. Statele membre care au deja dispoziții conforme cu cerințele directivei

„Statele membre transmit Comisiei textele actelor cu putere de lege și ale actelor administrative privind aplicarea prezentei directive.”

C.13.5. Simplul drept de a lua măsuri

„Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la măsurile luate în aplicarea prezentei directive.”

C.13.6. Legătura dintre dispozițiile unei directive și măsurile naționale de transpunere

În directive se menționează uneori necesitatea de a se indica într-un document explicativ legătura dintre dispozițiile directivei și măsurile de transpunere adoptate în diferite state membre. Această mențiune ia forma unui considerent:

„(...) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative*, statele membre s-au angajat ca, în cazuri justificate, să transmită alături de notificarea măsurilor lor de transpunere și unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că este justificată transmiterea unor astfel de documente.

* JO C 369, 17.12.2011, p. 14.”

C.14. FORMULĂRI PRIVIND SANCTIUNILE LA NIVEL NAȚIONAL

C.14.1. Într-un regulament

„Statele membre adoptă normele privind sancțiunile care se aplică în cazul nerespectării prezentului regulament și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică normele și măsurile respective Comisiei [până la .../fără întârziere] și îi comunică acesteia [, fără întârziere,] orice modificare ulterioară a acestora.”

C.14.2. Într-o directivă

„Statele membre adoptă normele privind sancțiunile care se aplică în cazul nerespectării dispozițiilor naționale adoptate în temeiul prezentei directive și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică normele și măsurile respective Comisiei [până la .../fără întârziere] și îi comunică acesteia [, fără întârziere,] orice modificare ulterioară a acestora.”

D. PARTEA D — REGULI DE REDACTARE SUPLIMENTARE

D.1. REDACTAREA TITLULUI

D.1.1. Considerații generale

A se vedea punctul [8](#) din GPC.

D.1.2. Domeniul în cauză

În titlul actelor care fac obiectul procedurii legislative ordinare, domeniul este de regulă indicat prin „(UE)”.

Anumite acte au un dublu temei juridic și se întemeiază atât pe TFUE, cât și pe Tratatul Euratom. În astfel de cazuri, titlul conține termenii „(UE, Euratom)”.

D.1.3. Numerotare

Cu ocazia pregătirii spre publicare a unui act adoptat în conformitate cu procedura legislativă ordinară, Oficiul pentru Publicații introduce în titlul actului un număr de referință potrivit domeniului în cauză. Începând cu 1 ianuarie 2015, respectivul număr conține anul publicării urmat de un număr secvențial (de exemplu, „2015/1”).⁵⁶

⁵⁶ Pentru mai multe informații, a se vedea nota oficială a Oficiului pentru publicații, „Armonizarea numerotării actelor juridice ale UE”.

D.1.4. Titlul complet

D.1.4.1. Concizie

GPC (punctul [8](#)) prevede, în special, că titlul trebuie să fie cât mai succint posibil. Printre altele, acest obiectiv poate fi realizat prin:

- prescurtarea titlului unui alt act care trebuie citat potrivit indicațiilor de la punctul [16.10.1](#) din GPC⁵⁷ și
- utilizarea formelor scurte (de exemplu, „Uniunea” în loc de „Uniunea Europeană”, „statele membre” în loc de „statele membre ale Uniunii Europene” și „TFUE” în loc de „Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene”) și, în mod excepțional, utilizarea de abrevieri și acronime comune (de exemplu, „ACP”, „OECD”, „Europol”).

D.1.4.2. Actele de modificare sau de abrogare

A se vedea punctele [8.3](#), [18.9](#), [18.10](#) și [19.3](#) din GPC. A se nota că, dacă un act are drept scop modificarea altui act, acesta trebuie să conțină în titlu expresia „de modificare” (expresii precum „de înlocuire” nu ar trebui utilizate întrucât nu sunt acoperitoare decât pentru una dintre modalitățile operațiunii juridice de modificare a unui act).

Ordinea citării în titlul actului de modificare a actelor modificate ține cont de următoarele criterii:

1. autorul: actele Parlamentului European și ale Consiliului se citează înaintea actelor Consiliului; actele Consiliului se citează înaintea actelor Comisiei;

⁵⁷ Punctul respectiv din GPC oferă mai multe exemple de formulări care ar face ca titlul să fie în mod inutil prea complex și care ar trebui, prin urmare, să fie evitate. Un alt exemplu este repetarea inutilă a elementelor deja menționate în titlu. Astfel, la sfârșitul exemplului următor, denumirea Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 nu se repetă, deși face parte din titlul complet al Regulamentului (CEE) nr. 574/72: „Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 de modificare și actualizare a Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității și a Regulamentului (CEE) nr. 574/72 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. **1408/71**”.

2. data actului: în cazul mai multor acte adoptate de același autor sau autori, acestea se citează în ordine cronologică;
3. tipul actului: în cazul modificării mai multor acte adoptate de același autor sau autori la aceeași dată, se menționează mai întâi regulamentele, urmate de directive și apoi de decizii;
4. numărul secvențial: în cazul mai multor acte de același tip adoptate de același autor sau autori la aceeași dată, acestea sunt citate în ordinea numerelor secvențiale care le-au fost acordate de Oficiul pentru Publicații cu ocazia publicării (anul, urmat de numărul secvențial).

Un act care abrogă un alt act trebuie să cuprindă în titlul său cuvântul „abrogare”, cu excepția situațiilor când actul de abrogare este un act de codificare (a se vedea punctul [C.3.1](#)) sau de reformare (a se vedea punctul [C.4.1](#)).⁵⁸ Regulile specifice aplicabile titlurilor actelor de modificare se aplică *mutatis mutandis* titlurilor actelor de abrogare.

Titlul unui act care modifică și abrogă alte acte ar trebui să menționeze mai întâi modificările și după aceea abrogările.

Atunci când un act modifică sau abrogă un număr foarte mare de acte, nu este necesar, cu titlu de excepție, să fie menționate toate acestea. În schimb, poate fi utilizată o formulare diferită care păstrează claritatea textului.⁵⁹

D.1.4.3. Acte de codificare și de reformare

În cazul titlurilor actelor de codificare și de reformare, se aplică reguli speciale (a se vedea punctul [C.3.1](#), respectiv punctul [C.4.1](#)).

⁵⁸ Regulile aplicate în propunerea Comisiei pot fi ușor diferite.

⁵⁹ De exemplu „Regulamentul (CE) nr. 1137/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 de adaptare la Decizia 1999/468/CE a Consiliului a anumitor acte care fac obiectul procedurii prevăzute la articolul 251 din tratat, în ceea ce privește procedura de reglementare cu control – Adaptare la procedura de reglementare cu control – Partea întâi”.

D.1.4.4. Regulamente de modificare a Statutului funcționarilor

În cazul regulamentelor de modificare a Statutului funcționarilor, se indică direct obiectul, fără a se menționa regulamentul de stabilire a statutului (motivul fiind împărțirea dispozițiilor de bază în mai multe acte):

„REGULAMENTUL (UE, Euratom) [2015]/[1]

AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din ...

de modificare a Statutului funcționarilor Uniunii Europene [și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene][privind ...]”,

iar nu

„REGULAMENTUL (UE, Euratom) [2015]/[1]

AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din ...

de modificare a Regulamentului Consiliului (CEE, Euratom, CECO) Nr. 259/68 [privind ...]”

D.2. REDACTAREA REFERIRILOR

D.2.1. Considerații generale

A se vedea punctul 9 din GPC.

D.2.2. Referiri privind temeiul juridic

A se vedea partea A, celulele F și G.

D.2.3. Referiri privind proiectul de act trimis către legiuitor

A se vedea partea A, celulele H1 - H4.

D.2.4. Referirea privind transmiterea către parlamentele naționale

A se vedea partea A celula I.

D.2.5. Referiri privind consultările

A se vedea partea A, celulele J - O.

D.2.5.1. Consultări care nu iau forma avizelor

Atunci când tratatele prevăd ca o instituție sau un organism să fie consultat, dar o asemenea consultare nu se finalizează cu un aviz, referirea privind consultarea, care în mod normal este „Având în vedere avizul ... [numele instituției sau organismului]”, se înlocuiește printr-o referire cu textul „După consultarea ... [numele instituției sau organismului]”. În astfel de cazuri, referirea apare fără o trimitere la o notă de subsol sau altă informație.

D.2.5.2. Atunci când sunt emise mai multe avize

Este posibil uneori ca o instituție sau un organism să emită mai multe avize. Într-un astfel de caz, trebuie menționate toate avizele emise și eventualele lor detalii de publicare.

Dacă, de exemplu, Comitetul Economic și Social European a emis două avize și acestea au fost publicate, referirea și nota de subsol sunt formulate după cum urmează:

„având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European”,

* JO ... și JO”

Dacă numai primul aviz a fost publicat, referirea și nota de subsol sunt formulate după cum urmează:

„având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European”,

* Avizul din [17 martie 2010] (JO ...) și avizul din [8 septembrie 2011] (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).”

D.2.5.3. Consultarea facultativă prevăzută de tratate

Referirea „Având în vedere avizul ... [numele instituției sau organismului]” trebuie să fie introdusă, de asemenea, atunci când a fost emis un aviz ca urmare a unei consultări facultative sau ca urmare a unei inițiative în temeiul tratatelor (de exemplu, în temeiul articolului 304 primul paragraf a doua și a treia teză din TFUE). Atunci când consultarea Parlamentului, a Consiliului sau a ambelor instituții este facultativă și nu se finalizează cu emiterea unui aviz, respectiva referire se înlocuiește cu o referire care este formulată „După consultarea ... [numele instituției sau organismului],” fără o trimitere la o notă de subsol sau orice altă informație. Atunci când consultarea Comisiei este facultativă și nu se finalizează prin emiterea unui aviz, nu se introduce nicio referire cu privire la acea etapă procedurală.

D.2.5.4. Consultare neprevăzută în tratate

Avizele neprevăzute în tratate (de exemplu, avizele Autorității Europene pentru Protecția Datelor sau cele ale unor organisme tehnice) nu fac obiectul unor referiri. În mod normal fac obiectul unor considerente finale, cu folosirea formulărilor prevăzute la punctul C.6.

D.2.6. Referirea privind procedura legislativă

D.2.6.1. Adoptarea în primă lectură

Referirea și nota de subsol sunt redactate în modul următor:

„hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,”

* Poziția Parlamentului European din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial] și Decizia Consiliului din ...”

D.2.6.2. Adoptarea în a doua lectură

Referirea și nota de subsol sunt redactate în modul următor:

„hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,”^{*}

* Poziția Parlamentului European din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial] și poziția în primă lectură a Consiliului din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial]. Poziția Parlamentului European din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial] și Decizia Consiliului din ...⁶⁰].”

D.2.6.3. Adoptarea în a treia lectură

Referirea și nota de subsol sunt redactate în modul următor:

„hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară [având în vedere proiectul comun aprobat de comitetul de conciliere la ...],”^{*}

* Poziția Parlamentului European din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial] și poziția în primă lectură a Consiliului din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial]. Poziția Parlamentului European din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial]. Rezoluția legislativă a Parlamentului European din ... [(JO ...)] [nepublicată încă în Jurnalul Oficial] și Decizia Consiliului din ...”

⁶⁰ Cuvintele „și Decizia Consiliului din ...” se introduc când Consiliul adoptă toate amendamentele Parlamentului în a doua lectură. Aceste cuvinte nu se introduc (pentru că rămân fără obiect) atunci când Parlamentul a aprobat în a doua lectură poziția în primă lectură a Consiliului.

D.3. REDACTAREA CONSIDERENTELOR

Reguli generale aplicabile considerentelor: a se vedea punctele 10 și 11 din GPC și partea A, celula R.

Reguli speciale și formulări:

- acte delegate: a se vedea punctul C.1.1;
- acte de punere în aplicare: a se vedea punctele C.2.1.1 și C.2.2;
- acte de codificare: a se vedea punctul C.3.2;
- acte de reformare: a se vedea punctele C.4.2.1 și C.4.2.2 pentru directive și C.4.3.1 pentru regulamente și decizii;
- proporționalitate și subsidiaritate: a se vedea punctul 10.15 din GPC și punctul C.5;
- consultări neprevăzute de tratate: a se vedea punctul C.6;
- acte de modificare: a se vedea punctele 18.11 și 18.12 din GPC;
- actele privind Schengen și alte acte care se află în sfera de aplicare a titlului V din partea trei din TFUE: a se vedea punctul C.12.

D.4. REDACTAREA PĂRȚII DISPOZITIVE

D.4.1. Considerații generale

A se vedea punctele 12 - 15 din GPC.

D.4.2. Structura standard

A se vedea partea B.

D.4.3. Subdiviziuni

Articolele pot fi **grupate** în părți, titluri, capitole și secțiuni și pot fi **împărțite** în alineate (numerotate), paragrafe (nenumerate), puncte și liniuțe: a se vedea punctele [4.4](#), [4.5](#), [7.3](#) și [15.4](#) din GPC.

Din rațiuni practice, în special pentru a asigura faptul că trimiterile la notele de subsol sunt identice în toate limbile, împărțirea unui text în **teze** (care trebuie să înceapă cu majusculă și să se termine cu punct) trebuie să fie la fel în toate limbile. Atunci când acest principiu cauzează dificultăți într-o limbă, propozițiile ar trebui să fie divizate în unități similare mai mici și separate prin punct și virgulă.

Articolele și alineatele fiind unități autonome, **repetarea termenilor** de la un articol la altul sau de la un alineat la altul, precum și trimiterile complete sunt utile și uneori chiar indispensabile pentru claritatea textului, precum în exemplul următor:

În loc de:

„(1) Comisia ia toate măsurile necesare ...

(2) **Aceasta** adoptă măsurile **respective** în conformitate cu procedura ...”,

este preferabilă utilizarea variantei:

„(1) Comisia ia toate măsurile necesare ...

(2) **Comisia** adoptă **măsurile menționate la alineatul (1)** în conformitate cu procedura ...”.

D.4.4. Enumerări

D.4.4.1. Enumerările într-o propoziție fără parte introductivă

Se recomandă să se explicitizeze legătura dintre elementele unei enumerări după cum urmează:

- în cazul unei enumerări cumulative, prin „și”;
- în cazul unei enumerări alternative, prin „ori ... ori ...”, „fie ... fie ...”, „sau ... sau ...”;
- în cazul unei enumerări combinate (altfel spus o dublă ipoteză: un element dintr-o enumerare sau mai multe elemente sau toate elementele): o formulare precum „... sau ... sau ambele” sau, atunci când nu există o soluție mai elegantă sau când nu este posibil să se introducă o parte introductivă, poate fi folosită formularea „și/sau”.

Conjunția „sau” ar trebui utilizată singură doar în cazul în care natura legăturii este evidentă, deoarece, astfel cum a arătat Curtea⁶¹, sensul acestei conjuncții variază în funcție de contextul în care este utilizată.

D.4.4.2. Enumerări precedate, în general, de o parte introductivă

Trebuie să se acorde atenție ca fiecare element dintr-o enumerare să fie coordonat cu celelalte și să aibă legătură directă cu părțile introductive. În acest sens, este preferabil să se evite introducerea de propoziții autonome sau de paragrafe într-o enumerare (a se vedea în special exemplul dat la punctul 15.3 din GPC). Construcțiile de tip „sandwich”, în care propoziția începută în partea introductivă este continuată la sfârșitul enumerării ar trebui evitate.⁶²

⁶¹ A se vedea hotărârea Curții de Justiție din 12 iulie 2005 [Comisia/Franța, C-304/02](#), ECLI:EU:C:2005:444, paragraful 83.

⁶² De exemplu, fraza ar trebui formulată astfel:
„Statele membre interzic hrănirea animalelor ținute sau crescute pentru producția de alimente cu:

(a) proteine derivate din animale,
(b) proteine de la animale procesate.”

și nu:

„Statele membre interzic hrănirea cu:

(a) proteine derivate din animale, sau cu
(b) proteine de la animale procesate

a animalelor ținute sau crescute pentru producția de alimente.”

Mai mult, ar trebui să fie clar dacă enumerarea care urmează părții introductive este cumulativă, alternativă sau combinată (a se vedea punctul D.4.4.1). Ori de câte ori este posibil, acest lucru ar trebui făcut în partea introductivă însăși, prin utilizarea unor cuvinte precum „[fiecare/ambele/toate] din următoarele”, „unul dintre următoarele ” sau „unul sau mai multe dintre următoarele”. Atunci când acest lucru nu este posibil în partea introductivă, legătura dintre diversele elemente din enumerare ar trebui să fie precizată în mod expres prin adăugarea termenului „și”, „sau” „și/sau” la sfârșitul penultimului element din enumerare. Se observă totuși că această din urmă manieră de a proceda poate prezenta dificultăți în caz de modificare ulterioară a enumerării și din cauza sensului uneori incert al conjuncției „sau” (a se vedea punctul D.4.4.1).

Partea introductivă este urmată întotdeauna de două puncte (:).⁶³

Punctele dintr-o enumerare se numerotează cu litere minuscule între paranteze pentru primul nivel, cifre romane scrise cu minuscule între paranteze pentru al doilea nivel și cifre arabe urmate de punct pentru al treilea nivel. Pentru al patrulea nivel se utilizează liniuțe.

„[Prezenta directivă se aplică]:

(a) ...

(i) ...

1. ...

— ...”

Cu titlu de excepție, în articolele privind definițiile (a se vedea punctul C.7) și în actele de modificare (a se vedea punctul C.8.1), punctele se numerotează cu cifre arabe urmate de punct pentru primul nivel, litere minuscule între paranteze pentru al doilea nivel și cifre romane minuscule între paranteze pentru al treilea nivel.

Toate elementele unei enumerări incluse într-o frază încep cu **minusculă**.

⁶³ Atunci când, în cadrul unui alineat, literele (a), (b) etc. nu sunt precedate de o parte introductivă, acestea constituie paragrafe de sine stătătoare și se termină cu punct.

D.4.4.3. Enumerări în tabele

În tabele, elementele dintr-o enumerare încep fie cu majusculă, fie cu minusculă (în funcție de sistemul stabilit de autori); uneori unele elemente nu sunt urmate de niciun semn de punctuație.

D.4.5. Titluri și cuprins

Pentru a ajuta cititorul să găsească dispozițiile care îl interesează, articolele pot avea titluri. Acestea ar trebui să fie scurte și ar trebui să rezume conținutul articolului. Abordarea ar trebui să fie uniformă în întregul act: fie niciun articol nu are titlu, fie toate articolele au câte unul.

Părțile, titlurile, capitolele și secțiunile au fiecare câte un titlu.

Actele lungi ar trebui, după caz, să fie precedate de un cuprins.

D.5. REDACTAREA ANEXELOR

D.5.1. Considerații generale

A se vedea punctul 22 din GPC.

D.5.2. Formă, stil și numerotare

Deși nu există reguli stricte privind prezentarea anexelor, aplicarea următoarelor orientări va asigura posibilitatea sistemelor informatice de a recunoaște în mod corect diferitele părți ale actului.

Anexele nu trebuie să fie împărțite în articole, întrucât acest lucru ar putea crea confuzie în raport cu partea dispozitivă.

În mod normal, anexele sunt împărțite în puncte identificate prin cifre arabe urmate de punct pentru fiecare nivel (de exemplu, „10.2.3.”). În mod normal, nu ar trebui să existe mai mult de cinci niveluri (de exemplu, „1.1.1.1.1.”). Se pot utiliza niveluri suplimentare dacă este strict necesar, deși ar putea fi preferabilă folosirea unei structuri diferite. Indiferent de nivel, punctele numerotate pot conține subdiviziuni inferioare, folosindu-se litere minuscule între paranteze pentru primul nivel, cifre romane scrise cu minuscule între paranteze pentru al doilea nivel, cifre arabe urmate de punct pentru al treilea nivel și liniuțe pentru al patrulea nivel. Astfel de subdiviziuni inferioare se utilizează în mod normal numai pentru enumerări care urmează după o formulă introductivă și ar trebui evitate ori de câte ori este posibil. Din motive de claritate, este preferabil ca fiecare paragraf din anexe să fie numerotat. Cu toate acestea, în anexe foarte scurte, pot fi utilizate paragrafe nenumerate. Un paragraf nenumerat poate introduce subpuncte numerotate, subdiviziuni inferioare sau tabele.

Un punct numerotat poate conține:

- doar un titlu;
- unul sau mai multe paragrafe nenumerate;
- o combinație între un titlu și unul sau mai multe paragrafe nenumerate.

În anexe pot fi utilizate subdiviziuni superioare (parte, titlu, capitol, secțiune). Numerotarea punctelor ar trebui să fie continuă de la începutul la finalul anexei, indiferent dacă se utilizează subdiviziuni superioare; în caz contrar, unele dintre caracteristicile sistemelor informatice nu vor fi disponibile.

Tabelele și imaginile pot fi utilizate oriunde în anexe. Cu toate acestea, eventualele imagini utilizate nu ar trebui să conțină text.

În cazul în care o anexă conține formulare sau alte documente care se utilizează separat de act, orientările de mai sus ar trebui să fie respectate numai în măsura în care nu afectează claritatea și ușurința utilizării acestor formulare și documente, sau în măsura în care nu încalcă eventualele cerințe specifice aplicabile acestora.

În cazul în care o anexă încorporează în dreptul Uniunii dispoziții din altă sursă (de exemplu, un regulament al Comisiei Economice pentru Europa a ONU), structura și numerotarea dispozițiilor respective din anexă ar trebui să fie aceleași ca în sursă (cu toate acestea, a se vedea punctul [17.4](#) din GPC).

D.5.3. Cuprinsul

Anexele voluminoase ar trebui, după caz, să fie precedate de un cuprins.

D.6. TRIMITERI INTERNE

D.6.1. Considerații generale

A se vedea punctele [16](#), [16.1](#), [16.1.1](#), [16.2](#), [16.4](#), [16.7](#) - [16.9](#) și [16.17](#) din GPC.

D.6.2. Trimiteri generale la un act

- „prezentul regulament”,
- „prezenta directivă”,
- „prezenta decizie”⁶⁴.

D.6.3. Trimiteri la referiri

„în [prima] referire”

D.6.4. Trimiteri la considerente

- atunci când actul conține mai multe considerente numerotate: „(la) considerentul [1]” (fără paranteze);
- atunci când actul conține doar un considerent : „(în) considerent”.

D.6.5. Trimiteri la o subdiviziune a părții dispozitive

D.6.5.1. Terminologia ce urmează a fi folosită

Se folosesc formulările prevăzute în a treia coloană a tabelului de la punctul [15.4](#) din GPC. Trimiterea la partea introductivă ce precede o enumerare poate fi făcută prin cuvinte precum „partea introductivă” ori „fraza introductivă”.

⁶⁴ În acest context, „this Regulation” va fi totdeauna tradus în limba română prin „prezentul regulament”. În legătură cu termenul „prezent”, ar trebui amintit că anumite limbi (de exemplu, daneza, engleza, germana, olandeza și suedeza) folosesc în mod normal echivalentul pronumelui demonstrativ „acesta”. În limba română, adjectivul demonstrativ „acesta” (sau alternativ termenul „respectiv”) este folosit pentru a desemna un act sau o dispoziție care tocmai a fost menționată, și nu un act sau o dispoziție în care ne aflăm (în acest din urmă caz, adjectivul corespunzător este „prezent”).

D.6.5.2. Structura trimiterilor

Atunci când se face trimitere la o dispoziție, este deseori necesar să se indice mai multe subdiviziuni pentru a se preciza locul unde se găsește aceasta. Subdiviziunile se menționează în ordine descrescătoare, de la general la special.

- „articolul 1 alineatul (1) a doua teză,”
- „alineatul (1) al treilea paragraf,”

Cu toate acestea, dintre subdiviziunile plasate cel mai sus pe scara ierarhică, se indică numai cele care nu sunt comune dispoziției menționate și dispoziției care conține citarea. De exemplu, dacă în articolul 3 alineatul (1) litera (b) se face trimitere la articolul 3 alineatul (1) litera (a), trimiterea respectivă ar avea forma următoare:

„... la litera (a),”

iar nu

„... la **articolul 3 alineatul (1)** litera (a),”

și nici

„... la **alineatul (1)** litera (a),”

Atunci când se citează articole care fac parte din una sau mai multe subdiviziuni „superioare” (parte, titlu, capitol, secțiune), este inutil să se mai menționeze aceste subdiviziuni deoarece numerotarea articolelor este continuă pentru întregul act:

„articolul 2”

iar nu

„articolul 2 **din secțiunea 1**”

Cu toate acestea, în cazul în care expresia „de la prezentul (prezenta) [articol/alineat/literă/liniuță/.....]” este utilizată pentru a evita riscul de confuzie menționat la punctul D.6.5.4, expresia respectivă este plasată la finalul trimiterii.

Exemple:

- „la litera (c) **de la prezentul alineat**”
- „la primul paragraf litera (d) **de la prezentul articol**”

iar nu

- „la **prezentul alineat** litera (c),”
- „la **prezentul articol** primul paragraf litera (d),”

Întrucât, prin însăși natura sa, anexa face parte integrantă dintr-un act la care este atașată (a se vedea punctul [22.3](#) din GPC), trimiterele din anexă la unități din partea dispozitivă ar trebui să fie formulate în aceeași manieră simplă ca trimiterele corespondente ce apar în altă unitate a părții dispozitive.⁶⁵

De exemplu:

- „enumerarea prevăzută la articolul 4 alineatul (3)”.

D.6.5.3. Trimiteri multiple

În cazul în care într-o enumerare se citează subdiviziuni de același tip, dintre care una sau mai multe sunt însoțite de subdiviziuni inferioare, se urmează regulile menționate la punctul D.6.5.2, iar tipul subdiviziunii este repetat pentru fiecare trimitere:

De exemplu:

- „articolul 1, **articolul 2** alineatul (2) litera (a) și **articolul 3** alineatul (1)”

[iar nu „articolele 1, 2 alineatul (2) litera (a) și 3 alineatul (1)”]

- „**articolul 2** alineatul (1) și **articolul 5** alineatul (2)”

- „**alineatul (1)** litera (a) și **alineatul (2)** al doilea paragraf”

[iar nu „alineatele (1) litera (a) și (2) al doilea paragraf”].

⁶⁵ În ceea ce privește trimiterele la dispozițiile unei anexe, a se vedea punctul D.6.6.

În cazul în care într-o enumerare se citează subdiviziuni de același tip care nu sunt însoțite de subdiviziuni inferioare, se simplifică modul de citare, nerepetându-se denumirea amintită la fiecare citare:

— „capitolele I și II”

[iar nu: „capitolul I și capitolul II”]

— „articolele 1, 4 și 9”

— „articolele 1-4”

— „articolele 1-4 și 9”

— „prima și a treia liniuță” (termenul „liniuță” fiind utilizat la singular).

Deseori trimiterile menționate anterior se combină între ele:

„articolul 1, articolul 3 alineatul (5) litera (c), articolul 5 alineatele (2) și (3) și articolele 6-9”

Dacă o enumerare conține trei cifre care sunt consecutive, este preferabilă indicarea fiecăreia dintre aceste cifre în locul grupării acestora într-o formă comprimată:

De exemplu:

„articolele 2, **3 și 4**”

[iar nu: „articolele 2-4”]

D.6.5.4. Expresii care trebuie evitate în cadrul unei citări

În cazul în care se face trimitere la o subdiviziune a aceluiași act, nu se utilizează cuvintele „anterior” sau „următor” în locul trimiterilor exacte la subdiviziunea în cauză.

De asemenea, se va evita adăugarea la trimiterea exactă a unor expresii precum „menționată anterior” sau „de mai jos”.

Nu se recomandă adăugarea cuvântului „inclusiv” în acest loc, deoarece, prin definiție, orice element citat este inclus într-o enumerare, oricare ar fi aceasta.

Mențiunea „din prezentul regulament (articol, alineat etc.)” se adaugă doar în cazul în care există risc de confuzie.

De exemplu, în interiorul unui articol, în caz de trimitere la alineatele (1) - (4) ale aceluiași articol, la alineatul (5) se va scrie:

„... procedura prevăzută la alineatele (1)-(4) ...”,

iar nu:

„... procedura prevăzută la alineatele **anterioare** ...”,

nici:

„... procedura prevăzută la alineatele (1)-(4) **de mai sus** ...”,

și nici (decât dacă există riscul unei confuzii):

„procedura prevăzută la alineatele (1)-(4) **de la prezentul articol** ...”.

D.6.6. Trimiteri la anexe

Regulile prevăzute la punctul D.6.5.2 pentru trimerile la partea dispozitivă se aplică *mutatis mutandis* în cazul trimerilor la dispoziții din anexe.

Exemplu:

– „punctul 2.1.3.7. litera (a) punctul (iii) subpunctul 2 a patra liniuță din [anexă/anexa [I]]”

Atunci când există un risc de confuzie, ar trebui adăugată o trimitere la actul din care se citează, după cum urmează: „anexa **la** [prezentul regulament]” sau „[tabelul] care apare în anexa **la** [prezentul regulament]” (iar nu: „... **anexat la** ...”).

Anexele fac fără echivoc parte integrantă din actul la care sunt atașate (a se vedea punctul 22.3 din GPC). Formulări precum „care face parte integrantă din prezentul [regulament]” nu ar trebui, prin urmare, să apară în trimerile la anexe.

D.7. TRIMITERI EXTERNE

D.7.1. Considerații generale

A se vedea punctele [16](#), [16.1](#), [16.1.2](#), [16.2](#), [16.3](#) - [16.10](#), [16.17](#) și [16.18](#) din GPC.

D.7.2. Trimiterile la actele de drept primar

D.7.2.1. Tratat

În primul rând se menționează Tratatul privind Uniunea Europeană, apoi Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și apoi Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

Prima trimitere:

- „Tratatul privind Uniunea Europeană”
- „Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene”
- „Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice”

Trimiterile nu sunt urmate de o mențiune privind publicarea în Jurnalul Oficial.

Trimiterile următoare:

Dacă se menționează un singur tratat în text, se utilizează cuvântul „tratată”,

Dacă în cadrul aceluiași text se menționează mai multe tratate, se utilizează în măsura posibilului denumirea completă a tratatului în cauză. Pentru ușurință, se poate utiliza forma prescurtată:

- „TUE” pentru Tratatul privind Uniunea Europeană,
- „TFUE” pentru Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- „Tratatul Euratom” pentru Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

Forma prescurtată a tratatului poate fi folosită în titlu din motive de concizie: a se vedea punctul D.1.4.1.

Articolele, secțiunile, titlurile și părțile din TUE și TFUE sunt citate în funcție de renumerotarea care rezultă din Tratatul de la Lisabona în **versiunea lor consolidată**⁶⁶, **fără a aminti** vechea numerotare.

Aceeași regulă se aplică când este vorba de **modificarea** actelor care au fost adoptate înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și care conțin trimiteri care utilizează, în mod necesar, vechea numerotare. În textul înlocuit, adăugat sau eliminat prin actul de modificare, trimiterile se fac pe baza versiunii consolidate. Orice neuniformitate în privința numerotării între formularea neschimbată a actului modificat și formularea introdusă prin actul de modificare va fi corectată la o dată ulterioară, atunci când are loc codificarea.

Atunci când se citează **un titlu** care conține o trimitere în care se folosește vechea numerotare, trimiterea se modifică pentru a urma versiunea consolidată. Numărul adaptat va fi însoțit de o notă similară următoarelor:

„¹ [Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților (JO L 258, 1.10.2009, p. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/101/oj>).]

Notă: Titlul [Directivei 2009/101/CE] a fost adaptat pentru a se lua în considerare renumerotarea articolelor din Tratatul de instituire a Comunității Europene în conformitate cu articolul 5 din Tratatul de la Lisabona; inițial, trimiterea era la [articolul 48 al doilea paragraf din Tratatul de instituire a Comunității Europene].”

⁶⁶ În temeiul articolului 5 din Tratatul de la Lisabona, articolele, secțiunile, capitolele, titlurile și părțile din TUE și TCE, astfel cum au fost modificate prin tratatul menționat anterior, au fost **renumerotate** în conformitate cu **tabelele de corespondență** prevăzute în anexa la tratatul respectiv, din care fac parte integrantă. A fost astfel stabilită o **versiune consolidată**.

D.7.2.2. Protocoale

Prima mențiune:

- „Protocolul nr. 19 privind acquis-ul Schengen integrat în cadrul Uniunii Europene, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene”

O astfel de mențiune nu este urmată de o mențiune privind publicarea în Jurnalul Oficial.

Mențiunile următoare:

- „Protocolul nr. [19]”

D.7.2.3. Acte de aderare

- „având în vedere Actul de aderare a Austriei, Finlandei și Suediei,”

sau, dacă enumerarea statelor membre aderante este prea complexă, iar semnificația este clară:

- „Actul de aderare din [2003]”⁶⁷

Actele de aderare sunt astfel citate într-o formă prescurtată, fără a se menționa tratatul corespunzător de aderare și fără o trimitere la Jurnalul Oficial.

⁶⁷ Anii de referință pentru actele de aderare sunt următorii:

- 1972 (Danemarca și Irlanda),
- 1979 (Grecia),
- 1985 (Spania, Portugalia),
- 1994 (Austria, Finlanda, Suedia),
- 2003 (Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Slovenia, Slovacia),
- 2005 (Bulgaria, România),
- 2011 (Croatia).

D.7.3. Menționarea altor acte normative

D.7.3.1. Identificarea actului la care se face trimitere

Pentru trimiterile la alte acte normative:

- în titluri, a se vedea punctul [16.10.1](#) din GPC;
- în referiri, a se vedea punctul [16.10.2](#) din GPC;
- în restul actului (considerente, articole și anexe), a se vedea punctul [16.10.3](#) din GPC.

Cu titlu de excepție de la prima liniuță a punctului [16.10.3](#) din GPC, atunci când considerentele, articolele sau anexele conțin o listă de acte, acestea pot fi menționate cu titlul lung în corpul enumerării și cu detaliile de publicare în Jurnalul Oficial într-o notă de subsol.

Atunci când mai multe acte de **același tip** și adoptate de către **aceeași instituție** (sau aceleași instituții) sunt citate unul după altul și pentru prima dată în considerente, articole sau anexe, tipul actului și numele instituției (sau instituțiilor) se menționează o singură dată (și nu se repetă pentru fiecare act), iar nota de subsol se introduce după numărul secvențial al fiecărui act în parte.

Exemplu:

„Drepturile salariaților ar trebui să rămână sub incidența dispozițiilor de drept intern menționate de Directivele 2002/14/CE* și 2009/38/CE** ale Parlamentului European și ale Consiliului.

* Directiva 2002/14/CE a Parlamentului Europeană și a Consiliului din 11 martie 2002 de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană (JO L 80, 23.3.2002, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj>).

** Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară (JO L 122, 16.5.2009, p. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>).”

Atunci când mai multe acte de **același tip** sunt citate unul după altul în considerente, articole sau anexe și actele respective au fost deja citate mai devreme în act, tipul actului se menționează o singură dată (și nu se repetă pentru fiecare act)

Exemplu:

„Regulamentele (UE) 2017/1129 și (UE) 2017/1131”

În conformitate cu TFUE⁶⁸, titlurile actelor delegate și ale actelor de punere în aplicare trebuie să conțină mențiunile „**delegat(ă)**”, respectiv „**de punere în aplicare**”. Aceste mențiuni trebuie preluate în toate trimiterile la acte delegate și de punere în aplicare, nu numai la prima citare, dar și la citările ulterioare (exemplu de a doua citare: „Regulamentul delegat (UE) 2015/1798”).

Anumite acte se publică în Jurnalul Oficial cu **două numere**: un număr dat de autor și un număr dat de Oficiul pentru Publicații⁶⁹. Ambele numere trebuie menționate când se face trimitere la act.

De exemplu:

Prima citare:

„Decizia (UE) 2015/22 a Băncii Centrale Europene [...] (BCE/2015/1)”

* Decizia (UE) 2015/22 a Băncii Centrale Europene din 8 ianuarie 2015 de modificare a Deciziei BCE/2007/7 privind termenii și condițiile TARGET2-ECB (BCE/2015/1) (JO L 6, 10.1.2015, p. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/929/oj>).”

Citările următoare:

„Decizia (UE) 2015/22 (BCE/2015/1)”

⁶⁸ Articolul 290 alineatul (3), pentru actele delegate și articolul 291 alineatul (4), pentru actele de punere în aplicare.

⁶⁹ Pentru mai multe informații, a se vedea nota oficială a Oficiului pentru Publicații intitulată „Armonizarea numerotării actelor juridice ale UE”.

Având în vedere natura sa specifică, **Statutul funcționarilor** și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii sunt citate după cum urmează în considerente, articole și anexe:

„Statutul funcționarilor Uniunii Europene (și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii), stabilit(e) prin Regulamentul (CEE, Euratom, CECA) nr. 259/68 al Consiliului*.

* JO L 56, 4.3.1968, p. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).”

Pentru trimiterile la acte al căror titlu menționează o dispoziție a unuiu dintre **tratate**, a se vedea punctul D.7.2.1.

În nota de subsol este menționată doar **publicarea inițială** a actului. Nu se citează în nota de subsol modificările ulterioare sau rectificările. Singura excepție de la această regulă este cazul codificării unui act al cărui titlu a fost modificat (a se vedea punctul C.3.2.1) sau cazul în care se dorește o trimitere statică (a se vedea 16.14 din GPC și punctul D.8.2).

Trimiterile la un act normativ trebuie să fie **precise**. Din acest motiv, trimiterile generice la un act trebuie evitate, în special în partea dispozitivă, iar trimiterea trebuie să fie făcută la dispoziții specifice, în măsura posibilului.

De exemplu:

„Procedura prevăzută la **articolul 2** din Regulamentul ...”

iar nu:

„Procedura prevăzută în Regulamentul ...”

D.7.3.2. Identificarea unui considerent la care se face trimitere

A se vedea, pentru identificarea unui considerent, punctul D.6.4., iar, pentru identificarea unui act, punctul D.7.3.1.

De exemplu:

„considerentul 1 din Regulamentul (UE) nr. 2015/10”

Atunci când trimiterea se face la considerente dintr-un act adoptat înainte de 7 februarie 2000, când considerentele nu se numerotau, se folosesc numerele ordinale: „[primul] considerent”

D.7.3.3. Identificarea unei unități din partea dispozitivă la care se face trimitere

Pentru identificarea unei unități din partea dispozitivă, a se vedea punctul D.6.5, iar pentru identificarea unui act, punctul D.7.3.1.

De exemplu:

„articolul 3 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 2015/10”

D.7.3.4. Identificarea unui anexe la care se face trimitere

Pentru identificarea unei anexe, a se vedea punctul D.6.6, iar pentru identificarea unui act, punctul D.7.3.1.

De exemplu:

- atunci când actul conține o singură anexă : „anexa la [Regulamentul ...]”,
- atunci când actul conține mai multe anexe: „anexa [I] la [Regulamentul ...]”

D.7.4. Menționarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției europene a drepturilor omului (CEDO)

Atunci când se face trimitere la Cartă, este suficient să se indice „Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene”. O asemenea trimitere nu este urmată de o mențiune privind publicarea în Jurnalul Oficial.

Atunci când se face trimitere la Convenția europeană a drepturilor omului, se indică „Convenția europeană pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

D.7.5. Menționarea rezoluțiilor și deciziilor Parlamentului European

De exemplu:

„[Rezoluția/Decizia] Parlamentului European din [27 noiembrie 2014] [referitoare la susținerea drepturilor consumatorilor pe piața unică digitală]*

* [JOnepublicată încă în Jurnalul Oficial].”

D.7.6. Menționarea rezoluțiilor Consiliului

De exemplu:

„Rezoluția Consiliului din [18 noiembrie 2010] [referitoare la dialogul structurat al UE privind sportul]*

* [JO ...nepublicată încă în Jurnalul Oficial].”

D.7.7. Menționarea comunicărilor Comisiei

De exemplu:

„Comunicarea Comisiei din [25 octombrie 2013] [privind dezafectarea instalațiilor nucleare și gestionarea deșeurilor radioactive: gestionarea responsabilităților nucleare ce rezultă din activitățile Centrului Comun de cercetare (JRC) desfășurate în temeiul Tratatului Euratom]”

D.7.8. Menționarea hotărârilor Curții de Justiție

În corpul textului, o primă trimitere la o hotărâre a Curții de Justiție a Uniunii Europene include cel puțin tipul hotărârii (hotărâre, ordonanță, aviz) și numele instanței (Curtea de Justiție, Tribunalul). Se pot adăuga numele uzual al cauzei sau data deciziei dacă se consideră util.

De exemplu:

„Regulamentul (CE) nr. 304/2003 a fost anulat de Curtea de Justiție* ...”

„Hotărârea Curții de Justiție din 10 ianuarie 2006 în cauza C-178/03*, Comisia/Parlamentul și Consiliul, a anulat Regulamentul (CE) nr. 304/2003 ...”

O astfel de trimitere este întotdeauna urmată de o notă de subsol. Nota de subsol indică în mod succesiv:

- tipul hotărârii (hotărâre, ordonanță, aviz);
- numele instanței (Curtea de Justiție, Tribunalul);
- data hotărârii;
- numele uzual al cauzei (care se stabilește de Curte în conformitate cu regulile sale interne: se folosește o formă abreviată pentru denumirea instituțiilor și statelor membre, numele uneia dintre părțile în cauză în situația unei chestiuni prejudiciale etc.);
- numărul cauzei;
- referința ECLI;
- după caz, punctul relevant din hotărâre.

De exemplu:

„* hotărârea Curții de Justiție din 10 ianuarie 2006, *Comisia/Parlamentul și Consiliul*, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, punctele 60-65.”

Această metodă se aplică hotărârilor Curții care sunt publicate pe hârtie în Registrul Curții Europene și hotărârilor mai recente care sunt publicate doar în format electronic.

Dacă într-un act se menționează de mai multe ori aceeași hotărâre, ar trebui să se stabilească o formă scurtă la prima mențiune (de exemplu, („denumită în continuare *«hotărârea Comisia/ Parlamentul și Consiliul»/ «hotărârea din 10 ianuarie 2006»/ «hotărârea în cauza C-178/03»*)).

D.7.9. Menționarea acordurilor internaționale

La prima citare a acordurilor internaționale care au fost publicate în Jurnalul Oficial se menționează întotdeauna referința de publicare din JO, chiar dacă acordurile respective nu au fost inițial acorduri ale Uniunii, ci, de exemplu, acorduri ale Consiliului European.

În cazul acordurilor care nu au fost publicate în Jurnalul Oficial, ar putea fi util să fie citate locul și data semnăturii.

Exemple:

- „Acordul între Regatul Norvegiei și Uniunea Europeană cu privire la un mecanism financiar norvegian pentru perioada 2014-2021”^{*}

^{*} JO L 141, 28.5.2016, p. 11.”

- „Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor, semnată la Viena la data de 23 mai 1969,”

Dacă într-un act se menționează de mai multe ori același acord internațional, ar trebui să se stabilească o formă scurtă la prima mențiune [de exemplu, „(denumit în continuare *«Acordul cu privire la un mecanism financiar norvegian»*)”].

După cum rezultă din punctele D.8.1 și D.8.2, o trimitere la un acord internațional ar trebui să indice dacă acea trimitere este dinamică sau statică.

D.7.10 Menționarea actelor organizațiilor internaționale

Trimiterile la acte ale organizațiilor internaționale ar trebui în mod normal să cuprindă (în corpul textului), succesiv, tipul actului, data, autorul și titlul lung. Dacă același act este menționat de mai multe ori, ar trebui să fie stabilită o formă scurtă la prima citare [de exemplu, „(denumit în continuare «recomandarea Organizației Internaționale a Muncii»)”].

D.7.11. Menționarea actelor neobligatorii

A se vedea punctul [17](#) din GPC.

D.7.12. Menționarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*

A se vedea punctul [3.1 din Ghidul de redactare interinstituțional](#).

D.8. TRIMITERILE DINAMICE ȘI STATICE

D.8.1. Trimiterile dinamice

Trimiterile sunt dinamice în cazul în care o normă citată este considerată a fi norma astfel cum a fost eventual modificată. Pentru explicații mai detaliate, a se vedea GPC, punctele [16.11](#) - [16.13](#) și [16.17](#).

O trimitere către o normă dintr-un act al Uniunii este dinamică în cazul în care nu se prevede altfel. O trimitere către o normă dintr-un act ce nu aparține Uniunii trebuie să includă mențiunea că este dinamică atunci când aceasta este intenția.

Exemplu de trimitere dinamică la un act al Uniunii:

„articolul 10 din Regulamentul (UE)”

Exemple de trimiteri dinamice la o normă, alta decât o normă a Uniunii:

„articolul 10 din Convenția din ... privind ..., astfel cum a fost modificată,”

„articolul 10 din Convenția din ... privind ..., în versiunea sa cea mai actualizată aplicabilă Uniunii Europene,”

D.8.2. Trimiterile statice

O trimitere este considerată statică atunci când se referă la o anumită versiune a unei norme. Pentru explicații mai detaliate, a se vedea GPC, punctele [16.14](#) - [16.17](#).

O trimitere către o normă dintr-un act al Uniunii este statică în cazul în care conține o mențiune expresă în acest sens. O trimitere către o normă dintr-un act ce nu aparține Uniunii trebuie să includă mențiunea că este statică atunci când aceasta este intenția.

Exemple de trimiteri statice la o normă dintr-un act al Uniunii într-o anumită versiune la o anumită dată:

„articolul 10 din Regulamentul (UE) ..., în versiunea aflată în vigoare la ...,”

„articolul 10 din Regulamentul (UE) ..., în versiunea aplicabilă la ...,”

Exemplu de trimitere statică la o normă dintr-un act al Uniunii astfel cum a fost modificat printr-un anumit act:

„articolul 10 din Regulamentul (UE) ..., astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) ...”

Exemplu de trimitere statică la o normă, alta decât o normă a Uniunii în versiunea sa inițială:

„articolul 10 din Convenția din ... privind ..., în versiunea sa inițială”

Exemplu de trimitere statică la o normă, alta decât o normă a Uniunii astfel cum a fost modificat printr-un anumit act:

„articolul 10 din Convenția din ... privind... astfel cum a fost modificată prin protocolul din ... privind ...”

D.9. MENȚIONAREA ENTITĂȚILOR

D.9.1. Menționarea Uniunii și a Comunității Euratom

Se menționează mai întâi Uniunea Europeană, apoi Comunitatea Europeană a Energiei Atomice

Prima mențiune:

- „Uniunea Europeană”
- „Comunitatea Europeană a Energiei Atomice”

Următoarele mențiuni:

- „Uniunea”
- „Comunitatea”

Din motive de concizie, în titlu se poate utiliza o formă prescurtată: a se vedea punctul [D.1.4.1.](#)

D.9.2. Menționarea instituțiilor și organelor Uniunii

Ordinea urmată în **corpul** documentului este cea în care aceste instituții și organe sunt menționate în partea din tratate privind instituțiile, și anume: Parlamentul European, Consiliul European, Consiliul, Comisia, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Banca Centrală Europeană, Curtea de Conturi, Comitetul Economic și Social European, precum și (numai în cadrul Uniunii) Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții. Cu toate acestea, în **referiri**, se urmează ordinea menționată în partea A⁷⁰.

⁷⁰ A se vedea și Anexa II.

<i>Denumirea completă și oficială</i>	<i>Denumirea curentă</i>	<i>Acronim</i>	<i>Denumirea din actele care fac obiectul procedurii legislative ordinare</i>
Parlamentul European	Parlamentul European	PE	Parlamentul European
Consiliul European	Consiliul European	—	Consiliul European ¹
Consiliul Uniunii Europene	Consiliul	—	Consiliul ²
Comisia Europeană ³	Comisia	—	Comisia ²
Curtea de Justiție a Uniunii Europene ⁴	Curtea de Justiție a Uniunii Europene (Curtea) ⁵	CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene ⁶
Banca Centrală Europeană	Banca Centrală Europeană (Banca) ⁵	BCE ⁷	Banca Centrală Europeană
Curtea de Conturi	Curtea de Conturi (Curtea) ⁵	—	Curtea de Conturi
Comitetul Economic și Social European ⁸	Comitetul Economic și Social European (Comitetul) ⁵	CESE	Comitetul Economic și Social European
Comitetul Regiunilor	Comitetul Regiunilor (Comitetul) ⁵	CoR	Comitetul Regiunilor
Banca Europeană de Investiții	Banca Europeană de Investiții (Banca) ⁵	BEI	Banca Europeană de Investiții

¹ A se utiliza întotdeauna denumirea completă.

² A se utiliza denumirea completă la prima mențiune din preambul.

³ Denumire utilizată numai în TUE (a se vedea articolul 13).

⁴ Curtea de Justiție a Uniunii Europene cuprinde „Curtea de Justiție”, „Tribunalul” și tribunalele specializate (articolul 19 din TUE). În prezent, singurul tribunal specializat care a fost vreodată înființat este Tribunalul funcției publice a Uniunii Europene (denumirea curentă: „Tribunalul funcției publice”), care a funcționat din 2004 până în 2016. O trimitere la hotărârea uneia dintre aceste instanțe ar trebui să menționeze, în mod curent, instanța în cauză, și nu instituția în general (a se vedea punctul [D.7.8](#)).

⁵ A nu se utiliza forma scurtă (între paranteze) decât dacă nu există riscul unei confuzii.

⁶ Cu toate acestea, în referiri este utilizat termenul „Curtea de Justiție” (a se vedea partea A, punctele [H.3](#) și [K](#)).

⁷ Abreviere utilizată în Protocolul nr. 4 privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, anexat la TUE și TFUE.

⁸ Denumirea completă a CESE în TFUE este „Comitetul Economic și Social”, însă ca regulă generală se adaugă adjectivul „European”.

D.9.3. Menționarea statelor membre

Când se enumeră numai statele membre, acestea sunt menționate în ordinea alfabetică latină a **denumirilor originale ale țărilor**, care este identică în toate versiunile lingvistice (ordinea protocolară). Pentru mai multe detalii, a se vedea Ghidul de redactare interinstituțional, punctul [7.1.2](#).

Pentru o listă cu denumirile statelor membre și alegerea dintre denumirile oficiale și scurte, a se vedea Ghidul de redactare interinstituțional, punctul [7.1](#).

D.9.4. Citarea statelor terțe

Când se enumeră numai state terțe sau state terțe și state membre, acestea sunt menționate, în general, în ordinea alfabetică a denumirii **din limba utilizată** (de exemplu, în română: Elveția, Filipine, Finlanda, Portugalia). Pentru mai multe detalii, a se vedea Ghidul de redactare interinstituțional, punctul [7.1.2](#).

Pentru o listă cu denumirile statelor terțe și alegerea dintre denumirile oficiale și scurte a se vedea Ghidul stilistic interinstituțional, punctul [7.1](#) și anexa [A5](#).

D.10. MENȚIONAREA DATELOR ȘI TERMENELOR

D.10.1. Considerații generale

Datele și termenele trebuie indicate în mod precis (a se vedea punctul [20](#) GPC), precizând, de preferință, **o dată exactă** (zi/lună/an). Această metodă evită calculele, erorile sau ambiguitățile și permite o formulare concisă.

Dacă este posibil, se evită:

- trimiterea la un alt articol în care se menționează data în cauză (această metodă impune ca locul să fie desemnat cu exactitate, ceea ce face mai greoaie identificarea):

Exemplu de redactare de evitat:

„data menționată la articolul 12 alineatul (1) primul paragraf teza a doua, ...”

- o determinare descriptivă (această metodă presupune formulări destul de lungi și impune căutarea dispoziției relevante).

Exemplu de redactare de evitat:

„data de la care statele membre trebuie să se conformeze prezentei directive ...”,

„trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament ...”.

În numeroase cazuri, este posibilă simplificarea unei mențiuni mai complexe prin substituirea acesteia cu data concretă. Astfel, teza „Comisia prezintă un raport în termen de **doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament**” se înlocuiește, (în cazul în care intrarea în vigoare este la 1 ianuarie 2015), cu „Comisia prezintă un raport până la **31 decembrie 2016**.”.

Dacă data concretă nu este cunoscută la momentul adoptării actului, dar va fi cunoscută la momentul publicării acestuia (de exemplu, este o dată ce se poate determina pe baza datei publicării actului în cauză), se utilizează punctele de suspensie însoțite de o trimitere sub formă de asterisc la o notă de subsol; aceasta conține indicațiile care îi permit Oficiului pentru Publicații să completeze textul în momentul publicării.

De exemplu:

„Autoritățile competente pot permite instituțiilor lor de credit să aplice o ponderare a riscului de 50 % împrumuturilor nerambursate la ...[doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive]. În acest caz, imobilul se evaluează până la ... [cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive]”.

Dacă data concretă nu va fi cunoscută nici la momentul publicării actului (de exemplu, este o dată ce se poate determina pe baza unui eveniment viitor, cum ar fi aderarea la o organizație internațională), în partea dispozitivă a actului se poate prevedea obligația Comisiei de a publica în *Jurnalul Oficial* o informare prin care să se indice data concretă, odată ce aceasta este cunoscută. În astfel de cazuri, este recomandată adăugarea unei propoziții în considerente pentru a indica faptul că publicarea are doar rol de informare a publicului, iar nu și consecințe juridice:

„(...) ... Este necesar să se prevadă publicarea în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a unei informări prin care să se indice data ..., pentru a facilita accesul publicului la informația respectivă.”

D.10.2. Cazul actelor de modificare

În cazul în care, pentru a desemna o dată sau un termen, se utilizează o trimitere la „prezentul regulament” sau la „prezenta directivă/decizie” într-un act de modificare a unui alt act de același tip, este necesar să se evite confuzia între cele două acte.

Acest lucru se aplică în special în cazurile în care o trimitere apare într-o dispoziție de modificare (între ghilimele) care introduce text în actul modificat. O astfel de trimitere (de exemplu, la „intrarea în vigoare a prezentei directive”) se referă la **actul modificat**. În cazul în care este avută în vedere data intrării în vigoare a actului de modificare, trebuie evitată o trimitere directă la acesta în textul introdus în actul modificat, iar scopul vizat poate fi atins prin înlocuirea trimiterii cu o altă indicație (în general, prin data concretă corespunzătoare).

Exemplu (o directivă din 2015 de modificare a unei directive din 2000):

„Se adaugă următorul articol:

«Articolul 7a

Până la data de 31 decembrie 2020, Comisia, pe baza informațiilor respective, înaintează Parlamentului European și Consiliului un raport.»”,

iar nu

„Se adaugă următorul articol:

«Articolul 7a

... Pe baza acestor informații, Comisia înaintează Parlamentului European și Consiliului, **în termen de cinci ani de la notificarea prezentei directive**, un raport»”⁷¹

D.10.3. Începutul perioadei

A se vedea punctul [20.17](#) din GPC⁷².

N.B. Expresia „după ...” nu este recomandată, căci poate genera confuzii. Cu toate acestea, dacă este utilizată, ea trebuie să fie urmată de data care o precede pe cea de la începutul perioadei. În fapt, o formulare cum ar fi „după 31 decembrie 2015” înseamnă „la 1 ianuarie 2016 sau la o dată ulterioară”.

D.10.4. Sfârșitul perioadei

A se vedea punctul [20.18](#) din GPC⁷³.

D.10.5. Termenele (expirarea termenului)

Un termen ia sfârșit la **miezul nopții la data indicată**⁷⁴.

⁷¹ Explicație: articolul 7a (care constituie o dispoziție nouă) trebuie să fie introdus în directiva de bază; „prezenta directivă” înseamnă, deci, directiva din 2000. Dar se observă dintr-un simplu calcul că, în realitate, autorul a avut în vedere directiva din 2015 (+5 ani = 2020) (căci 2000 + 5 ani = 2005, an deja depășit în 2015 în momentul adoptării directivei de modificare).

⁷² A se vedea Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1182/71 al Consiliului din 3 iunie 1971 privind stabilirea regulilor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor (JO L 124, 8.6.1971, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

⁷³ [Regulamentul \(CECO, CEE, Euratom\) nr. 1182/71.](#)

⁷⁴ [Regulamentul \(CECO, CEE, Euratom\) nr. 1182/71.](#)

În cazul unei decizii care trebuie luată, pentru a se indica în mod clar faptul că este inclusă chiar și ultima zi, se folosește următoarea formulare:

„până la [31 decembrie 2015]”

În cazul depunerii unor rapoarte, al unor prezentări de propuneri sau în cazul respectării termenelor de aducere în conformitate (de exemplu termene de transpunere în cazul directivelor) — ipoteze în care este puțin probabil ca activitatea să fie efectuată în ultima zi — se va scrie mai degrabă:

„înainte de [1 ianuarie 2016]”

N.B. Expresia „înainte de ...” trebuie să fie urmată de data care urmează sfârșitului perioadei avute în vedere. În fapt, o formulare cum ar fi „înainte de 1 ianuarie 2016” înseamnă „până la 31 decembrie 2015”.

D.11. MENȚIONAREA LIMBILOR

Pentru desemnarea limbilor și a ordinii lor în texte multilingve sau monolingve, a se vedea punctele [7.2.1](#) și [7.2.2](#) din Ghidul de redactare interinstituțional, cu precizarea că denumirea în română, în actele Uniunii, a limbii „Nederlands” este „olandeză”, în conformitate cu tratatele.

D.12. NOTE DE SUBSOL ȘI INSTRUCȚIUNI PENTRU OFICIUL PENTRU PUBLICAȚII

Notele de subsol efective conțin informații care trebuie imprimate ca atare în textul publicat. Ca regulă generală⁷⁵, notele de subsol efective se introduc prin numere consecutive și apar în subsolul paginii care cuprinde textul la care se referă. Pe cale de excepție, atunci când notele de subsol efective țin de o dispoziție care adaugă sau înlocuiește un text dintr-un act existent, acestea se introduc prin asteriscuri (unul sau mai multe în număr crescător) și apar imediat după blocul de text de modificare.

Notele de subsol tehnice sunt instrucțiuni pentru Oficiul pentru Publicații care se introduc în text, înainte de publicare, informații care sunt de natură strict tehnică și care, din acest motiv, nu afectează fondul în niciun fel, de exemplu numărul secvențial al unui act nepublicat încă. Notele de subsol tehnice se introduc prin semnul „plus” (+)(unul sau mai multe în număr crescător). Acestea apar în toate situațiile în subsolul paginii care cuprinde textul la care se referă, chiar dacă țin de o dispoziție care adaugă sau înlocuiește un text dintr-un act existent.

⁷⁵ Uneori pot fi folosite reguli diferite pentru notele de subsol care se referă la anexe tehnice (precum formulare sau tabele) care se întind pe mai multe pagini.

Exemplu de combinație între mai multe tipuri de note de subsol:

„Articolul 5

Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului¹ se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (2), se adaugă următorul paragraf:

«Dezvoltarea standardelor tehnice de reglementare conform prezentului alineat de către ESMA nu aduce atingere dispoziției tranzitorii privind contractele derivate pe produse energetice C6, prevăzute la articolul 95 din Directiva (UE) .../... a Parlamentului European și a Consiliului^{* +} și la articolul 35 alineatul (6) litera (e) din Regulamentul (UE) .../... al Parlamentului European și al Consiliului^{** ++}.

* Directiva (UE) .../... a Parlamentului European și a Consiliului din ... privind ... (JO L ...).

** Regulamentul (UE) .../... al Parlamentului European și al Consiliului ... din ... (JO L ...).»

2. ...

¹ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

⁺ JO: a se introduce în text numărul directivei conținute în documentul PE-CONS 23/14 [2011/0298(COD)] și a se introduce numărul, data, titlul și referința de publicare în JO a directivei respective în nota de subsol aferentă.

⁺⁺ JO: a se introduce în text numărul regulamentului conținut în documentul PE-CONS 78/13 [2011/0295(COD)] și a se introduce numărul, data, titlul și referința de publicare în JO a regulamentului respectiv în nota de subsol aferentă.”

Atunci când instrucțiunea pentru Oficiul pentru Publicații privește fondul, de exemplu data aplicării sau data intrării în vigoare a actului, aceasta nu este prezentată ca notă de subsol, ci se introduc trei puncte în cuprinsul textului, urmate de instrucțiune între paranteze pătrate (a se vedea exemplul din punctul [D.10.1](#)).

ANEXA I

Ghid practic comun al Parlamentului European, al Consiliului și al Comisiei pentru uzul persoanelor care participă la redactarea legislației Uniunii Europene

Prefață la a doua ediție

De-a lungul a mai mult de zece ani de existență, Ghidul practic comun și-a dovedit utilitatea în vederea asigurării unei redactări clare și precise a actelor juridice edictate de Parlamentul European, Consiliu și Comisie. Principiile enunțate în ghid reprezintă punctul de reper pentru cele trei instituții în ceea ce privește aspectele de tehnică legislativă.

Cu toate acestea, de la publicarea primei ediții a ghidului în anul 2000, s-au înregistrat numeroase modificări în dreptul Uniunii. A devenit astfel necesară consolidarea într-o nouă ediție a actualizărilor parțiale deja disponibile online, precum și a adaptărilor la noutățile introduse de Tratatul de la Lisabona¹.

Prezenta ediție a fost de asemenea simplificată cu privire la anumite aspecte și ține seama de cele mai recente modificări. Sunt de asemenea preconizate evoluții ulterioare: acestea vor trebui integrate, la momentul potrivit, în cuprinsul ghidului de către Grupul de reflecție în materie de tehnică legislativă², care va fi însărcinat, pe viitor, cu actualizarea sa permanentă.

Ghidul practic comun reprezintă o platformă de principii generale de redactare. Fiecare instituție utilizează ghidul împreună cu alte instrumente, conținând la rândul lor formulări standardizate specifice și reguli cu caracter practic mai detaliate.

Nutrim speranța că ghidul, astfel actualizat și adaptat, va continua să contribuie în mod durabil la calitatea actelor juridice ale Uniunii.

Pentru Serviciul juridic
al Parlamentului European

Pentru Serviciul juridic
al Consiliului

Christian PENNERA
Jurisconsult

Hubert LEGAL
Jurisconsult

Pentru Serviciul juridic
al Comisiei

Luis ROMERO REQUENA
Director general

Bruxelles, 11 iulie 2013

¹ În vederea elaborării prezentei ediții, a trebuit adaptată, în ceea ce privește anumite aspecte și în vederea reflectării acestor evoluții, formularea liniilor directoare comune cuprinse în Acordul interinstituțional din anul 1998 (a se vedea prefața la prima ediție), care introduc subdiviziunile ghidului.

² Grupul de reflecție a fost creat în anul 2010 în vederea facilitării cooperării în domeniul tehnicii legislative între cele trei instituții.

Prefață la prima ediție

Pentru ca legislația comunitară să fie mai bine înțeleasă și să fie pusă în aplicare în mod corect, este esențial să fie asigurată calitatea redactării sale. Actele adoptate de către instituțiile comunitare trebuie să fie redactate în mod inteligibil și unitar, în conformitate cu principiile uniforme de prezentare și de tehnică legislativă, astfel încât cetățenii și agenții economici să-și poată cunoaște drepturile și obligațiile, instanțele judecătorești să poată asigura respectarea lor și, atunci când este cazul, statele membre să poată transpune respectivele acte în mod corect și în termenele stabilite.

Necesitatea îmbunătățirii elaborării legislației, adică de a redacta texte mai clare și mai simple, respectând bunele practici de tehnică legislativă, a fost recunoscută la cel mai înalt nivel politic încă de la Consiliul European de la Edinburgh (1992). Consiliul și Comisia au luat mai multe măsuri pentru a răspunde acestei necesități¹. Aceasta a fost reafirmată prin Declarația nr. 39 privind calitatea redactării legislației comunitare, anexată Actului final al Tratatului de la Amsterdam. În urma acestei declarații, cele trei instituții care participă la procedura de adoptare a actelor comunitare, Parlamentul European, Consiliul și Comisia, au adoptat, prin Acordul interinstituțional din 22 decembrie 1998², linii directoare comune care vizează îmbunătățirea calității redactării legislației comunitare.

Prezentul ghid, elaborat de către cele trei servicii juridice în conformitate cu acordul menționat anterior, are ca scop dezvoltarea conținutului și precizarea implicațiilor acestor linii directoare prin comentarea fiecăreia și ilustrarea lor cu exemple. Acesta este conceput ca un instrument care trebuie folosit de către toți participanții la redactarea celor mai des întâlnite acte comunitare. De asemenea, ar trebui să servească drept sursă de inspirație pentru orice act al instituțiilor, adoptat fie în cadrul tratatelor comunitare, fie în cadrul titlurilor Tratatului privind Uniunea Europeană referitoare la politica externă și de securitate comună și la cooperarea polițienească și judiciară în materie penală.

Ghidul practic comun poate fi folosit coroborat cu alte instrumente speciale, precum *Modelele de acte redactate în cadrul Consiliului*, *Normele de tehnică legislativă ale Comisiei*, *Ghidul stilistic interinstituțional* publicat de către Oficiul pentru publicații oficiale al Comunităților Europene, sau modelele LegisWrite. De asemenea, este întotdeauna util, și de multe ori indispensabil, să se consulte dispozițiile pertinente din tratate și din principalele acte de bază care reglementează un anumit domeniu.

Serviciile celor trei instituții sunt încurajate să folosească ghidul și, prin comentariile lor, să-și aducă contribuția la acesta. Comentariile pot fi trimise în orice moment Grupului interinstituțional privind calitatea redactării, care se va ocupa de actualizarea permanentă a ghidului.

¹ Consiliu: Rezoluția din 8 iunie 1993 privind calitatea redactării legislației comunitare (JO C 166, 17.6.1993, p. 1).

Comisia: Liniile directoare generale pentru politica legislativă, document SEC(1995) 2255/7 din 18 ianuarie 1996.

² Acord interinstituțional din 22 decembrie 1998 privind liniile directoare comune referitoare la calitatea redactării legislației comunitare (JO C 73, 17.3.1999, p. 1).

Cele trei servicii juridice speră că ghidul va servi drept instrument tuturor celor care sunt implicați într-un fel sau altul în procesul de elaborare a actelor normative în cadrul instituțiilor. Aceștia vor putea astfel conlucra pentru a prezenta cetățeanului european texte legislative din care reies clar obiectivele Uniunii Europene, precum și mijloacele folosite pentru a le atinge.

Pentru Serviciul juridic
al Parlamentului European

G. GARZÓN CLARIANA
Jurisconsult

Pentru Serviciul juridic
al Consiliului

J-C. PIRIS
Jurisconsult

Pentru Serviciul juridic
al Comisiei

J-L. DEWOST
Director General

Bruxelles, 16 martie 2000

CUPRINS

PREFAȚĂ

PRINCIPII GENERALE

LINIILE DIRECTOARE 1 – 66

DIFERITELE PĂRȚI ALE ACTULUI

LINIILE DIRECTOARE 7 – 15 18

TRIMITERI INTERNE ȘI EXTERE

LINIILE DIRECTOARE 16 ȘI 17 34

ACTE DE MODIFICARE

LINIILE DIRECTOARE 18 ȘI 19 41

DISPOZIȚII FINALE, DE ABROGARE ȘI ANEXE

LINIILE DIRECTOARE 20, 21 ȘI 22 49

Principii generale
(Liniile directoare 1-6)

1. ACTELE JURIDICE ALE UNIUNII SE REDACTEAZĂ ÎN MOD CLAR, SIMPLU ȘI PRECIS^{*}
 - 1.1. Redactarea unui act juridic trebuie să fie:
 - clară, ușor de înțeles, fără echivoc;
 - simplă, concisă, fără elemente inutile;
 - precisă, fără să lase loc de incertitudine în mintea cititorului.
 - 1.2. Acest principiu elementar reprezintă, de asemenea, expresia unor principii generale de drept, precum:
 - egalitatea cetățenilor în fața legii, prin care se înțelege că legea trebuie să fie accesibilă tuturor și înțeleasă de toți;
 - securitatea juridică, legea trebuind să fie previzibilă în aplicarea sa.
 - 1.2.1. Acest principiu prezintă o importanță specială în ceea ce privește actele juridice ale Uniunii. Acestea trebuie să se încadreze într-un sistem care este nu doar complex, ci și multicultural și multilingv (a se vedea linia directoare 5).
 - 1.2.2. Aplicarea acestui principiu urmărește un dublu obiectiv: pe de o parte, să faciliteze înțelegerea actelor, iar pe de altă parte, să evite litigiile care rezultă dintr-o calitate slabă a redactării.

^{*} În versiunea în limba română a prezentei ediții a ghidului, textul liniilor directoare a fost adaptat în măsura necesară, în special pentru a lua în considerare modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona.

- 1.3. Dispozițiile lipsite de claritate pot fi interpretate restrictiv de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. În acest caz, rezultatul va fi opus celui urmărit prin introducerea în text a unei „ambiguități voite” menite să rezolve problemele întâmpinate în negocierea normei¹.
- 1.4. În mod evident, între exigențele de simplitate și cele de precizie poate exista o contradicție. Adeseori, simplificarea are loc în detrimentul preciziei și invers. În practică, trebuie să se găsească un punct de echilibru astfel încât norma să fie cât se poate de precisă fără ca înțelegerea ei să devină dificilă. Acest punct de echilibru poate varia în funcție de destinatarul normei (a se vedea linia directoare 3).

Exemplu de text în care nu s-a găsit acest punct de echilibru:

„Se stabilește un sistem de etichetare obligatorie [a produsului], care este obligatoriu în toate statele membre începând cu 1 ianuarie 2000. Cu toate acestea, acest sistem obligatoriu nu exclude posibilitatea ca un stat membru să decidă să aplice acest sistem doar în mod facultativ [produsului] comercializat în statul membru respectiv.”

- 1.4.1. Autorul trebuie să reducă intenția normativă la concepte simple, pentru a o putea exprima, apoi, într-un mod simplu. Acesta trebuie să folosească, în măsura în care este posibil, cuvinte din limbajul curent. Dacă este necesar, va opta pentru claritatea enunțului mai curând decât pentru estetica stilului. De exemplu, va evita utilizarea unor sinonime și a unor expresii diferite pentru a reda aceeași idee.
- 1.4.2. O redactare corectă din punct de vedere gramatical și care respectă regulile de punctuație facilitează buna înțelegere a textului în limba de redactare, precum și traducerea în alte limbi (a se vedea linia directoare 5).
2. MODUL DE REDACTARE A ACTELOR UNIUNII ESTE ADECVAT TIPULUI DE ACT ÎN CAUZĂ ȘI, ÎN SPECIAL, OBLIGATIVITĂȚII SAU NEOBLIGATIVITĂȚII ACESTUIA (REGULAMENT, DIRECTIVĂ, DECIZIE, RECOMANDARE SAU ALT TIP DE ACT)*.
- 2.1. Fiecărui tip de act îi corespund o prezentare și o serie de formulări standard (a se vedea linia directoare 15).

¹ A se vedea Hotărârea din 28 octombrie 1999, ARD/Pro Sieben, C-6/98, Rec., p. I-7599.

* În versiunea în limba română a prezentei ediții a ghidului, textul liniilor directoare a fost adaptat în măsura necesară, în special pentru a lua în considerare modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona.

2.2. Modul de redactare trebuie să țină seama de tipul actului.

2.2.1. Întrucât regulamentele se aplică direct și sunt obligatorii în toate elementele lor, dispozițiile acestora trebuie să fie redactate astfel încât destinatarii să nu aibă nicio îndoială cu privire la drepturile și obligațiile care decurg din acestea; trebuie așadar să se evite menționarea autorităților naționale intermediare, cu excepția cazului în care actul prevede o acțiune complementară a statelor membre:

Exemplu:

„Fiecare societate ține un registru ...”

2.2.2. Directivele se adresează statelor membre:

Exemplu:

„Statele membre se asigură că fiecare societate ține un registru ...”

De asemenea, directivele sunt formulate într-un mod mai puțin detaliat pentru a lăsa statelor membre o marjă suficientă de apreciere în transpunerea acestora. În cazul în care partea dispozitivă este prea detaliată și nu lasă această marjă de apreciere, instrumentul potrivit va fi mai degrabă un regulament decât o directivă.

2.2.3. Deciziile se redactează în funcție de destinatarii lor, dar în același timp ar trebui să respecte, în esență, regulile de prezentare formale ale actelor cu aplicare generală:

Exemplu:

„[Statul membru] poate obține o contribuție financiară din partea Uniunii în contextul apariției focarului de pestă porcină africană care a fost confirmată în ...”

2.2.4. Recomandările trebuie să respecte, prin redactarea lor, natura neimperativă a dispozițiilor lor:

Exemplu:

„Se recomandă statelor membre să ...”

- 2.3. Modul de redactare a unui act trebuie să țină seama, de asemenea, dacă acesta are sau nu un caracter obligatoriu.
- 2.3.1. Alegerea verbelor și a timpurilor verbale variază în funcție de tipul actului și de diferitele limbi și, de asemenea, după cum enunțul se regăsește în considerente sau în partea dispozitivă a actului (a se vedea liniile directoare 10 și 12).
- 2.3.2. În partea dispozitivă a actelor cu caracter obligatoriu, verbele folosite în limba română, ca și în limba franceză, sunt la modul indicativ, timpul prezent, iar în engleză se folosește, în general, „shall” urmat de verbul la infinitiv. În română, ca și în franceză, viitorul trebuie evitat în măsura în care este posibil.
- 2.3.3. În schimb, în actele fără caracter obligatoriu nu se folosesc forme verbale imperative, nici structuri sau o prezentare prea apropiate celor specifice actelor cu caracter obligatoriu.
- 3. LA REDACTAREA ACTELOR SE ȚINE SEAMA DE PERSOANELE CĂRORA URMEAZĂ SĂ LI SE APLICE, PENTRU A LE PERMITE SĂ ÎȘI IDENTIFICE DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE FĂRĂ AMBIGUITATE, PRECUM ȘI DE PERSOANELE CARE RĂSPUND DE PUNEREA ÎN APLICARE A ACTELOR.
- 3.1. Există diferite categorii de destinatari ai actelor legislative, de la publicul larg la specialiști în domenii precise. Fiecare categorie este îndreptățită să se aștepte la utilizarea unui limbaj care să-i fie accesibil.
- 3.2. Pentru a ține seama de diferitele categorii de persoane cărora li se adresează actele, se impune adaptarea atât a motivării, cât și a părții dispozitive a acestora.
- 3.3. De aceasta depinde, de asemenea, ușurința transpunerii.

- 3.4. Pe lângă destinatari, actele implică intervenția autorității naționale la diverse niveluri, de exemplu: funcționari publici, oameni de știință, judecători. Limbajul actului trebuie să țină seama de acest lucru; textele pot să includă instrucțiuni tehnice a căror aducere la îndeplinire revine funcționarilor specializați în domeniul reglementat.

Exemplu de redactare specifică:

„Articolul 3

Centrul de analiză a falsificărilor și baza de date privind falsificarea de monedă

- (1) Centrul de analiză a falsurilor (CAF) și baza de date privind falsificarea de monedă (BDFM) ale SEBC sunt create și funcționează sub egida BCE. Instituirea CAF are ca scop centralizarea analizelor tehnice și a datelor privind falsificarea bancnotelor euro emise de BCE și BCN. Toate datele tehnice și statistice relevante privind falsificarea bancnotelor euro se stochează centralizat în BDFM.
- (2) [...]
- (3) Sub rezerva constrângerilor legale, BCN furnizează CAF exemplare originale din noile tipuri de bancnote euro false pe care le dețin pentru a fi investigate din punct de vedere tehnic și clasificate central. Evaluarea preliminară privind apartenența unui anumit fals la un tip clasificat sau la o nouă categorie este efectuată de către BCN.”

4. DISPOZIȚIILE ACTELOR SUNT CONCISE, IAR CONȚINUTUL ACESTORA AR TREBUI SĂ FIE CÂT MAI OMOGEN POSIBIL. AR TREBUI SĂ SE EVITE ARTICOLELE ȘI TEZELE EXAGERAT DE LUNGI, FORMULAREA COMPLICATĂ INUTIL ȘI UTILIZAREA EXCESIVĂ A ABREVIERILOR*.
- 4.1. Caracteristica unui bun stil legislativ este exprimarea succintă a ideilor-cheie ale unui text. Frazele explicative, menite să faciliteze înțelegerea de către cititor, pot crea probleme de interpretare.

* În versiunea în limba română a prezentei ediții a ghidului, textul liniilor directoare a fost adaptat în măsura necesară, în special pentru a lua în considerare modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona.

- 4.2. Este necesar să se asigure unitatea textului.
- 4.2.1. Domeniul de aplicare trebuie respectat în ansamblul actului. Drepturile și obligațiile nu trebuie să depășească ceea ce a fost anunțat drept obiect al actului în cauză, nici să se extindă la domenii diferite.
- 4.2.2. Drepturile și obligațiile trebuie să corespundă și să nu se contrazică.
- 4.2.3. Un text care, în esență, este menit să se aplice pe o durată limitată nu trebuie să conțină dispoziții cu caracter definitiv.
- 4.3. Caracterul omogen al unui act are în vedere și coordonarea sa cu alte acte ale Uniunii.
- 4.3.1. Trebuie, în special, să se evite, în cadrul aceluiași domeniu, suprapuneri și contradicții în raport cu alte acte.
- 4.3.2. Trebuie, de asemenea, să se excludă orice îndoială cu privire la aplicabilitatea altor acte (a se vedea, de asemenea, linia directoare 21).
- 4.4. Tezele trebuie să exprime o singură idee, iar articolul, în măsura în care este compus din mai multe teze, trebuie să conțină un ansamblu de idei între care există o legătură logică. Textul trebuie să fie împărțit în subdiviziuni ușor asimilabile (a se vedea tabelul de la linia directoare 15) în funcție de desfășurarea argumentației, deoarece un bloc compact de text provoacă un efect de respingere optică și intelectuală. Cu toate acestea, respectiva împărțire nu trebuie să conducă la o dezmembrare artificială și abuzivă a tezei.
- 4.5. Structura fiecărui articol trebuie să fie cât se poate de simplă.
- 4.5.1. Nu este necesar în vederea interpretării, nici de dorit din punct de vedere al clarității, ca un singur articol să epuizeze o întreagă temă care face obiectul reglementării. Este, de departe, preferabil ca o temă să fie abordată în mai multe articole reunite într-o secțiune (a se vedea linia directoare 15).
- 4.5.2. Se recomandă să se evite, în special în faza inițială de elaborare a unui act, redactarea unor articole cu o structură prea complexă. Pe parcursul întregului proces de adoptare, proiectele și propunerile de acte vor face obiectul unor deliberări și negocieri în urma cărora, de cele mai multe ori, vor rezulta adăugări și noi precizări. Modificările ulterioare ale actului, adeseori numeroase, își vor găsi, de asemenea, cu greu locul în articole supraîncărcate.

Exemplu care cumulează diversele defecte menționate anterior:

„(4) Statele membre pot lua, cu privire la un anumit serviciu al societății informaționale, măsuri derogatorii de la alineatul (2), dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (a) măsurile trebuie să fie:
 - (i) necesare din unul din motivele următoare:
 1. ordinea publică, în special prevenirea, cercetarea, identificarea și urmărirea penală a faptelor, în special protecția minorilor și lupta împotriva incitării la ură din motive de rasă, sex, religie sau etnie și împotriva atingerii aduse demnității persoanei umane;
 2. protecția sănătății publice;
 3. siguranța publică, inclusiv protecția securității și a apărării naționale;
 4. protecția consumatorilor, inclusiv a investitorilor;
 - (ii) luate împotriva unui serviciu al societății informaționale care aduce atingere obiectivelor menționate la punctul (i) sau reprezintă un risc serios și grav de a se aduce atingere acestor obiective;
 - (iii) proporționale cu aceste obiective;
- (b) în prealabil și fără a aduce atingere procedurii judiciare, inclusiv procedurii prelabile și actelor realizate în cadrul unei anchete penale, statul membru:
 - (i) a solicitat statului membru menționat la alineatul (1) să ia măsuri și acesta nu a luat măsuri sau a luat măsuri insuficiente;
 - (ii) a notificat Comisiei și statului membru menționat la alineatul (1) intenția sa de a lua astfel de măsuri.”

4.6. Uneori este mai ușor să se redacteze teze complexe decât să se facă un efort de a sintetiza, care ar conduce la formulări clare. Acest efort este însă indispensabil pentru a redacta un text ușor de înțeles și de tradus.

- 4.7. Utilizarea abrevierilor trebuie să fie adaptată în funcție de potențialii destinatari. Abrevierile trebuie să fie cunoscute de către aceștia sau înțelesul acestora trebuie să fie clar precizat de la început [de exemplu: „Banca Centrală Europeană, (BCE)”; „numărul internațional de cont bancar (denumit în continuare «IBAN»”)]. În cazul în care o abreviere a fost deja explicată în considerente și este utilizată din nou în partea dispozitivă, aceasta ar trebui, în mod normal, să fie explicată din nou prima dată când este utilizată în partea dispozitivă. Cu toate acestea, utilitatea acestei repetări ar trebui să fie evaluată de la caz la caz, în special luând în considerare numărul și lungimea considerentelor sau caracterul binecunoscut și lipsit de ambiguitate al abrevierii.
5. PE TOT PARCURSUL PROCESULUI CARE URMĂREȘTE ADOPTAREA LOR, PROIECTELE DE ACTE SUNT REDACTATE FOLOSIND O TERMINOLOGIE ȘI STRUCTURI FRAZEOLOGICE CARE SĂ RESPECTE CARACTERUL MULTILINGV AL LEGISLAȚIEI UNIUNII; CONCEPTELE SAU TERMINOLOGIA SPECIFICĂ UNUI SISTEM JURIDIC NAȚIONAL SE UTILIZEAZĂ CU ATENȚIE*.
- 5.1. Autorul unui act cu aplicare generală trebuie să fie în permanență conștient de faptul că textul redactat trebuie să îndeplinească cerințele Regulamentului nr. 1 al Consiliului, care impune utilizarea în actele juridice a tuturor limbilor oficiale. Acest lucru implică cerințe suplimentare față de cele care se aplică la redactarea unui act legislativ de drept intern.
- 5.2. Pe de o parte, textul original trebuie să fie foarte simplu, clar și direct, orice fel de complexitate excesivă sau orice fel de ambiguitate, oricât de mică, putând conduce, într-una sau mai multe alte limbi ale Uniunii, la imprecizii, aproximări sau erori vădite de traducere.

Exemplu de redactare care trebuie evitată:

„Prețurile de comercializare a produsului X sunt prețurile franco fabrică, fără a se ține seama de impunerile interne:

- (a) ale produsului proaspăt ambalat în bloc,
- (b) majorate cu o valoare de X euro pentru a se ține seama de cheltuielile de transport necesare.”

Într-un astfel de caz, este preferabil să se evite utilizarea unei enumerări, textul putând fi prezentat după cum urmează:

„Prețurile de comercializare a produsului X sunt prețurile franco fabrică ale produsului ambalat în bloc, fără a se ține seama de impunerile interne.

Aceste prețuri se majorează cu o valoare de X euro pentru a se ține seama de cheltuielile de transport necesare.”

* În versiunea în limba română a prezentei ediții a ghidului, textul liniilor directoare a fost adaptat în măsura necesară, în special pentru a lua în considerare modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona.

- 5.2.1. Trebuie evitate exprimările sintetice sau eliptice; este cazul acelor formulări prin care, din motive de economie, autorul încearcă să transmită un mesaj a cărui complexitate ar necesita, mai degrabă, o clarificare.

Exemplu de redactare care trebuie evitată:

„În cazul în care produsele nu îndeplinesc cerințele prevăzute la articolul 5, statele membre iau toate măsurile necesare pentru a limita sau a interzice introducerea pe piață a respectivelor produse sau pentru a asigura retragerea acestora de pe piață, sub rezerva unor sancțiuni în caz contrar decise de către statele membre.”

Text preferabil:

„În cazul în care produsele nu îndeplinesc cerințele prevăzute la articolul 5, statele membre iau toate măsurile necesare pentru a limita sau a interzice introducerea pe piață a respectivelor produse sau pentru a asigura retragerea acestora de pe piață.

Statele membre stabilesc sancțiunile care se aplică în cazul nerespectării respectivelor măsuri de limitare, interzicere sau retragere.”

- 5.2.2. Trebuie evitate, de asemenea, frazele prea complexe care conțin mai multe complemente, propoziții subordonate sau incidente.

Exemplu de redactare care trebuie evitată:

„Toate părțile la un acord trebuie să aibă acces la rezultatele lucrărilor, înțelegându-se că institutele de cercetare au posibilitatea de a rezerva utilizarea rezultatelor pentru proiecte de cercetare ulterioare.”

Text preferabil:

„Toate părțile la acord trebuie să aibă acces la rezultatele lucrărilor.

Cu toate acestea, institutele de cercetare pot rezerva utilizarea rezultatelor pentru proiecte de cercetare ulterioare.”

- 5.2.3. Sintaxa frazei trebuie să fie clară. Cititorul nu trebuie să se întrebe, de exemplu, dacă un adjectiv se referă la un singur substantiv sau la mai multe

Exemplu de redactare care trebuie evitată:

„... școli și spitale publice ...”

Text preferabil:

„... școli publice și spitale publice ...”

- 5.2.4. De asemenea, trebuie evitate expresiile de jargon, anumite cuvinte la modă și anumite cuvinte latine utilizate cu alt sens decât sensul lor juridic curent.

- 5.3. Pe de altă parte, expresiile și structurile utilizate – în special termenii juridici, dar nu numai – nu trebuie să fie asociate într-o măsură prea mare unei anumite limbi sau unui sistem juridic național, deoarece pot crea probleme de traducere.

Autorul trebuie să aibă în vedere, în special, următoarele două probleme.

- 5.3.1. Anumite expresii des întâlnite în limba în care este redactat textul nu au neapărat un echivalent în alte limbi ale Uniunii. Așadar, în limbile respective, ele nu pot fi traduse decât prin perifraze sau echivalenți aproximativi a căror utilizare provoacă inevitabil diferențe semantice între diferitele versiuni lingvistice. În măsura posibilului, utilizarea unor expresii care poartă o „amprentă” lingvistică prea puternică trebuie așadar evitată.

- 5.3.2. În ceea ce privește terminologia juridică propriu-zisă, trebuie evitați termenii care sunt asociați într-o măsură prea mare sistemelor juridice naționale.

Exemplu:

„Noțiunea de «faute», care este bine cunoscută în dreptul francez, nu are un echivalent exact în alte sisteme juridice (în special, în dreptul englez și german); aceasta trebuie înlocuită așadar, după caz, cu termeni precum «illégalité» (abatere), «manquement» (în raport cu o obligație) [neîndeplinirea (unei obligații)] etc., care pot fi ușor traduși în celelalte limbi: respectiv «illegality», «breach» etc.”

- 5.4. Rezultatul de dorit este următorul: în măsura posibilului și având în vedere caracterul specific al dreptului Uniunii și al terminologiei sale, actul trebuie perceput de către persoanele responsabile de aplicarea sau de interpretarea sa în fiecare stat membru (funcționari, judecători, avocați etc.) nu ca o traducere – în sensul negativ al cuvântului –, ci ca un text care respectă un anumit stil normativ. Textele presărate cu împrumuturi lingvistice, calchieri sau termeni de jargon greu de înțeles fac obiectul celor mai multe critici aduse dreptului Uniunii, perceput, în aceste cazuri, ca străin.
- 5.5. Se impun, în sfârșit, două remarci de natură practică referitoare la legătura dintre textul original și traducerea acestuia.
- 5.5.1. În primul rând, autorul trebuie să se asigure că traducătorul poate identifica imediat sursele utilizate în textul original. În cazul în care un pasaj dintr-un text original este extras dintr-un text existent (tratat, directivă, regulament etc.), acest lucru trebuie să reiasă în mod clar din text sau să fie indicat separat, atunci când este nevoie, prin mijloace informatice adecvate. Orice citat ascuns, a cărui sursă nu este menționată, riscă să fie tradus în mod liber într-una sau mai multe limbi, deși autorul a dorit în mod expres să folosească termenii autentici ai unei dispoziții existente.
- 5.5.2. În al doilea rând, autorul trebuie să fie conștient de faptul că remarcile traducătorilor și, mai amplu, ale tuturor serviciilor care realizează o analiză lingvistică a textului îi pot fi foarte utile. Analiza textului dintr-un astfel de unghi este o ocazie de a descoperi greșeli sau ambiguități care pot fi inerente textului original, chiar dacă acesta a fost îndelung pregătit și chiar – ori mai ales – atunci când redactarea a făcut obiectul unor lungi discuții între mai multe persoane. Problemele constatate pot fi aduse astfel la cunoștința autorului. În multe cazuri, cea mai bună soluție va consta în a rectifica originalul, mai degrabă decât traducerea.

6. TERMINOLOGIA UTILIZATĂ ÎNTR-UN ANUMIT ACT ESTE CONSECVENTĂ ATÂT ÎN CADRUL ACELUIAȘI ACT, CÂT ȘI CU ACTELE CARE SUNT DEJA ÎN VIGOARE, MAI ALES ÎN ACELAȘI DOMENIU.

CONCEPTELE IDENTICE SE EXPRIMĂ ÎN ACEIAȘI TERMENI ȘI, ÎN MĂSURA ÎN CARE ESTE POSIBIL, FĂRĂ A DEVIA DE LA SENSUL LOR DIN LIMBAJUL COMUN, JURIDIC SAU TEHNIC.

- 6.1. Pentru a facilita înțelegerea și interpretarea unui act juridic, trebuie să se acorde atenție unității textului. Se poate face o distincție între unitatea formală, care privește doar aspectele legate de terminologie, și unitatea de fond, în sens mai larg, care privește logica întregului act.

Unitatea formală

- 6.2. Unitatea terminologică se referă la faptul că aceiași termeni trebuie utilizați pentru a exprima aceleași concepte și la faptul că, pentru a exprima concepte diferite, nu trebuie utilizați termeni identici. Scopul este acela de a nu lăsa ambiguități, contradicții sau îndoieli cu privire la semnificația unei noțiuni. Așadar, pentru a exprima același lucru, trebuie folosit în mod uniform un singur termen, iar pentru a exprima un lucru diferit, trebuie ales un alt termen.
- 6.2.1. Aceasta se aplică atât în ceea ce privește dispozițiile aceluiasi act, inclusiv anexele sale, cât și în ceea ce privește actele care au o legătură cu acesta, în special actele de punere în aplicare și toate celelalte acte care aparțin aceluiasi sector. În general, unitatea terminologică trebuie asigurată în raport cu legislația în vigoare.
- 6.2.2. Termenii trebuie utilizați cu semnificația lor obișnuită. În cazul în care un cuvânt are, în limbajul juridic, un sens diferit de cel din limbajul curent sau tehnic, fraza trebuie astfel formulată încât să se evite orice ambiguitate.
- 6.2.3. În scopul clarității și pentru a se evita eventuale probleme de interpretare, poate fi necesar ca un termen să fie definit (a se vedea în acest sens linia directoare 14).

Unitatea de fond

- 6.3. Unitatea terminologică trebuie verificată, de asemenea, în raport cu conținutul propriu-zis al actului. Cu alte cuvinte, nu trebuie să existe contradicții în cuprinsul actului.
- 6.4. Definițiile trebuie respectate în ansamblul actului. Termenii definiți trebuie așadar utilizați în mod uniform, iar conținutul nu trebuie să se îndepărteze de la definițiile stabilite.

Diferitele părți ale actului (Liniile directoare 7-15)

7. TOATE ACTELE CU APLICARE GENERALĂ SE REDACTEAZĂ CONFORM UNEI STRUCTURI STANDARD (TITLU — PREAMBUL — PARTE DISPOZITIVĂ — ANEXE, DACĂ ESTE NECESAR)*.
- 7.1. „Titlul” cuprinde indicațiile care figurează la începutul actului și care permit identificarea acestuia. Titlul poate fi urmat de anumite date tehnice (mențiunea limbii autentice și a relevanței pentru SEE, numărul de ordine) intercalate, după caz, între titlul propriu-zis și preambul.
- 7.2. Prin „preambul” se înțelege tot ceea ce se află între titlu și partea dispozitivă a actului, adică referirile, considerentele și formulele solemne care le însoțesc.
- 7.3. „Partea dispozitivă” este partea normativă a actului. Partea dispozitivă cuprinde articole, eventual grupate în titluri, capitole și secțiuni (a se vedea tabelul de la linia directoare 15) și poate fi însoțită de anexe.

Pentru diferitele părți ale structurii standard, a se vedea liniile directoare care se referă în mod specific la acestea.

8. TITLUL UNUI ACT INCLUDE O INDICAȚIE CÂT MAI SUCCINTĂ ȘI MAI COMPLETĂ POSIBIL PRIVIND SUBIECTUL, CARE SĂ NU INDUCĂ CITITORUL ÎN EROARE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE CONȚINUTUL PĂRȚII DISPOZITIVE. DUPĂ CAZ, TITLUL COMPLET AL UNUI ACT POATE FI URMAT DE UN TITLU PRESCURTAT.
- 8.1. Titlul în sens restrâns, adică formula aleasă pentru a da, în cadrul titlului complet, anumite informații cu privire la obiectul esențial al actului, trebuie, în special, să permită să se constate cine este (sau nu este) vizat de actul respectiv. Titlul în sens restrâns trebuie să dea o indicație cât se poate de clară cu privire la conținutul actului. Se recomandă să nu se includă indicații care nu contribuie cu nimic la aceasta, ci doar îngreunează lectura, și să se utilizeze cuvinte-cheie specifice diferitelor domenii de reglementare ale Uniunii (este util, în acest context, să se consulte structura analitică a „Repertoriului legislației Uniunii Europene în vigoare”, disponibil în baza de date privind dreptul Uniunii EUR-Lex).

Prin urmare, problema întâmpinată de cel care redactează textul este următoarea: ce elemente trebuie să figureze în titlu pentru a incita cititorul direct interesat (de exemplu, nu toți agricultorii, ci toți producătorii de mere) să citească actul în cauză?

* În versiunea în limba română a prezentei ediții a ghidului, textul liniilor directoare a fost adaptat în măsura necesară, în special pentru a lua în considerare modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona.

- 8.2. Titlul actului trebuie să fie diferit de titlul celorlalte acte în vigoare (a se vedea însă punctul 8.3).
- 8.3. Un caz special îl reprezintă actele care modifică acte anterioare. Se consideră că titlul nu este complet în cazul în care acesta nu menționează, indicând numerele lor respective, toate actele modificate. Fără o astfel de mențiune, este imposibil să se regăsească toate modificările unui anumit act. În cazul în care actul în cauză nu face decât să modifice un alt act, se menționează fie titlul în sens restrâns și numărul de ordine al acestuia din urmă, fie numărul său și obiectul modificării (a se vedea punctele 18.9 și 18.10). În cazul în care, dimpotrivă, actul în cauză stabilește dispoziții independente și modifică în consecință, în mod accesoriu, un alt act, se indică doar numărul acestuia din urmă (a se vedea punctul 19.3).

Titlul prescurtat

- 8.4. Utilitatea unui titlu prescurtat al unui act este mai puțin evidentă în dreptul Uniunii – în care actele sunt identificate printr-un cod alfanumeric (de exemplu: „(UE) 2015/35”) – decât în sistemele în care nu există o astfel de numerotare. În unele cazuri însă, în practică s-a acceptat utilizarea unui titlu prescurtat [de exemplu: Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 = „Regulamentul unic OCP”]. În pofida unei aparente simplități, citarea actelor prin intermediul titlurilor prescurtate prezintă riscuri pentru exactitatea și coerența actelor juridice ale Uniunii. Această metodă trebuie, așadar, să fie rezervată unor cazuri particulare, în care ar facilita în mod semnificativ înțelegerea textului de către cititori.
- 8.5. Crearea unui titlu prescurtat la momentul adoptării unui act, inserându-l după titlul propriu-zis al actului, este de evitat, deoarece această tehnică are ca unic efect complicarea titlului, fără a soluționa chestiunea citării acelui titlu prescurtat atât în actul care îl consacră, cât și în actele ulterioare.

Sub rezerva celor menționate la punctul 8.4, este posibilă citarea unui act prin intermediul unui titlu prescurtat pentru a facilita înțelegerea actului care conține citarea. În astfel de cazuri, titlul prescurtat ales va trebui să fie introdus între paranteze și între ghilimele în textul actului care îl citează, așa cum se procedează în cazul oricărei alte abrevieri.

În rezumat:

8.6. Titlul complet al unui act include, în ordine:

1. indicarea tipului de act [regulament, directivă, decizie, delegat(ă) sau de punere în aplicare, după caz];
2. abrevierea sau acronimul domeniului în cauză („UE”, „PESC” sau „Euratom”), anul și numărul de ordine al actului²;
3. numele instituției sau al instituțiilor care au adoptat actul;
4. după caz, data semnării (pentru actele adoptate în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pentru buget și pentru deciziile bugetare adoptate de Parlamentul European și de Consiliu) sau data adoptării;
5. titlul în sens restrâns, adică indicarea succintă a obiectului.

9. SCOPUL REFERIRILOR ESTE DE A INDICA TEMEIUL JURIDIC AL ACTULUI ȘI PRINCIPALELE ETAPE ALE PROCEDURII CARE A DUS LA ADOPTAREA SA.

9.1. Referirile, care figurează la începutul preambulului, indică:

- temeiul juridic al actului, adică dispoziția care atribuie competența de adoptare a actului respectiv;
- propunerile, inițiativele, recomandările, cererile sau avizele prevăzute de tratate [actele de procedură care nu sunt prevăzute de tratate sunt menționate într-un considerent final³]; în cazul actelor legislative, se adaugă referiri privind transmiterea proiectului de act parlamentelor naționale și procedura legislativă urmată (procedura legislativă ordinară sau o procedură legislativă specială).

Se recomandă să se verifice dacă obiectul referirii reprezintă într-adevăr o referire și nu își are mai curând locul într-o altă parte (a se vedea punctele 9.13 și 9.14).

² Cu anumite excepții, toate documentele publicate în seria „L” a Jurnalului Oficial de la 1 ianuarie 2015 se numerează consecutiv, indiferent de tipul actului (regulament, directivă, decizie sau altul), după cum urmează: (domeniul) AAAA/N. Numărul actelor publicate înainte de data menționată nu se modifică.

³ Pentru avizele solicitate în cadrul procedurii de comitologie, a se vedea punctul 10.18.

Prezentare

- 9.2. Fiecare referire este introdusă, în mod normal, prin aceeași formulă (în română, prin sintagma „având în vedere”, scrisă cu minuscule).

Temeiul juridic

- 9.3. În primul rând se face referire, în mod global, la tratatul care reprezintă fundamentul general al acțiunii în cauză.

Referirea se redactează după cum urmează:

„având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ...”

sau, după caz, „având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană”

sau „având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice ...”

În cazul în care trebuie citate mai multe tratate, acestea trebuie citate pe rânduri separate în ordinea următoare: Tratatul privind Uniunea Europeană, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

- 9.4. În cazul în care temeiul juridic direct al unui act este o dispoziție din tratat, citarea acestuia este însoțită de formula „în special” urmată de articolul pertinent⁴.

Exemplu:

„având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 43 alineatul (2),”

⁴ Atunci când actul se bazează pe o dispoziție dintr-un tratat de aderare, formula care trebuie folosită este următoarea: „având în vedere Actul de aderare ..., în special articolul ...” sau, după caz, „ ..., în special articolul ... din Protocolul nr. ... anexat la actul respectiv”.

- 9.5. În cazul în care, dimpotrivă, temeiul juridic direct al actului se află într-un act din legislația secundară⁵, acesta este citat în a doua referire împreună cu articolul pertinent, precedat de formula „în special”.

Exemplu:

„având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1026/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite măsuri în scopul conservării stocurilor de pește aplicabile țărilor care permit pescuitul nedurabil (...), în special articolul 4 alineatul (1) litera (c),

(...) JO L 316, 14.11.2012, p. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj>.”

- 9.6. Trebuie să se facă o distincție clară între temeiul juridic și dispozițiile care stabilesc obiectul, condițiile și aspectele de fond ale deciziilor care urmează a fi luate. Dispozițiile pur procedurale (de exemplu, articolele 294 și 218 din TFUE) nu constituie temei juridic (a se vedea, cu toate acestea, punctul 9.7).
- 9.7. Acordurile internaționale încheiate în conformitate cu procedura de la articolul 218 din TFUE reprezintă cazuri atipice și necesită o atenție specială.

Exemplu:

„având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 100 alineatul (2), coroborat cu articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a),”

- 9.8. În același sens, atunci când un act stabilește, într-o serie de articole, obiectul unor viitoare decizii și indică într-un alt articol instituția competentă pentru a lua aceste decizii, se face referire doar la acest din urmă articol.

⁵ Citarea actului din legislația secundară se face în modul următor: titlul complet al actului este reprodus în referire și este urmat de o trimitere la o notă de subsol care conține trimiterea la Jurnalul Oficial (seria, numărul, data, numărul paginii, în cazul în care mai multe acte au fost publicate în aceeași ediție a Jurnalului Oficial, și identificatorul permanent ELI, dacă este disponibil).

- 9.9. De asemenea, atunci când un act conține, în cadrul aceluiași articol, un alineat cu privire la obiectul măsurilor și un alineat care atribuie competențele, se face referire doar la acest din urmă alineat⁶, iar nu la tot articolul respectiv.

De exemplu, pentru adoptarea normelor de aplicare a contingentelor tarifare pentru produsele care fac obiectul unei organizări comune a piețelor, se face referire la articolul 144 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului.

Actele de procedură

- 9.10. Referirile la actele pregătitoare prevăzute de tratate și, în special, la avizele Parlamentului European, ale Curții de Conturi, ale Comitetului Economic și Social European și ale Comitetului Regiunilor trebuie să fie urmate de o trimitere la o notă de subsol cu privire la publicarea în Jurnalul Oficial (de exemplu: JO C, C/2024/124, 5.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/124/oj>). În cazul în care actul în cauză nu a fost încă publicat, în nota de subsol se precizează data la care acesta a fost emis.

Exemplu:

(...) Aviz emis la 1 aprilie 1996 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

- 9.11. În cazul procedurii legislative ordinare sau al unei proceduri legislative speciale, referirea privitoare la transmiterea proiectului de act legislativ parlamentelor naționale este formulată după cum urmează:

„după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale”

⁶ În cazul în care un alineat conține două paragrafe prin care se atribuie competențe, de exemplu unul pentru Consiliu și altul pentru Comisie, se face referire, de asemenea, la paragraful pertinent.

În aceste cazuri, referirea privind menționarea procedurii legislative este formulată după cum urmează:

„hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară” sau „hotărând în conformitate cu o procedură legislativă specială”

În cadrul procedurii legislative ordinare, în cazul în care etapa comitetului de conciliere este necesară, iar concilierea a condus la un rezultat pozitiv, referirea este formulată după cum urmează:

„hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, având în vedere proiectul comun aprobat de comitetul de conciliere la ...”

Referirea privind menționarea procedurii legislative este urmată de o trimitere la o notă de subsol care indică toate etapele procedurii.

- 9.12. Referirea la procedură trebuie folosită pentru anumite acte adoptate potrivit unui temei juridic care face trimitere la o procedură de adoptare menționată la un alt articol din tratat. De exemplu, articolul 132 alineatul (3) din TFUE (temeiul juridic) face trimitere la procedura prevăzută la articolul 129 alineatul (4) din TFUE. Referirea va indica acest din urmă articol, în mod similar cazului procedurii legislative ordinare sau unei proceduri legislative speciale:

„hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 129 alineatul (4) din tratat”

Indicații care nu constituie referiri

- 9.13. Este necesar să se verifice dacă referirile se fac într-adevăr fie la temeiul juridic, fie la procedură. În cazul în care, în scopul unei bune înțelegeri a părții dispozitive sau în vederea controlului legalității, se dovedește a fi necesară mențiunea conținutului esențial al unor dispoziții care nu reprezintă temei juridic, această mențiune se face în considerente. Mențiunile cu caracter mai general își pot găsi locul, în scop informativ, în expunerea de motive.

- 9.14. Dispozițiile instituționale generale ale TFUE (de exemplu, articolele 238 și 288), care se aplică și actului în cauză, nu trebuie menționate în referiri.

N.B. Anumite acte prealabile (avize ale organelor tehnice, consultări care nu sunt prevăzute de tratate) figurează, în mod normal, la sfârșitul considerentelor și sunt menționate prin formulări precum „(*denumirea organului*) a emis un aviz ...”, „(*denumirea organului*) a fost consultat ...”.

Cu toate acestea, într-un acord intern sau o decizie a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, regăsim următoarele mențiuni la sfârșitul referirilor:

„după consultarea Comisiei Europene” sau

„în acord cu Comisia Europeană”.

10. SCOPUL CONSIDERENTELOR ESTE DE A PREZENTA MOTIVELE CONCISE CARE JUSTIFICĂ PRINCIPALELE DISPOZIȚII DIN PARTEA DISPOZITIVĂ, FĂRĂ A LE REPRODUCE SAU A LE PARAFRAZA. ACESTE NU CONȚIN DISPOZIȚII CU CARACTER NORMATIV SAU DECLARAȚII POLITICE.
- 10.1. Prin „considerente” se înțelege partea din act care conține motivarea acestuia și care este cuprinsă între referiri și partea dispozitivă a actului. Motivarea începe cu „întrucât:” și se continuă cu puncte numerotate (a se vedea linia directoare 11), formate din una sau mai multe fraze complete. Aceasta trebuie formulată într-un limbaj fără caracter imperativ și nu trebuie să fie posibilă confuzia cu partea dispozitivă.
- 10.2. Motivarea regulamentelor, a directivelor și a deciziilor este obligatorie. Scopul său este de a aduce la cunoștința oricărei persoane interesate condițiile în care autorul actului și-a exercitat competența referitoare la actul respectiv⁷ și de a da părților într-un litigiu posibilitatea de a își apăra drepturile, precum și de a permite Curții de Justiție a Uniunii Europene să-și exercite controlul.s

⁷ A se vedea Hotărârea din 4 iulie 1963, Germania/Comisia, 24/62, Rec., p. 131.

- 10.3. Dacă este necesar să fie amintit contextul istoric al actului, prezentarea acestuia se face în ordinea cronologică a faptelor. Elementele motivării dispozițiilor specifice ale actului urmează, pe cât posibil, ordinea acestor dispoziții.

În mod ideal, motivarea actelor constă în:

- o expunere concisă a elementelor de fapt și de drept pertinente; și
- concluzia că este, prin urmare, necesar sau recomandabil să fie luate măsurile prezentate în partea dispozitivă.

- 10.4. Nu se poate preciza în detaliu *conținutul* unei motivări valabile a unui act juridic al Uniunii, fiind imposibil să se uniformizeze modalitatea de motivare a unor acte generale și individuale care privesc domenii diferite sau care sunt adoptate în împrejurări diferite.

Anumite reguli de bază ale motivării pot fi totuși enunțate

- 10.5. Considerentele trebuie să motiveze în mod concis dispozițiile esențiale din partea dispozitivă a actului. Prin urmare:
- 10.5.1. Considerentele trebuie să reprezinte o *motivare veritabilă*. Acest lucru exclude citarea temeiurilor juridice (care trebuie să figureze în referiri) sau repetarea pasajului din dispoziția citată ca temei juridic care conferă instituției competența de a acționa. De asemenea, considerentele care nu fac decât să anunțe obiectul textului sau să reproducă sau să parafrazeze dispozițiile acestuia, fără a indica motivele adoptării lor, sunt inutile sau nu își îndeplinesc scopul.
- 10.5.2. Trebuie înlăturate considerentele care constată pur și simplu că trebuie adoptate dispoziții, fără să indice motivele avute în vedere.
- 10.5.3. Trebuie să se evite ca motivarea unui act să fie făcută, chiar parțial, printr-o simplă trimitere la motivarea unui alt act (motivări încrucișate)⁸.

8 A se vedea Hotărârile din 27 septembrie 1979, Eridania/Ministre de l'agriculture et des forêts, 230/78, Rec., p. 2749, și din 26 noiembrie 1975, Papiers peints de Belgique/Comisia, 73/74, Rec., p. 1491.

- 10.6. Este evident că nu trebuie motivată fiecare dispoziție în parte. În schimb, trebuie motivată întotdeauna abrogarea unui act sau eliminarea unei dispoziții (a se vedea, de asemenea, punctul 10.14).
- 10.7. Orice considerent care nu prezintă interes pentru justificarea părții dispozitive trebuie exclus, cu anumite excepții; de exemplu utilizarea articolului 352 din TFUE se motivează, în practică, într-un ultim considerent, formulat după cum urmează:

„Tratatul nu prevede, pentru adoptarea [prezentei decizii] [...], alte competențe decât cele prevăzute la articolul 352,”

- 10.8. De asemenea, atunci când un temei juridic permite să se recurgă la acte juridice fără să precizeze tipul acestora („Consiliul adoptă măsurile necesare ...”) și când nu se poate deduce din conținutul măsurii ce trebuie luate care este tipul de act juridic al Uniunii potrivit, indicarea motivelor pentru care s-a ales un anumit tip de act se poate dovedi utilă. Astfel, în situația în care într-un anumit caz este posibil să se legifereze prin intermediul unui regulament direct aplicabil, considerentele pot să explice de ce este preferabil să se adopte doar o directivă, care trebuie transpusă în dreptul intern. Autorul trebuie să aibă în vedere, de asemenea, principiile subsidiarității și proporționalității.

Întinderea obligației de a expune motivele depinde de natura actului sau a dispoziției în cauză

(a) Acte cu aplicare generală

- 10.9. În actele de bază trebuie să se acorde atenție mai puțin explicitării tuturor motivelor care stau la baza fiecărei dispoziții în parte și mai mult expunerii filozofiei generale a actului. Cu toate acestea, anumite dispoziții trebuie motivate în mod specific fie datorită importanței lor, fie pentru că acestea nu se încadrează în filozofia generală menționată anterior.
- 10.10. În actele de punere în aplicare, motivarea trebuie să fie, în mod necesar, mai specifică, acordându-se totuși întotdeauna suficientă atenție conciziei textului.

- 10.11. Motivarea actelor cu aplicare generală nu trebuie, cu toate acestea, să specifice în mod obligatoriu, și, cu atât mai puțin, să analizeze faptele pe baza cărora a fost adoptat actul. În special, în ceea ce privește actele de tipul celor care stabilesc taxele de import sau restituirile agricole, o motivare detaliată și bazată pe cifre este practic imposibilă; aceasta trebuie așadar limitată la simpla indicare a criteriilor și a metodelor utilizate pentru calcul, indicându-se, pe de o parte, situația de ansamblu care a condus la adoptarea actului și, pe de altă parte, obiectivele generale pe care acesta își propune să le atingă⁹.
- (b) Acte individuale
- 10.12. Actele individuale trebuie motivate într-un mod mult mai precis.
- 10.13. Acesta este, în special, cazul actelor care resping o cerere. Deciziile în materie de concurență, în care trebuie descrise situații de drept și de fapt complexe, necesită de asemenea o motivare detaliată; decizia trebuind totuși să rămână clară, este necesar să se facă un efort de concizie.
- (c) Dispoziții speciale
- 10.14. Anumite dispoziții trebuie motivate cu o atenție specială, mai ales cele care:
- au caracter derogatoriu;
 - se află în opoziție cu regimul general;
 - reprezintă excepții de la principiile generale, de exemplu dispozițiile retroactive;
 - riscă să aducă prejudicii unor părți interesate;
 - stabilesc intrarea în vigoare în aceeași zi cu data publicării.

⁹ A se vedea Hotărârea din 1 decembrie 1965, Schwarze/Einfuhr- und Vorratstelle für Getreide und Futtermittel, 16/65, Rec., p. 1081.

- (d) Motivarea subsidiarității și a proporționalității actului
- 10.15. Este oportună introducerea unei motivări speciale pentru principiile subsidiarității și proporționalității.
- 10.15.1. În exercitarea competențelor lor normative, instituțiile țin seama de principiul subsidiarității și justifică respectarea acestuia în expunerea de motive și, în mod mai succint, în considerente.
- 10.15.2. Textul considerentului privind subsidiaritatea variază de la caz la caz, dar trebuie să respecte structura de la punctul 10.15.4. Trebuie cu toate acestea amintită distincția pe care articolul 5 din TUE o face între domeniile care fac obiectul unei competențe exclusive și cele care fac obiectul celorlalte competențe.
- 10.15.3. În ceea ce privește domeniile care fac obiectul competenței exclusive, articolul 5 alineatul (4) din TUE impune numai respectarea principiului proporționalității. Astfel, textul considerentului trebuie să conțină în special elementele următoare:
- „În conformitate cu principiul proporționalității, este necesar și oportun, în vederea realizării obiectivului fundamental ... (a se menționa obiectivul general), să se reglementeze ... (a se menționa măsurile specifice reglementate prin actul în cauză). Prezentul(a) (a se menționa actul) ... nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor urmărite, în conformitate cu articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană.”*
- 10.15.4. Atunci când competența Uniunii nu este de natură exclusivă, considerentul trebuie să includă, de asemenea, motivația propriu-zisă privind subsidiaritatea, precum și cea privind proporționalitatea, menționată anterior, după modelul următor:
- „Întrucât obiectivele prezentului (prezentei)... (a se menționa tipul actului) ... (dacă este cazul, a se menționa obiectivele) nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre .. (a se menționa motivele), dar, având în vedere ... (a se menționa amploarea sau efectele acțiunii), acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul (prezenta)... (a se menționa tipul actului) nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.”*

- 10.15.5. Modelele prezentate anterior trebuie completate și dezvoltate în fiecare caz în conformitate cu indicațiile între paranteze, astfel încât să constituie o motivare veritabilă. Devierea de la aceste modele este permisă cu condiția ca necesitatea acțiunii la nivelul Uniunii și, după caz, proporționalitatea acțiunii să rezulte în mod clar din considerente.

Considerente privind delegarea de competențe și competențele de punere în aplicare

- 10.16. Actele de bază care prevăd adoptarea de acte delegate de către Comisie, includ un considerent specific ce face trimitere la articolul 290 din TFUE. În vederea redactării acestui considerent, precum și a dispozițiilor corespunzătoare din partea dispozitivă, Parlamentul European, Consiliul și Comisia s-au angajat să se refere, în măsura posibilului, la formulările standardizate stabilite de comun acord.
- 10.17. Actele de bază care prevăd adoptarea de acte de punere în aplicare de Comisie (articolul 291 din TFUE), includ un considerent specific ce face trimitere, dacă este cazul, la Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie¹⁰.

Menționarea consultărilor

- 10.18. Consultările prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 182/2011 sunt menționate în preambulul actelor de punere în aplicare adoptate de către Comisie.

Consultarea unui comitet în cadrul procedurii de examinare (articolul 5 din respectivul regulament) produce întotdeauna efecte juridice. Aceasta nu este menționată într-o referire, ci în considerentul final.

Exemplu:

„(...) Măsurile prevăzute de prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului [numele comitetului],”

¹⁰ JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>.

Consultarea unui comitet în cadrul procedurii de consultare (articolul 4 din respectivul regulament) este menționată, în schimb, în referirea finală, care, într-un astfel de caz, este formulată după cum urmează:

„după consultarea Comitetului [numele comitetului],”
--

11. FIECARE CONSIDERENT SE NUMEROTEAZĂ.

11.1. Această practică se justifică prin rațiuni evidente de claritate a legislației și de înlesnire a trimiterilor, atât înainte, cât și după adoptarea textului.

Această practică nu se aplică doar actelor juridice cu caracter general, ci oricărui act ce provine de la instituții, redactat în formă solemnă (titlu, preambul, parte dispozitivă).

11.2. Considerentele se prezintă după cum urmează:

„întrucât:

(1) ...

(2) ...”.

N.B. Considerentele încep cu majusculă și se sfârșesc cu punct, cu excepția ultimului considerent care se sfârșește cu o virgulă.

11.3. Considerentul unic nu se numerotează.

12. PARTEA DISPOZITIVĂ A UNUI ACT CU CARACTER OBLIGATORIU NU CUPRINDE DISPOZIȚII FĂRĂ CARACTER NORMATIV, CUM AR FI DEZIDERATE ORI DECLARAȚII POLITICE, NICI DISPOZIȚII CARE REPRODUC SAU PARAFRAZEAZĂ PASAJE ORI ARTICOLE DIN TRATATE SAU CARE CONFIRMĂ O DISPOZIȚIE JURIDICĂ ÎN VIGOARE. ACTELE NU CONȚIN DISPOZIȚII CARE ANUNȚĂ CONȚINUTUL ALTOR ARTICOLE SAU REPETĂ TITLUL ACTULUI.

Dispoziții fără caracter normativ în actele cu caracter obligatoriu

- 12.1. Actele cu caracter obligatoriu trebuie să stabilească norme, inclusiv indicații (de exemplu, domeniul de aplicare, definiții) necesare pentru înțelegerea și corecta aplicare a acestor norme. Orice altceva este superfluu: dezideratele, intențiile, declarațiile nu își au locul în partea dispozitivă a unui act cu caracter obligatoriu.

Iată un exemplu de dispoziție fără caracter normativ prevăzută de un regulament, care trebuie evitat:

„Pentru a încuraja utilizarea produselor ce poartă o etichetă ecologică, Comisia și alte instituții ale Uniunii, precum și alte autorități publice la nivel național ar trebui, fără a aduce atingere dreptului Uniunii, să dea un exemplu, precizând cerințele proprii referitoare la produsele respective.”

Această dispoziție exprimă clar o dorință care nu îi obligă prin nimic pe destinatarii săi. Prin urmare, ea nu își are locul într-un act cu caracter obligatoriu, ci mai degrabă într-o comunicare sau o recomandare care să însoțească actul respectiv.

Dispoziții care reproduc sau parafrazează pasaje sau articole din tratate sau din alte acte

- 12.2. Această practică este inutilă și conduce la incertitudine juridică. Să luăm un act ce are ca temei articolul 46 din TFUE, care este menționat corespunzător în referiri. Redactarea unui alineat ce reproduce articolul 45 alineatul (1), în conformitate cu care *„Libera circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Uniunii”*, este inutilă. Autorul actului trebuie să indice cum va fi pusă în aplicare această dispoziție, și nu să o repete. De asemenea, o astfel de reiterare este periculoasă, deoarece orice îndepărtare de la formularea din textul original poate da impresia că s-a dorit obținerea unui rezultat diferit și poate chiar da naștere unei prezumții în acest sens.

Dispoziții care doar anunță conținutul altor articole

- 12.3. Astfel de dispoziții sunt formulate, în general, în felul următor:

„În vederea instituirii acestui sistem, Consiliul adoptă măsurile prevăzute la articolele 3, 4 și 5.”

Ele trebuie, în măsura posibilului, evitate, întrucât articolele în cauză conțin chiar ele toate detaliile corespunzătoare referitoare la punerea lor în aplicare. Mai mult, o astfel de structură poate crea confuzii legate de temeiul juridic al unei măsuri de executare viitoare: este acesta articolul care conține trimiterea sau articolul la care se face trimitere?

Dispoziții care repetă titlul actului

- 12.4. Chiar și în cazurile în care nu se poate evita folosirea cuvintelor dintr-un titlu (de exemplu, la articolul care definește obiectul și domeniul de aplicare a actului), trebuie să existe valoare adăugată, în sensul unei delimitări mai clare a parametrilor textului.

13. ACOLO UNDE ESTE CAZUL, LA ÎNCEPUTUL PĂRȚII DISPOZITIVE SE INTRODUC UN ARTICOL PENTRU A DEFINI OBIECTUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE A ACTULUI.

- 13.1. „Obiectul” reprezintă ceea ce reglementează actul, iar „domeniul de aplicare” desemnează categoriile de situații de fapt și de drept, precum și persoanele cărora li se aplică actul.
- 13.2. Un prim articol, în care sunt definite obiectul și domeniul de aplicare a actului, se întâlnește de cele mai multe ori în acordurile internaționale și, adeseori, în actele Uniunii. Necesitatea acestuia se stabilește de la caz la caz.
- 13.3. Cu siguranță un asemenea articol nu este util în cazul în care este doar o parafrază a titlului. Pe de altă parte, un astfel de articol ar putea furniza cititorului informații care nu se regăsesc în titlu din motive de concizie, dar care îi permit acestuia să constate, chiar de la început, pe cine privește actul respectiv. Tocmai din acest motiv, trebuie evitată inducerea în eroare a cititorului.

De exemplu, în cazul în care un astfel de articol indică faptul că actul se aplică *„vehiculelor cu o viteză maximă de 25 km/h sau mai mare”*, actul respectiv va putea să conțină, fără probleme, anumite dispoziții care sunt valabile, de exemplu, numai în cazul vehiculelor cu o viteză maximă de 50 km/h, deoarece un astfel de vehicul intră, în orice caz, în categoria respectivă. Dimpotrivă, nicio dispoziție nu trebuie să se refere la un vehicul cu o viteză maximă, de exemplu, de 20 km/h, întrucât constructorul sau proprietarul unui astfel de vehicul, după ce a citit articolul „domeniul de aplicare”, ar putea să nu mai citească restul părții dispozitive.

- 13.4. Câteodată, distincția între domeniul de aplicare și definiție nu este clară. În exemplul următor, definiția dată indică și domeniul de aplicare a actului:

„Articolul 1 — În sensul prezentei directive, «vehicul» înseamnă orice autovehicul destinat circulației rutiere, cu sau fără caroserie, care are cel puțin patru roți și o viteză maximă constructivă de peste 25 km/h, precum și remorcile acestuia, cu excepția vehiculelor care se deplasează pe șine, a tractoarelor și utilajelor agricole și a vehiculelor pentru lucrări publice.”

Acest articol ar putea la fel de bine să fie formulat astfel: „Articolul 1 — Prezenta directivă se aplică oricărui autovehicul destinat ...”, teza încheindu-se cu „denumit în continuare «vehicul»”. În mod normal, această soluție este de preferat, întrucât permite definirea într-un mod mai clar și mai direct a domeniului de aplicare.

14. ATUNCI CÂND TERMENII UTILIZAȚI ÎN CADRUL ACTULUI NU SUNT LIPSIȚI DE AMBIGUITATE, ACEȘTIA AR TREBUI DEFINIȚI ÎMPREUNĂ ÎNTR-UN SINGUR ARTICOL, LA ÎNCEPUTUL ACTULUI. DEFINIȚIILE NU CONȚIN DISPOZIȚII NORMATIVE AUTONOME.

- 14.1. Toți termenii ar trebui folosiți cu sensul pe care aceștia îl au în limbajul curent sau de specialitate. Cu toate acestea, din motive de claritate juridică, ar putea fi necesară o definire a termenilor chiar în actul în care sunt folosiți. Acesta este cazul, în mod special, atunci când un termen are mai multe sensuri, dar trebuie înțeles numai într-unul singur, sau atunci când, în înțelesul actului respectiv, sensul normal care îi este atribuit termenului în cauză este restrâns sau extins. Definiția nu trebuie să fie contrară sensului obișnuit al termenului.

Termenul definit trebuie folosit în întregul act cu sensul precizat.

- 14.2. A doua teză din linia directoare indică o eroare frecventă de redactare.

- 14.2.1. Un exemplu de redactare defectuoasă:

„(d) prin «plângere» se înțeleg orice informații sau rapoarte prezentate de ... orice persoană ce are un interes în ceea ce privește siguranța navei ... cu excepția cazurilor în care statul membru respectiv consideră că raportul sau plângerea sunt vădit neîntemeiate; identitatea persoanei care înaintează raportul sau plângerea nu trebuie să fie dezvăluită căpitanului sau proprietarului navei respective.”

- 14.2.2. Partea subliniată din teza de mai sus nu reprezintă o definiție, ci o dispoziție normativă independentă.
- 14.3. Norma trebuie să se regăsească în dispozițiile normative. În exemplul indicat, autorul poate completa unul dintre articole prin introducerea normei în locul potrivit („... *În cazul în care statul membru primește o plângere pe care nu o consideră vădit neîntemeiată ..., acesta ...*”), adăugând ca un al doilea paragraf teza „*Identitatea persoanei ...*”
- 14.4. Cerința ca dispozițiile normative independente să nu fie introduse nu este impusă numai din grija pentru o rigoare sistematică. Prin introducerea lor în definiție există riscul ca cititorul, neregăsind toate elementele normative în același loc, să omită o parte din ele atunci când le interpretează.
15. PARTEA DISPOZITIVĂ SE REDACTEAZĂ, ÎN MĂSURA POSIBILULUI, DUPĂ O STRUCTURĂ STANDARD (OBIECT ȘI DOMENIU DE APLICARE – DEFINIȚII – DREPTURI ȘI OBLIGAȚII – DISPOZIȚII PRIVIND DELEGAREA DE COMPETENȚE ȘI PRIN CARE SE CONFERĂ COMPETENȚE DE EXECUTARE – DISPOZIȚII PROCEDURALE – MĂSURI DE PUNERE ÎN APLICARE – DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE.
- PARTEA DISPOZITIVĂ SE SUBÎMPARTE ÎN ARTICOLE ȘI, ÎN FUNCȚIE DE LUNGIMEA ȘI COMPLEXITATEA SA, ÎN TITLURI, CAPITOLE ȘI SECȚIUNI. ATUNCI CÂND ARTICOLUL CONȚINE O LISTĂ, ESTE NECESAR SĂ SE FACĂ DISTINCȚIA ÎNTRE FIECARE ELEMENT DIN LISTĂ, DE PREFERINȚĂ PRINTR-UN NUMĂR SAU O LITERĂ, DE PREFERAT UNEI LINIUTE*.
- 15.1. Elementele de text de mai jos, care alcătuiesc structura standard a părții dispozitive, respectă regulile de prezentare mai mult sau mai puțin stricte:
1. obiect și domeniu de aplicare (a se vedea linia directoare 13);
 2. definiții (a se vedea linia directoare 14);
 3. dispoziții privind actele delegate și actele de punere în aplicare;

* În versiunea în limba română a prezentei ediții a ghidului, textul liniilor directoare a fost adaptat în măsura necesară, în special pentru a lua în considerare modificările introduse prin Tratatul de la Lisabona.

4. măsuri de punere în aplicare. Dispozițiile privind normele și datele pentru transpunerea unei directive de către un stat membru urmează un format bine stabilit. Alte dispoziții, cum ar fi cele referitoare la sancțiunile ce trebuie prevăzute în dreptul intern sau căile de atac disponibile, sunt, de asemenea, prevăzute într-o formă standardizată;
5. dispoziții tranzitorii și finale. În această categorie de elemente intră:
 - eventuala abrogare a unor acte anterioare (a se vedea linia directoare 21). În cazul în care data acestei abrogări nu coincide cu intrarea în vigoare a actului care urmează să fie adoptat, această dată trebuie precizată în mod clar;
 - normele privind tranziția de la vechiul la noul sistem. Trebuie folosit un limbaj și, mai ales, menționate date care să nu lase nicio îndoială referitoare la perioada în care vechea reglementare sau o parte a acesteia se aplică în continuare, după intrarea în vigoare a noului sistem;
 - dispozițiile de modificare a actelor anterioare (a se vedea linia directoare 18);
 - aplicarea actului în timp (a se vedea linia directoare 20).

15.2. Celelalte elemente – drepturile și obligațiile, precum și dispozițiile procedurale – reprezintă partea normativă propriu-zisă a actului, iar forma acestora depinde de obiectul actului, precum și de gradul de complexitate a sistemului prevăzut.

- 15.3. Atunci când un articol conține o listă, trebuie să se aibă grijă ca fiecare element din aceasta să fie coordonat și legat direct de fraza introductivă. În acest scop, este de dorit să se evite introducerea de teze sau paragrafe independente într-o enumerare.

Exemplu de redactare care trebuie evitată:

„Autoritățile competente efectuează controale în vederea asigurării:(a)
coerenței între achiziții și livrări.

În vederea acestei verificări, autoritățile vor lua ca bază, în special, coeficienții de transformare prevăzuți de dreptul Uniunii, în cazul în care există. În toate celelalte cazuri, verificarea se face pe baza coeficienților general acceptați în industria respectivă;

(b) utilizarea finală corectă a materiei prime;

(c) respectarea dispozițiilor dreptului Uniunii.”

Într-un astfel de caz, este de preferat să se evite utilizarea unei liste și să se prezinte textul după cum urmează:

„Autoritățile competente efectuează controale în vederea asigurării coerenței între achiziții și livrări.

În vederea acestei verificări, autoritățile vor lua ca bază, în special, coeficienții de transformare prevăzuți de dreptul Uniunii, în cazul în care există. În toate celelalte cazuri, verificarea se face pe baza coeficienților general acceptați în industria respectivă.

Controalele au ca scop și asigurarea utilizării finale corecte a materiilor prime și respectarea dispozițiilor dreptului Uniunii.”

- 15.4. Subdiviziunile constitutive ale părții dispozitive a unui act legislativ sunt prezentate în tabelul următor. Actele cu o structură simplă cuprind articole și subdiviziuni ale acestora. Subdiviziunile superioare ale actului încep cu capitole, împărțite, dacă este necesar, în secțiuni. Numai când textul comportă un grad de complexitate ridicat, capitolele pot fi grupate în titluri, iar acestea, eventual, în părți.

Categorie/Denumire	Simbol	Modul de citare	Observații
I. Subdiviziuni superioare			Subdiviziunile superioare pot avea un titlu, dar acest lucru nu este obligatoriu ¹¹
– Parte	Partea I (sau Partea întâi)	(în) partea I (sau partea întâi)	Utilizate (împreună sau individual) în anumite texte lungi sau cu o structură complexă
– Titlu	Titlul I	(în) titlul I, (în) <i>[partea I]</i> titlul I	
– Capitol	Capitolul I (sau Capitolul 1)	(în) capitolul I (sau capitolul 1) (în) <i>[partea I titlul I]</i> capitolul I (sau <i>[partea I titlul I]</i> capitolul 1)	
– Secțiune	Secțiunea 1	(în) secțiunea 1 (în) <i>[partea I titlul I capitolul I]</i> secțiunea 1	
II. Subdiviziuni de bază			Subdiviziuni cu sau fără titlu
– Articol	Articolul 1 ¹²	(la) articolul 1	Numerotare continuă (chiar și atunci când există subdiviziuni superioare)
sau			
– Punct	I (sau 1)	(la) punctul I (sau punctul 1)	Utilizate în anumite recomandări, rezoluții și declarații
sau			

¹¹ Numerotarea respectivelor subdiviziuni reîncepe ori de câte ori sunt incluse într-o nouă subdiviziune la nivel superior (de exemplu: primul capitol din titlul II va fi numerotat „Capitolul 1”, chiar dacă titlul I conținea capitole).

¹² Articolele se numerează continuu în act, chiar dacă există subdiviziuni superioare. În cazul în care actul conține un singur articol, articolul respectiv este denumit „articol unic”.

– Literă	A	(la) litera A	Utilizate în anumite recomandări, rezoluții și declarații
III. Subdiviziuni inferioare			Subdiviziuni fără titlu
– Alineat (numerotat)	(1)	(la) alineatul (1) la <i>[articolul 1]</i> alineatul (1)	Subdiviziuni independente ale unui articol
– Paragraf (nenumerotat)	niciunul	(la) primul paragraf (la) <i>[articolul 1]</i> primul paragraf (la) <i>[articolul 1 alineatul (1)]</i> primul paragraf	Element neindependent al unui articol sau al unui alineat
– Literă	(a)	(la) litera (a)	Precedate, în general, de o frază introductivă
– Punct	(i)	la punctul (i)	
– Subpunct	1	la subpunctul 1 (la) <i>[articolul 1 alineatul (1) primul paragraf]</i> litera (a) punctul (i) subpunctul 1	
– Liniuță	---	(la) prima liniuță (la) <i>[articolul 1 alineatul (1) primul paragraf litera (a) punctul (i) subpunctul 1]</i> prima liniuță	
– Teză	niciunul	(în) prima teză (la) <i>[articolul 1 alineatul (1) primul paragraf litera (a) punctul (i) subpunctul 1 prima liniuță]</i> prima teză	Precedată, cu excepția începutului textului, și urmată de punct

Trimiteri interne și externe

(Liniile directoare 16 și 17)

16. ESTE NECESAR SĂ SE EVITE, ÎN MĂSURA POSIBILULUI, TRIMITERILE LA ALTE ACTE. TRIMITERILE INDICĂ ÎN MOD PRECIS ACTUL SAU DISPOZIȚIA LA CARE SE REFERĂ. TRIMITERILE ÎNCRUCIȘATE (TRIMITEREA LA UN ACT SAU LA UN ARTICOL CARE FACE TRIMITERE LA DISPOZIȚIA ÎNȚIALĂ) ȘI TRIMITERILE ÎN CASCADĂ (TRIMITEREA LA O DISPOZIȚIE CARE FACE TRIMITERE LA O ALTĂ DISPOZIȚIE) SUNT, DE ASEMENEA, DE EVITAT.

Trimiteri interne și externe

- 16.1. O trimitere internă se referă la o altă dispoziție din cadrul aceluiași act. Avem de-a face cu o trimitere externă atunci când se face referire la un alt act, fie dintre ale Uniunii, fie dintr-o altă sursă.

- 16.1.1. Exemplu de trimitere internă:

Dispoziție de trimitere la o anexă din același act

- „(1) Pericolele pe care le prezintă un preparat pentru mediu sunt evaluate după una sau mai multe din următoarele proceduri:
- (a) printr-o metodă de calcul convențională, descrisă în anexa III;”.

- 16.1.2 Exemplu de trimitere externă:

Dispoziție de trimitere la un alt act

- „(b) prin determinarea proprietăților periculoase pentru mediu ale preparatului, necesară pentru o clasificare corespunzătoare, în conformitate cu criteriile definite în anexa VI la Directiva ...”

- 16.2. Trimiterile, atât cele interne, cât și cele externe, trebuie să fie suficient de precise pentru a permite cititorului să consulte cu ușurință actul la care se face trimitere.
- 16.3 Pentru trimiterile externe este nevoie de mai multă prudență. Este necesar, în special, să ne asigurăm că actul la care se face trimitere este suficient de clar și accesibil publicului.

Principiu

- 16.4. O trimitere ar trebui să se facă numai în cazul în care:
- este posibilă o simplificare a textului, evitându-se repetarea conținutului unei norme la care se face trimitere;
 - comprehensibilitatea normei nu este afectată;
 - actul la care se face trimitere a fost publicat sau este accesibil, într-o măsură satisfăcătoare, publicului.
- 16.5. În utilizarea trimiterilor, din perspectiva principiului transparenței, este necesară, de asemenea, o anumită moderație. Este de dorit ca un text normativ să poată fi citit și înțeles fără a fi necesară consultarea altor acte. Cu toate acestea, claritatea unui text nu trebuie să ducă la reproducerea în legislația secundară a unor dispoziții din legislația primară (a se vedea punctul 12.2).
- 16.6. Înainte de a decide asupra oportunității unei trimiteri, este utilă evaluarea consecințelor eventualelor modificări ulterioare ale actului la care se dorește să se facă trimitere.

Comprehensibilitatea

- 16.7. O trimitere ar trebui să fie formulată în așa fel încât elementul central al normei la care se dorește să se facă trimitere să poată fi înțeles fără a se consulta norma respectivă.

Exemplu:

În loc de:

„Articolul 15 se aplică în cazul exporturilor către țările ...”,

este mai potrivită formularea:

„Procedura de control stabilită la articolul 15 se aplică exporturilor către țările ...”

Claritatea

- 16.8. Este necesar să se precizeze la ce elemente de fapt sau consecințe de drept ale unei anumite norme se dorește să se facă trimitere.
- 16.8.1. Trimiterile făcute prin simpla citare a unei alte dispoziții între paranteze trebuie evitate.

- 16.8.2. Anumite dispoziții fac trimitere la o normă indicând că aceasta se aplică prin analogie sau, mai corect, „*mutatis mutandis*”. Această tehnică nu trebuie utilizată decât în cazurile în care ar fi disproporționată reproducerea normei la care se face trimitere, cu adaptările necesare. În cazurile în care această tehnică este utilizată, se impune indicarea pe cât de exact posibil a măsurii în care se aplică dispoziția la care se face trimitere.
- 16.9. Consecințele trimiterilor introduse prin formula „*fără a aduce atingere*” sunt adesea departe de fi clare. Este posibil, în special, să existe contradicții între actul ce conține trimiterea și cel la care se face trimitere. În general, astfel de trimiteri se pot evita prin definirea mai clară a domeniului de aplicare. De asemenea, este inutil să se facă trimitere prin această formulă la dispoziții de rang superior, care se aplică oricum.

Exemplu:

Exemplu de formulare care trebuie evitată:

„Articolele din prezenta directivă, referitoare la clasificarea, ambalarea, etichetarea și fișele tehnice de siguranță, se aplică produselor fitosanitare, fără a aduce atingere Directivei 91/414/CE”,

Formulare preferabilă:

„Articolele din prezenta directivă, referitoare la ..., se aplică produselor fitosanitare.”

Citarea actului la care se face trimiterea

- 16.10. Atunci când, în cadrul unui act, trebuie să se facă trimitere la un alt act, acest lucru se face prin menționarea titlului actului, fie complet, împreună cu sursa publicării, fie sub formă prescurtată, în special dacă trimiterea se află în titlu sau dacă celălalt act a mai fost deja citat.
- 16.10.1. Atunci când, **în titlul** unui act, se citează titlul unui alt act:
- numele instituției care a edictat actul este eliminat din titlul actului citat, în cazul în care instituția în cauză este aceeași cu cea care a edictat actul care conține citarea (cu toate acestea, în cazul în care mai multe acte având autori diferiți sunt citate, autorii respectivi sunt întotdeauna menționați, chiar și în cazul în care sunt aceiași cu autorii actului conținând citarea);

- data este, de asemenea, eliminată, cu excepția cazurilor în care trimiterea se face la acte care nu au nici număr de ordine oficial, nici număr de publicare;
- sunt, de asemenea, eliminate elementele care ar complica inutil titlul actului care conține trimiterea și care ar putea crea confuzie, cum ar fi „și de modificare a ...” sau „și de abrogare a ...”, precum și celelalte mențiuni care, după caz, sunt plasate după titlu: „codificare”, „reformare”, etc.;
- nu se indică publicarea în Jurnalul Oficial.

16.10.2. **În cadrul referirilor**, care au un caracter solemn, actele sunt citate cu titlul lor complet¹³, în cuprinsul textului. În cazul directivelor sau al deciziilor ce urmează a fi notificate și care au fost publicate, se introduce numărul de publicare. După titlul complet urmează o notă de subsol care indică referința de publicare în Jurnalul Oficial.. Cu toate acestea, în cazul tratatelor și al altor acte fundamentale/deosebit de importante (de exemplu, actele de aderare, Acordul de parteneriat ACP-UE), nu există astfel de trimiteri la o notă de subsol.

Exemplu:

„având în vedere Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (...), în special...

(...) JO L 65, 11.3.2011, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>.”

16.10.3. **În tot restul actului** (considerente, articole și anexe), se aplică o modalitate simplificată de realizare a trimitărilor¹⁴:

- un act la care se face trimitere pentru prima dată (chiar și în cazul în care acesta a fost menționat în titlu) și care nu a fost citat în referiri, *este citat prin indicarea numărului și a instituției care l-a adoptat, însoțite de o notă de subsol conținând titlul complet¹⁵ și referința sa de publicare în Jurnalul Oficial*;

¹³ Începând cu data de 1 iulie 2013, citarea titlului complet include toate mențiunile care fac parte din titlu, cum ar fi „și de modificare a ...” sau „și de abrogare a ...”, dar nu și celelalte mențiuni care, după caz sunt plasate după titlu: „codificare”, „reformare” etc.

¹⁴ Modalitate simplificată de realizare a trimitărilor începând cu data de 1 iulie 2013.

¹⁵ Începând cu data de 1 iulie 2013, citarea titlului complet include toate mențiunile care fac parte din titlu, cum ar fi „și de modificare a ...” sau „și de abrogare a ...”, dar nu și celelalte mențiuni care, după caz, sunt plasate după titlu: „codificare”, „reformare” etc.

- un act al cărui titlu complet, însoțit de indicarea publicării, a fost deja *indicat* cu ocazia unei prime trimiteri, fie în referiri, fie în restul textului, *se citează exclusiv prin indicarea numărului său*.

Exemplu:

Prima trimitere:

„Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (...)

(...) Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (JO L 65, 11.3.2011, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>).”

Trimiterile următoare:

„Regulamentul (UE) nr. 211/2011”

Această regulă nu exclude existența anumitor excepții determinate de logică, în special în cazul anexelor care cuprind formulare sau alte documente susceptibile de a fi utilizate separat de act, caz în care poate fi necesară repetarea titlului complet și indicarea din nou a publicării unui act deja citat.

- 16.10.4. O bună tehnică legislativă o constituie menționarea în cadrul considerentelor a tuturor actelor la care urmează a se face trimitere în cadrul actului. Aceasta permite situarea actelor respective în context, în măsura în care este necesară o astfel de situație, precum și explicarea motivelor pentru care se fac trimiterile la respectivele acte.
- 16.10.5. Trimiterile la alte acte, efectuate în partea dispozitivă, trebuie să se limiteze la cele care sunt indispensabile. Partea dispozitivă trebuie să fie comprehensibilă în sine, fără ca cititorul să fie nevoit să consulte alte acte. Trebuie, de asemenea, evitate dificultățile care ar putea apărea ca urmare a modificărilor sau a abrogării actului citat.

Trimiterile dinamice

16.11. O trimitere este dinamică în cazul în care o normă citată este întotdeauna considerată a fi norma astfel cum a fost eventual modificată.

16.12. Trimiterile din partea dispozitivă a actelor din legislația Uniunii sunt, de obicei, trimiteri dinamice.

În cazul în care actul citat este modificat, trimiterea se înțelege ca fiind făcută la actul modificat; în cazul în care actul este înlocuit, trimiterea se înțelege ca fiind făcută la actul nou; în cazul în care actul este abrogat, fără a fi înlocuit, eventuala lacună va trebui acoperită prin interpretare. În cazul în care anumite acte sunt reformate sau codificate, iar articolele acestora sunt renumerotate, modificările trebuie indicate într-un tabel de corespondență anexat la actul codificat sau reformat.

16.13. Cu toate acestea, din cauza trimiterilor dinamice ar putea exista riscul ca actul normativ să fie instabil, în sensul că norma care face trimiterea nu are un conținut prestabilit, ci variază în funcție de eventuale modificări ulterioare ale normei la care se face trimitere.

Trimiterile statice

16.14. O trimitere este statică atunci când se referă la un text precis cu conținutul său la o anumită dată, indicând titlul actului și sursa, precum și actul de modificare, dacă este cazul.

Exemple:

„articolele XX din Regulamentul ... (*), astfel cum au fost modificate prin Regulamentul ... (**).”

„1. În scopuri bugetare și legate de resursele proprii ..., Sistemul European de Conturi Economice Integrate, în vigoare în sensul articolului 1 alineatul (1) din Directiva 89/130/CEE, Euratom și al actelor juridice referitoare la acesta [în special Regulamentele (CEE, Euratom) nr. 1552/89 și (CEE, Euratom) nr. 1553/89 și Deciziile 94/728/CE, Euratom și 94/729/CE], este SEC ediția a doua, atât timp cât Decizia 94/728/CE, Euratom rămâne în vigoare.

2. În ceea ce privește notificările Comisiei de către statele membre în cadrul procedurii privind deficitul public excesiv, prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 3605/93, Sistemul European de Conturi Economice Integrate este SEC ediția a doua, până la notificarea de la 1 septembrie 1999.”

- 16.15. În cazul în care norma la care se face trimitere este modificată sau abrogată, norma care face trimiterea trebuie, de asemenea, modificată, dacă este cazul.
- 16.16. Trimiterile la acte juridice ale Uniunii sunt trimiteri dinamice, cu excepția indicațiilor contrare. În ceea ce privește trimiterile la alte acte juridice decât cele ale Uniunii, este recomandată indicarea expresă a caracterului static sau dinamic al trimiterii.

Adaptarea unei trimiteri

- 16.17. Adaptarea unei trimiteri se poate dovedi necesară în cazul în care:
- textul la care s-a făcut trimiterea a fost eliminat sau înlocuit cu un text nou;
 - în cazul unei trimiteri statice, norma la care se face trimiterea a fost modificată;
 - o modificare adusă normei la care se face trimiterea are efecte nedorite asupra normei care a făcut trimiterea.
- 16.18. Pentru o adaptare schematică la un nou text, o simplă clauză de corespondență este suficientă.
- 16.18.1. În anumite cazuri, ar putea fi potrivită introducerea unui tabel de corespondență în anexă.

Exemplu:

„Trimiterile la directivele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa IX.”

- 16.18.2. Nu se recomandă stabilirea corespondenței cu noua normă în formă textuală.

Exemplu de redactare care trebuie evitată:

„În cadrul următoarelor dispoziții, textul «de la articolul 2 alineatul (4) și de la articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 441/69» se înlocuiește cu textul «de la articolul 4 alineatul (7) și de la articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 565/80»:

- Regulamentul (CEE) nr. 776/78: articolul 2 alineatul (1);
- Regulamentul (CEE) nr. 109/80: articolul 1 alineatul (2)”.

Trimiterile încrucișate

- 16.19. O trimitere încrucișată este o trimitere la o altă dispoziție care, la rândul său, face trimitere la prima dispoziție. Astfel de trimiteri încrucișate trebuie evitate.

Trimiterile în cascadă

- 16.20. O trimitere în cascadă este o trimitere la o altă dispoziție care, la rândul său, face trimitere la o a treia dispoziție ș.a.m.d. Pentru o mai mare comprehensibilitate a actelor Uniunii, astfel de trimiteri în cascadă trebuie evitate.

17. O TRIMITERE DIN PARTEA DISPOZITIVĂ A UNUI ACT CU CARACTER OBLIGATORIU LA UN ACT FĂRĂ CARACTER OBLIGATORIU NU ARE CA EFECT OBLIGATIVITATEA ACESTUIA DIN URMĂ. ÎN CAZUL ÎN CARE AUTORII ACTULUI DORESC SĂ CONFERE UN CARACTER OBLIGATORIU CONȚINUTULUI, INTEGRAL SAU DOAR ÎN PARTE, AL ACTULUI FĂRĂ CARACTER OBLIGATORIU, TEXTUL SĂU AR TREBUI SĂ FIE REPRODUS, ÎN MĂSURA POSIBILULUI, CA PARTE A ACTULUI CU CARACTER OBLIGATORIU.

- 17.1. Prima teză a prezentei linii directoare este doar o constatare. De exemplu, în cazul în care o decizie este adoptată ca urmare a unei rezoluții, decizia este actul cu caracter obligatoriu, iar rezoluția rămâne doar un act politic, fără caracter obligatoriu.

- 17.2. A doua teză se referă, în special, la cazul standardelor tehnice, care sunt redactate, de cele mai multe ori, de organismele de standardizare sau alte organisme similare. Uneori, reproducerea unui act voluminos, fără caracter obligatoriu, la care se face trimitere ca atare, poate fi anevoioasă. Așa se întâmplă, de exemplu, în cazul descrierii desfășurării unor teste de laborator. În astfel de cazuri, se face trimitere numai la actul în cauză.

Exemplu:

„Conținutul de gudron, nicotină și monoxid de carbon, menționat la articolul 3 alineatele (1) (2) și (3), care trebuie să apară pe pachetele de țigări, se măsoară pe baza metodelor ISO 4387 pentru gudron, ISO 10315 pentru nicotină și ISO 8454 pentru monoxid de carbon.

Exactitatea mențiunilor privind conținutul de gudron și nicotină de pe pachetele de țigări se verifică în conformitate cu standardul ISO 8243.”

Se înțelege clar din context că legislatorul are intenția de a conferi dispoziției în cauză un caracter obligatoriu.

- 17.3. Este posibilă fixarea trimiterii la dispoziția în versiunea sa în vigoare în momentul adoptării actului prin indicarea numărului și datei (sau a anului) actului fără caracter obligatoriu la care se face trimiterea sau prin folosirea unor formulări de genul „în versiunea sa din ... ” (a se vedea și linia directoare 16, „trimiterile dinamice/trimiterile statice”).
- 17.4. Cu toate acestea, în cazul în care se dorește păstrarea controlului asupra evoluției viitoare a actului fără caracter obligatoriu în cauză, este necesară reproducerea acestuia. În cazul în care actul fără caracter obligatoriu nu este reprodus integral, este adesea utilă menținerea structurii prin prezentarea anumitor puncte sau părți goale, cu o explicație în subsolul paginii, atunci când este necesar. De asemenea, în cazul în care se dorește introducerea unor puncte sau anexe care nu există în actul reprodus, acestea se marchează cu litere în ordine succesivă: „1a”, „1b” etc. În cazul în care se introduce un punct sau o anexă înaintea punctului 1 sau a anexei I, punctul sau anexa respectivă va fi „-1”, respectiv „-I”.

Exemplu:

„3a. OMOLOGAREA CEE DE TIP¹

La certificatul de omologare CEE se atașează un certificat în conformitate cu cel prevăzut în anexa X.

.....

4. SIMBOLUL COEFICIENTULUI DE ABSORBȚIE CORECTAT

(4.1.)

(4.2.)

(4.3.)

4.4. Pe fiecare vehicul corespunzător unui tip de vehicul omologat în conformitate cu prezenta directivă, se atașează într-un loc vizibil și ușor de citit ...

¹ Textul anexelor este similar textului Regulamentului nr. 24 al Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite; în special, când un punct din Regulamentul nr. 24 nu are corespondent în prezenta directivă, numărul acestuia apare între paranteze.”

Acte de modificare
(Liniile directoare 18 și 19)

18. ORICE MODIFICARE A UNUI ACT ESTE CLAR FORMULATĂ. MODIFICĂRILE IAU FORMA UNUI TEXT CARE SE INTRODUC ÎN ACTUL CE URMEAZĂ A FI MODIFICAT. SE PREFERĂ ÎNLOCUIREA INTEGRALĂ A DISPOZIȚIILOR (ARTICOLUL SAU UNA DIN SUBDIVIZIUNILE ACESTUIA), IAR NU INTRODUCEREA ȘI ELIMINAREA DE TEZE, ELEMENTE DE FRAZĂ SAU DE CUVINTE.

UN ACT DE MODIFICARE NU CUPRINDE DISPOZIȚII DE FOND AUTONOME CARE NU SE INTRODUC ÎN ACTUL MODIFICAT.

Principiul modificării formale

- 18.1. Modificarea parțială a unui act se face, în mod normal, printr-o modificare formală, adică textuală, a actului respectiv¹⁶. Astfel, textul modificării trebuie introdus în textul ce urmează a fi modificat.

Exemplu:

„Articolul 1

Regulamentul ... se modifică după cum urmează:

1. La articolul 13, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:
«(1) Informația statistică solicitată prin sistemul Intrastat ...».
2. Articolul 23 se modifică după cum urmează:
 - (a) la alineatul (1), literele (f) și (g) se elimină;
 - (b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:
«(2) Statele membre pot hotărî ca ...»;
 - (c) se introduce următorul alineat [(2a)]*:
«(2a) În cazul furnizorilor de informație statistică ...»;
 - (d) se adaugă următorul alineat [(4)]*:
«(4) Comisia publică în Jurnalul Oficial ...».

* A se vedea comentariile de la punctul 18.13.5.

¹⁶ Derogarea constituie o excepție de la această regulă (a se vedea punctul 18.14).

- 18.2. Renumerotarea articolelor, a alineatelor sau a literelor și a punctelor se exclude din cauza problemelor legate de trimiteri în alte acte pe care acest lucru le-ar putea cauza. De asemenea, spațiile goale care apar prin eliminarea unor articole sau a altor părți de text numerotate nu trebuie completate cu alte dispoziții, cu excepția cazurilor în care conținutul este identic cu cel al textului eliminat anterior.

Interzicerea dispozițiilor de fond independente

- 18.3. Actul de modificare nu trebuie să conțină dispoziții de fond independente față de actul ce urmează a fi modificat. Întrucât singurul efect juridic al noului act este acela de a modifica vechiul act, el își încetează efectele la intrarea în vigoare. Singur, vechiul act, astfel cum a fost modificat, continuă să existe și să reglementeze întreaga materie.
- 18.4. Această abordare simplifică în mod considerabil codificarea textelor legislative, întrucât prezența unor dispoziții independente în corpul dispozițiilor de modificare creează o situație juridică complicată.

Interzicerea modificării unui act de modificare

- 18.5. Dat fiind că un act de modificare nu trebuie să cuprindă dispoziții de fond independente și că acesta își încetează efectele odată cu modificarea altui act, niciun act de modificare nu trebuie modificat. În cazul în care sunt necesare noi modificări, trebuie modificat actul inițial, astfel cum a fost deja modificat anterior.

Exemplu:

Decizia 1999/424/PESC a Consiliului din 28 iunie 1999 de modificare a Deciziei 1999/357/PESC de punere în aplicare a Poziției comune 1999/318/PESC privind măsurile restrictive suplimentare împotriva Republicii Federative Iugoslavia este o decizie prin care se modifică o decizie (1999/357/PESC), care, la rândul său, a modificat o altă decizie (1999/319/PESC).

Astfel, chiar titlul Deciziei 1999/424/PESC ar fi trebuit să exprime deja faptul că Decizia 1999/357/PESC a modificat Decizia 1999/319/PESC. De aici rezultă și câteva probleme referitoare la partea dispozitivă a Deciziei 1999/424/PESC. Ar fi fost mai potrivit dacă s-ar fi modificat direct Decizia 1999/319/PESC.

Natura actului de modificare

- 18.6. În general, este de preferat ca actul de modificare și actul modificat să fie de același tip. În mod special, nu este recomandată modificarea unui regulament printr-o directivă.

- 18.6.1. Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că anumite dispoziții din legislația primară dau instituțiilor posibilitatea de a alege tipul actului, conferindu-le competența de a adopta „măsuri” sau menționând explicit mai multe tipuri de acte posibile.
- 18.6.2. Pe de altă parte, actul ce face obiectul unei modificări ar putea dispune ca modificarea respectivă să se facă printr-un alt tip de act.

Modificarea anexelor

- 18.7. Modificările anexelor, care conțin pasaje tehnice, sunt în mod normal consemnate în anexa la actul de modificare. O derogare de la această regulă se admite numai atunci când este vorba de o modificare minoră.

Exemplu:

„Anexele II, IV și VI la Regulamentul ... se modifică în conformitate cu anexa la prezentul regulament.”

În acest caz, anexa la actul de modificare trebuie să conțină fraze introductive prin care să se identifice în mod clar întinderea modificărilor:

„ANEXĂ

Anexele II, IV și VI se modifică după cum urmează:

1. În anexa II, punctul 2.2.5 se înlocuiește cu următorul text:
«2.2.5. ...»”

O modificare mai simplă va fi formulată în partea dispozitivă a actului după cum urmează:

Exemplu:

„Articolul...

Regulamentul ... se modifică după cum urmează:

1. ...
2. Titlul anexei I se înlocuiește cu titlul următor:
«...»”

Actualizarea trimiterilor

- 18.8. În cazul în care urmează a se modifica o dispoziție ce face obiectul unei trimiteri, trebuie analizate consecințele care apar pentru dispoziția care face trimiterea. În cazul în care modificarea trebuie să se aplice și acesteia din urmă, nu sunt necesare schimbări atunci când este vorba despre o trimitere dinamică; în schimb, în cazul în care este vorba despre o trimitere statică, dispoziția care face trimiterea trebuie modificată în consecință.

Titlul unui act de modificare

- 18.9. În titlul actului de modificare trebuie să se menționeze numărul de referință al actului modificat, precum și titlul acestuia sau obiectul precis al modificării.

Exemplu:

Act ce urmează a fi modificat:

„Regulamentul ... al Consiliului din ... privind îmbunătățirea eficienței structurilor agricole”

Act de modificare:

- fie (titlul complet al actului care urmează a fi modificat):
„Regulamentul ... al Consiliului din ... de modificare a Regulamentului ... privind îmbunătățirea eficienței structurilor agricole”;
- fie (indicarea obiectului modificării):
„Regulamentul ... al Consiliului din ... de modificare a Regulamentului ... în ceea ce privește suprafața exploatațiilor agricole.”

- 18.10. În cazul în care actul de modificare emană de la o altă instituție decât instituția care a adoptat actul inițial, în titlu trebuie să se menționeze denumirea acesteia (a se vedea punctul 16.10.1 pentru mai multe informații).

Exemplu:

„Regulamentul ... al Comisiei ... de modificare a anexei la Regulamentul ... al Consiliului în ceea ce privește ...”.

Redactarea unui act de modificare

- 18.11. Considerentele unui act de modificare trebuie să răspundă aceluiași exigențe ca și considerentele unui act autonom (a se vedea liniile directoare 10 și 11). Cu toate acestea, considerentele unui act de modificare servesc unui scop specific, și anume acela de a expune în mod exclusiv motivele care conduc la modificările cuprinse în actul de modificare: acestea nu trebuie, așadar, să reia motivarea actului care este modificat.
- 18.12. Modificarea considerentelor unui act nu constituie o bună tehnică legislativă. Acele considerente formează un ansamblu coerent cu partea dispozitivă a actului, prezentând motivele care au stat la baza respectivului act la momentul adoptării sale în forma inițială. Numai o codificare sau o reformare a textului ar permite regruparea motivării inițiale și a motivării modificărilor succesive într-un nou ansamblu coerent de considerente, cu adaptările necesare.
- 18.13. Modificările se fac sub forma unui text care se introduce în actul ce urmează a fi modificat. Modificarea trebuie să se integreze perfect în textul de bază. Trebuie respectate, în special, structura și terminologia acestuia.
- 18.13.1. Pentru o mai mare claritate și având în vedere problemele pe care le implică traducerea în toate limbile oficiale, înlocuirea unor unități întregi de text (un articol sau una din subdiviziunile acestuia) este de preferat față de introducerea sau eliminarea de teze sau a unui sau mai multor termeni, cu excepția datelor și a cifrelor.
- 18.13.2. În cazul în care sunt necesare mai multe modificări, se folosește următoarea formulă introductivă.

Exemplu:

„Regulamentul ... se modifică după cum urmează: ...”

- 18.13.3. Atunci când se modifică mai multe dispoziții ale unui act, modificările sunt concentrate într-un singur articol, care începe cu o frază introductivă și este subîmpărțit în subdiviziuni inferioare, în conformitate cu ordinea numerică a articolelor modificate.

Exemplu:

Regulamentul ... se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se modifică după cum urmează:
 - (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:
„(1) ...”;
 - (b) se adaugă următorul alineat [(5)*]:
„(5) ...”
2. Se introduce următorul articol [7a]*:

„Articolul 7a

...”

* A se vedea comentariul de la punctul 18.13.5.

- 18.13.4. În cazul în care printr-un singur act de modificare se modifică mai multe acte, modificările la fiecare act sunt concentrate în câte un articol separat.

- 18.13.5. Diversele tipuri de modificări (înlocuiri, introduceri de texte, completări, eliminări) se fac într-un stil normativ, în conformitate cu formulări standard.

Exemplu:

„Articolul X din Regulamentul ... se înlocuiește cu următorul text: ...”

„Se introduce următorul articol [Xa]*: ...”

„La articolul Y, se adaugă următorul alineat [X]*: ...”

„La articolul Z, alineatul (3) se elimină.”

* Fraza introductivă poate să includă sau nu numărul subdiviziunii de introdus sau de adăugat. În cazul modificărilor complexe, indicarea numărului și, după caz, a altor elemente privind locul exact unde trebuie introdus un pasaj nou poate facilita analiza actului de modificare și activitatea de consolidare ulterioară.

- 18.13.6. Având în vedere nevoia de a evita dispoziții de fond independente, modificările referitoare la date, termene, excepții, derogări, prorogări și la aplicarea actului în timp trebuie să fie introduse, de preferință, în actul ce urmează a fi modificat.

Modificarea de fond

- 18.14. Astfel cum se prevede la punctul 18.1, atunci când un act trebuie modificat, acest lucru trebuie făcut, în general, printr-o modificare formală.
- 18.15. Cu toate acestea, este posibil ca, din motive de urgență sau din rațiuni practice și în vederea simplificării, persoana care redactează actul să dorească să introducă dispoziții care, în realitate, constituie modificări de fond ale unui alt act. Astfel de modificări de fond pot viza domeniul de aplicare a celui alt act, derogări de la obligații, excepții de la aplicabilitatea în timp etc.

<u>Exemplu:</u>

„Prin derogare de la articolul ... din Regulamentul ..., cererile se pot depune după ...”

- 18.15.1. În general, și în mod special din motive de transparență, este de preferat să se evite orice fel de modificări de fond. În acest caz, celălalt act rămâne neschimbat, iar noile dispoziții derogă de la acest act în așa fel încât textul vechi, care rămâne în vigoare, coexistă cu textul nou, care face inaplicabile anumite dispoziții pe care cel dintâi le conține, îi modifică domeniul de aplicare sau îl completează.
- 18.15.2. În măsura în care domeniul de aplicare al modificării de fond este foarte limitat, se poate accepta neefectuarea unei modificări textuale a actului corespunzător. Cu toate acestea, în cazul în care modificările sunt importante, trebuie să se adopte un act de modificare separat.

19. UN ACT CARE NU ARE CA OBIECT ESENȚIAL MODIFICAREA UNUI ALT ACT POATE CUPRINDE, LA SFÂRȘIT, MODIFICĂRI ALE ALTOR ACTE CARE DECURG DIN EFECTUL NOVATOR AL PROPRIILOR SALE DISPOZIȚII. ATUNCI CÂND MODIFICĂRILE SUNT SEMNIFICATIVE, AR TREBUI SĂ SE ADOPTÉ UN ACT DE MODIFICARE SEPARAT.
- 19.1. Este posibil ca un act ce conține dispoziții independente să modifice contextul juridic al unui anumit domeniu în asemenea măsură încât devine astfel necesară modificarea altor acte ce reglementează alte aspecte din același domeniu. În măsura în care elementul de modificare este secundar față de domeniul principal de aplicare a actului, o astfel de juxtaponere a acestor elemente diferite nu este interzisă în temeiul liniei directoare 18 referitoare la includerea de dispoziții de fond independente în actele de modificare.
- 19.2. În orice caz, modificarea trebuie să fie textuală, în conformitate cu regula prevăzută în linia directoare 18.
- 19.3. Pentru ca modificarea să fie evidentă, aceasta trebuie menționată în titlul actului, indicându-se numărul actului care este modificat (a se vedea punctul 8.3).

Exemplu:

Directiva 92/96/CEE a Consiliului din 10 noiembrie 1992 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind asigurarea de viață directă și de modificare a Directivelor 79/267/CEE și 90/619/CEE.

- 19.4. În cazul în care, prin preponderența dispozițiilor sale de modificare, centrul de gravitație al actului îl plasează mai degrabă în categoria actelor de modificare, autorul acestuia va trebui să îl împartă în două acte separate, având în vedere motivele expuse la punctele 18.3 și 18.4.

Dispoziții finale, de abrogare și anexe
(Liniile directoare 20, 21 și 22)

20. DISPOZIȚIILE CARE PREVĂD DATE, TERMENE, EXCEPȚII, DEROGĂRI, PROROGĂRI, PRECUM ȘI DISPOZIȚIILE TRANZITORII (ÎN SPECIAL CELE CARE PRIVESC EFECTELE ACTULUI ASUPRA SITUAȚIILOR EXISTENTE) ȘI DISPOZIȚIILE FINALE (INTRARE ÎN VIGOARE, TERMENUL-LIMITĂ DE TRANSPUNERE ȘI APLICAREA ÎN TIMP A ACTULUI) SE REDACTEAZĂ ÎN TERMENI EXACȚI. DISPOZIȚIILE REFERITOARE LA TERMENELE LIMITĂ DE TRANSPUNERE ȘI APLICARE A ACTELOR PREVĂD O DATĂ EXPRIMATĂ CA ZI/LUNĂ/AN. ÎN CAZUL DIRECTIVELOR, ACESTE DATE SUNT EXPRIMATE ASTFEL ÎNCÂT SĂ GARANTEZE O PERIOADĂ CORESPUNZĂTOARE PENTRU TRANSPUNERE.
- 20.1. În cadrul actelor juridice ale Uniunii, în funcție de caracteristicile actului, se face distincția între data intrării în vigoare și data de la care dispozițiile produc efecte. De asemenea, data aplicării unui act poate fi diferită de data intrării sale în vigoare sau de data la care dispozițiile sale produc efecte.
- A. Intrarea în vigoare
- 20.2. Actele legislative, astfel cum sunt definite la articolul 289 alineatul (3) din TFUE, intră în vigoare la data prevăzută în textul lor sau, în absența acesteia, în a douăzecea zi de la publicare [a se vedea articolul 297 alineatul (1) al treilea paragraf din TFUE]. Aceleași reguli se aplică anumitor acte fără caracter legislativ [a se vedea articolul 297 alineatul (2) al doilea paragraf din TFUE], și anume cele adoptate sub formă de regulamente, directive care se adresează tuturor statelor membre și decizii, în cazul în care acestea din urmă nu indică destinatarii.
- (a) Data intrării în vigoare
- 20.3. Intrarea în vigoare a actului trebuie stabilită la o dată precisă sau stabilită în funcție de data publicării.
- 20.3.1. Intrarea în vigoare nu poate fi stabilită la o dată anterioară datei publicării.

- 20.3.2. Trebuie evitată stabilirea intrării în vigoare în funcție de o dată ce urmează a fi prevăzută într-un alt act.
- 20.3.3. Intrarea în vigoare a unui act care constituie temeiul juridic al unui alt act nu poate depinde de intrarea în vigoare a acestuia din urmă.
- 20.3.4. Un act nu poate intra în vigoare niciodată înainte de data intrării în vigoare a actului pe care se întemeiază.
- 20.3.5. Intrarea în vigoare a unui act nu poate depinde de realizarea unei condiții necunoscute publicului larg.
- (b) Orientări pentru stabilirea datei de intrare în vigoare
- 20.4. Intrarea în vigoare înainte de a douăzecea zi de la data publicării poate fi justificată prin rațiuni practice sau prin motive de urgență. Acesta este cazul, în special, al regulamentelor. În acest scop, se impune abordarea descrisă în continuare.
- 20.4.1. Intrarea în vigoare în a treia zi de la data publicării actului trebuie justificată prin motive de urgență. În fiecare caz, trebuie verificat caracterul de reală urgență.
- 20.4.2. Intrarea în vigoare la data publicării trebuie să rămână o adevărată excepție și să fie justificată printr-o necesitate imperioasă – evitarea unui vid juridic sau prevenirea speculațiilor – legată de natura însăși a măsurii avute în vedere (a se vedea punctul 20.6). Motivarea adecvată a urgenței trebuie inclusă într-un considerent specific introdus în act, cu excepția cazurilor în care practica generală este deja foarte bine cunoscută părților interesate, ca în cazul regulamentelor de stabilire a taxelor de import sau a restituirilor la export.
- 20.5. Data publicării unui act este data la care Jurnalul Oficial în care este publicat actul este efectiv pus la dispoziția publicului în toate limbile de Oficiul pentru Publicații.
- (c) Măsuri urgente
- 20.6. Regulamentele cotidiene și săptămânale prin care Comisia stabilește taxele de import (și/sau drepturile suplimentare de import, în anumite sectoare agricole), precum și restituirile către țările terțe trebuie adoptate la data cea mai apropiată posibil de data punerii lor în aplicare, în special pentru a se evita speculațiile.

- 20.7. Astfel, s-a stabilit ca aceste regulamente periodice să intre în vigoare la data publicării lor sau în prima zi lucrătoare care urmează după aceasta.
- B. Data de la care dispozițiile produc efecte
- 20.8. Directivele care nu se adresează tuturor statelor membre, precum și deciziile care se adresează unui destinatar nu conțin o dată de intrare în vigoare, dar produc efecte prin *notificarea* destinatarilor [articolul 297 alineatul (2) al treilea paragraf din TFUE].
- C. Punerea în aplicare
- (a) Aplicarea retroactivă a regulamentelor
- 20.9. Un regulament poate avea, în mod excepțional și cu respectarea cerințelor principiului securității juridice, efecte retroactive. În acest caz, se folosește formula „*Acesta se aplică de la [data] ...*”, care este inclusă într-un paragraf imediat următor celui privind intrarea în vigoare.
- 20.10. Efectele retroactive sunt adesea precizate într-un articol separat, diferit de ultimul articol, cu ajutorul formulărilor „*în cursul perioadei de la ... până la ...*”, „*începând cu ... până la ...*” (cum este cazul regulamentelor referitoare la contingentele tarifare, spre exemplu) sau al formulării „*produce efecte la data de ...*” sau „*produce efecte de la ...*”.
- (b) Amânarea aplicării regulamentelor
- 20.11. Se face uneori distincția între intrarea în vigoare a regulamentului și punerea în aplicare a regimului instituit prin regulament, care este amânată până la o dată mai mult sau mai puțin îndepărtată. Această diferențiere se face și pentru a permite crearea imediată a noilor organe prevăzute de regulament, precum și pentru a permite Comisiei să adopte măsuri de punere în aplicare, asupra cărora aceste noi organe trebuie să își dea avizul.

- 20.12. În cazul în care amânarea punerii în aplicare a unei părți a regulamentului pentru o dată ulterioară datei intrării în vigoare a acestuia se dovedește necesară, în regulamentul respectiv se precizează clar care sunt dispozițiile în cauză.

Exemplu:

„Articolul ...

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul ... se aplică de la ...”

Trebuie evitate formulări asemănătoare exemplului următor, care nu permit stabilirea datei de aplicare a dispoziției în cauză:

„Prezentul articol produce efecte:

- (a) după încheierea unui acord între organisme competente să acorde despăgubiri, create sau autorizate de către statele membre, în ceea ce privește sarcinile și obligațiile lor și modalitățile de rambursare;
 - (b) de la data stabilită de Comisie după ce aceasta a stabilit, în strânsă legătură cu statele membre, că s-a încheiat un astfel de acord,
- și se aplică pe toată durata acordului.”

- (c) Punerea în aplicare a directivelor

- 20.13. Trebuie să se facă distincția între intrarea în vigoare sau producerea de efecte, pe de o parte, și punerea în aplicare, pe de altă parte, în toate cazurile în care destinatarii au nevoie de un anumit interval de timp corespunzător pentru a-și îndeplini obligațiile prevăzute în actul respectiv. Acest lucru se întâmplă, în mod special, în cazul directivelor. Punerea în aplicare va face astfel obiectul unui articol care precedă articolul referitor la intrarea în vigoare sau, după caz, articolul referitor la destinatarii actului respectiv.

Exemplu:

„Statele membre [iau toate măsurile] [asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative] necesare pentru a se conforma prezentei directive, până la Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.”

- 20.14. În special în cazul directivelor al căror obiectiv este acela de a asigura libera circulație a mărfurilor, a persoanelor și a serviciilor, pentru a evita apariția unor noi obstacole prin aplicarea diferențiată de către statele membre până la expirarea termenului de transpunere prevăzut, este de dorit să se prevadă o dată fixă de la care se vor aplica dispozițiile de drept intern.

Exemplu:

„Statele membre adoptă și publică, până la ... , dispozițiile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Statele membre aplică aceste dispoziții de la”

- D. Indicarea încetării valabilității
- 20.15. Un articol în cadrul dispozițiilor finale poate să limiteze durata aplicării sau a termenului de valabilitate a actului.
- E. Punerea în aplicare a actelor fără caracter obligatoriu
- 20.16. Actele fără caracter obligatoriu, cum ar fi recomandările, nu prevăd o dată de intrare în vigoare sau de punere în aplicare; destinatarii lor pot fi invitați să le dea curs până la o anumită dată.

F. Reguli aplicabile calculării termenelor

(a) Indicarea datei de la care curge termenul

20.17. Cu excepția cazurilor în care există indicații contrare clare, un termen curge de la ora 00.00 din data precizată¹⁷. Expresiile cele mai uzuale pentru indicarea datei de la care curge un termen sunt:

- începând cu
- de la ... (până la ...)
- de la
- produce efecte la
- produce efecte de la
- intră în vigoare la.

(b) Indicarea expirării unui termen

20.18. Cu excepția cazurilor în care există indicații contrare clare, un termen expiră la miezul nopții la data precizată. Expresiile cele mai uzuale pentru indicarea expirării unui termen sunt:

- până la ...
- se aplică până la intrarea în vigoare a ..., dar nu mai târziu de
- (de la ...) până la ...
- încetează la ...
- expiră la ...
- încetează să se aplice la ...

¹⁷ A se vedea Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1182/71 al Consiliului din 3 iunie 1971 privind stabilirea regulilor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor (JO L 124, 8.6.1971, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

21. ACTELE ȘI DISPOZIȚIILE CARE AU DEVENIT DESUETE FAC OBIECTUL UNEI ABROGĂRI EXPRESE. ADOPTAREA UNUI ACT NOU AR TREBUI SĂ AIBĂ CA REZULTAT ABROGAREA EXPRESĂ A ORICĂRUI ACT SAU A ORICĂREI DISPOZIȚII CARE A DEVENIT INAPLICABILĂ SAU A RĂMAS FĂRĂ OBIECT ÎN TEMEIUL NOULUI ACT.
- 21.1. În cazul în care, la adoptarea unui act, legiuitorul apreciază că unele acte sau dispoziții anterioare nu ar mai trebui aplicate, adică au devenit desuete, securitatea juridică impune ca abrogarea lor să fie menționată în mod expres în actul respectiv. Un act poate fi desuet nu doar din cauza incompatibilității directe cu noile norme, ci și, de exemplu, ca urmare a extinderii domeniului de aplicare a acestora. Pe de altă parte, un act a cărui perioadă de aplicare stabilită chiar prin acesta s-a scurs nu trebuie să facă obiectul unei abrogări.
- 21.2. Abrogarea expresă a unor dispoziții din acte anterioare înseamnă că nicio altă dispoziție nu este abrogată, ceea ce reduce riscul de incertitudine cu privire la menținerea sau nu a unor norme care erau în vigoare până la acel moment.
22. ELEMENTELE TEHNICE ALE ACTULUI SUNT INCLUSE ÎN ANEXE, LA CARE SE FACE TRIMITERE ÎN MOD INDIVIDUAL ÎN PARTEA DISPOZITIVĂ A ACTULUI. ANEXELE NU CUPRIND NICIUN ALT DREPT SAU NICIO ALTĂ OBLIGAȚIE CARE SĂ NU FI FOST ENUNȚATĂ ÎN PARTEA DISPOZITIVĂ.
- ANEXELE SE REDACTEAZĂ ÎN CONFORMITATE CU O STRUCTURĂ STANDARD.
- A. Anexe propriu-zise
- 22.1. Anexele propriu-zise reprezintă doar un mijloc de prezentare prin detașarea de partea dispozitivă, în special datorită caracterului tehnic sau al dimensiunilor acestora, a unor dispoziții sau elemente ale unor dispoziții: instrucțiuni de urmat de către funcționari vamali, medici, veterinari (de exemplu, metodele de analiză a substanțelor chimice, prelevarea de mostre, formulare etc.), liste de produse, tabele de cifre, planuri, desene etc.
- 22.2. Este recomandat să se prezinte în anexă normele și datele tehnice care, din rațiuni practice, nu ar putea fi incluse în partea dispozitivă. Aceasta din urmă trebuie să indice întotdeauna, în mod clar, în locul potrivit, printr-o trimitere (de exemplu, „care apare în anexă”, „care apare în anexa I”, „enumerate în anexă”), legătura care există între dispozițiile sale și anexă.

- 22.3. O astfel de anexă face, prin natura sa, parte integrantă din actul pe care îl însoțește; în dispoziția care face trimitere la anexă, nu trebuie să se menționeze că aceasta face parte integrantă din act.
- 22.4. Cuvântul „ANEXĂ” trebuie să apară la începutul anexei, de multe ori nemaifiind necesar niciun alt titlu. Atunci când există mai multe anexe, acestea sunt numerotate cu cifre romane (I, II, III etc.).
- 22.5. Chiar dacă nu există reguli stricte privind prezentarea anexelor, structura acestora trebuie să aibă un aspect uniform și să fie subîmpărțită în așa fel încât conținutul lor, în ciuda caracterului său tehnic, să fie cât de clar posibil. În acest scop, se va utiliza orice sistem de numerotare ori subîmpărțire corespunzător.
- B. Acte juridice atașate la alte acte
- 22.6. Se pot atașa (și nu „anexa”) la un act alte acte juridice anterioare acestuia, acte pe care, în general, le aprobă. Este cazul statutelor și al acordurilor internaționale.
- 22.6.1. Aceste acte atașate, în special acordurile internaționale, pot avea anexe.
- 22.6.2. Textul unor asemenea acte nu este precedat de cuvântul „ANEXĂ”.

ANEXA II

Structura generală a unui act care face obiectul procedurii legislative ordinare

**[REGULAMENTUL/DIRECTIVA/DECIZIA] (UE) [UE, EURATOM] [AAAA]/[NNNN]
A[L] PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A[L] CONSILIULUI**

din ...

[privind]...

[(codificare)]

[(reformare)]

[(Text cu relevanță SEE)]

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul (articolele) ...,

[având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,] [în special articolul (articolele) ...,]

[având în vedere propunerea Comisiei Europene,]

[având în vedere inițiativa ... (numele statelor membre),]

[având în vedere solicitarea Curții de Justiție,]

[având în vedere recomandarea Băncii Centrale Europene,]

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

[având în vedere avizul Comisiei Europene,]

[având în vedere avizul Curții de Justiție,]

[având în vedere avizul Băncii Centrale Europene,]

[având în vedere avizul Curții de Conturi,]

[având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,]

[[având în vedere avizul / după consultarea] Comitetului Regiunilor,]

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară [având în vedere proiectul comun aprobat de comitetul de conciliere la ...,]

întrucât:

(1)

(2)

(...) ...,

ADOPTĂ [PREZENTUL/PREZENTA] [REGULAMENT/DIRECTIVĂ/DECIZIE]:

Articolul 1

...

Articolul 2

...

Adoptat la ..., ...

*Pentru Parlamentul European
Președintele/Președinta*

...

*Pentru Consiliu
Președintele*

...

[ANEXA]